

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
STŘEDNÍ ŠKOLY, ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY MOHELNICE,
MASARYKOVA 4

zpracovaný podle RVP praktická škola jednoletá (PRŠ 1)

Praktická škola jednoletá

78-62-C/01

ŠVP - „CESTA“

OBSAH:

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

- 1.1 NÁZEV ŠVP
- 1.2 PŘEDKLADATEL
- 1.3 ZŘIZOVATEL
- 1.4 PLATNOST DOKUMENTU

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

- 2.1 ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY
- 2.2 VYBAVENÍ ŠKOLY
- 2.3 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVANÝCH ŽÁKŮ
- 2.4 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU
- 2.5 PROJEKTY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE
- 2.6 SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI A JINÝMI SUBJEKTY

3 CHARAKTERISTIKA ŠV

- 3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY
- 3.2 SYSTÉM UCELENÉ REHABILITACE
- 3.3 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE, CÍLE
- 3.4 KLÍČOVÉ KOMPETENCE
- 3.5 ODBORNÉ KOMPETENCE
- 3.6 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ S KOMBINOVANÝM POSTIŽENÍM
- 3.7 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT
 - 3.7.1 *Osobnostní a sociální výchova*
 - 3.7.2 *Výchova pro vstup do světa práce*
- 3.8 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4 UČEBNÍ PLÁN

5 OBLASTI VZDĚLÁVÁNÍ

- 5.1 JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
- 5.2 MATEMATIKA
- 5.3 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE
- 5.4 ČLOVĚK A SPOLEČNOST
- 5.5 UMĚNÍ A KULTURA
 - 5.5.1 *Výtvarná výchova*
 - 5.5.2 *Hudebně pohybová výchova*
 - 5.5.3 *Dramatická výchova*
- 5.6 ČLOVĚK A ZDRAVÍ
 - 5.6.1 *Výchova ke zdraví*
 - 5.6.2 *Tělesná výchova*

5.7 ODBORNÉ ČINNOSTI

5.7. 1 *Rodinná výchova*

5.7. 2 *Práce v domácnosti*

5.7. 3 *Praktické činnosti*

6 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

6.1 HODNOCENÍ ŽÁKŮ

6.1. 1 *Kritéria pro hodnocení žáků Praktické školy jednoleté*

6.1. 2 *Hodnocení prospěchu žáků*

6.1. 3 *Hodnocení chování*

6.2 AUTOEVALUACE ŠKOLY

7 PROJEKTY

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 Název ŠVP

ŠVP SŠ, ZŠ a MŠ Mohelnice, Masarykova 4 pro vzdělávání v praktické škole jednoleté zpracovaný podle RVP PRŠ 1

Kód a název oboru vzdělávání: 78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Stupeň vzdělávání: střední vzdělávání

Délka a forma vzdělávání: 1 rok, denní forma vzdělávání

1.2 Předkladatel

Název a adresa školy: Střední škola, Základní škola a Mateřská škola
Mohelnice, Masarykova 4
Mohelnice, Masarykova 434/4, 789 85

Ředitelka školy: Mgr. Jaroslava Horčíčková

Právní forma: příspěvková organizace

Telefon: 583 430 046

E-mail: skola@szm-mohelnice.cz

Webové stránky: szm-mohelnice.cz

IČO: 60 341 777

IZO: 610 551 353

1.3 Zřizovatel

Název: Olomoucký kraj
Právní forma: kraj
IČO: 60 609 460
Adresa: Jeremenkova 40a, Olomouc 779 00
Telefon: 585 508 111
E-mail: posta@olkraj.cz
Fax: 585 508 111
Webové stránky: www. olkraj.cz

1.4 Platnost dokumentu

ŠVP SŠ, ZŠ a MŠ Mohelnice, Masarykova 4 pro vzdělávání žáků v praktické škole jednoleté zpracovaný podle RVP PRŠ 1 nabývá účinnosti dne 10. 10. 2022.

Datum: 3. 10. 2022

Razítko školy

Podpis ředitelky školy

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Naše škola je úplná, zajišťuje pro žáky předškolní a školní vzdělávání, družinu, volnočasové aktivity (kroužky) a další služby. Školní vzdělávání se uskutečňuje prostřednictvím ZŠ (vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami), ZŠ speciální a SŠ jednoleté praktické.

Jednotlivé součásti školy

1. Mateřská škola	kapacita 20 dětí	IZO 110 551 397
2. Přípravný stupeň základní školy speciální	kapacita 6 žáků	IZO 110 551 389
3. Základní škola	kapacita 130 žáků	IZO 110 551 362
79-01-C/01 Základní škola	kapacita 90 žáků	
79-01-B/01 Základní škola speciální	kapacita 40 žáků	
4. Střední škola	kapacita 28 žáků	IZO 181 073 978
78-62-C/01 Praktická škola jednoletá	kapacita 28 žáků	
5. Školní družina	kapacita 30 žáků	IZO 110 551 401
6. Školní jídelna - výdejna	kapacita 40 stravovaných	IZO 110 551 427

2.2 Vybavení školy

Škola se nachází v zrekonstruované třípodlažní budově na Masarykově ulici v Mohelnici. Je řešena bezbariérově, pro imobilní žáky je určen osobní výtah, speciálně upravená hygienická zařízení, bezprahové vstupy do tříd.

Škola má běžné kmenové třídy ZŠ, ZŠ speciální a SŠ.

Předškolní výchovu a vzdělávání zajišťuje mateřská škola.

Důležitou součástí školy jsou místnosti pro terapie – muzikoterapii, bazální stimulaci a arteterapii. Výuka probíhá také v odborných učebnách – školní dílně pro práci se dřevem, kovem a jinými materiály, cvičné kuchyni, učebně pro výuku na PC, ve dvou učebnách s interaktivní tabulí. Žáci ZŠ mohou trávit čas mimo vyučování v odděleních školní družiny.

Součástí školy je sborovna, jeden samostatný kabinet a kabinety třídních učitelů u kmenových tříd pro žáky se středně těžkým a těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami.

Pro žáky středně a těžce postižené jsou k dispozici speciální pomůcky pro různé druhy a stupně postižení žáků.

Škola má k dispozici 2 tělocvičny, hřiště, školní pozemek s částí vybavenou pro volnočasové a herní aktivity žáků – houpačky, pískoviště, prolézačky apod. Je zde umístěna trampolína, která je využívána převážně pro trampoterapii. V prvním a druhém podlaží školy jsou speciálně upravená WC se sprchami pro imobilní žáky.

Děti a žáci mají možnost odebírat obědy ve školní jídelně, většina žáků jednoleté školy praktické obědvá v budově školy, k tomuto účelu slouží výdejna stravy.

2.3 Charakteristika vzdělávaných žáků

Ve škole jsou vzděláváni žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, tzn. žáci se souběžným postižením více vadami, mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, vadami řeči, s autismem a žáci s vývojovými poruchami učení a vývojovými poruchami chování.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Škola je vedena ředitelkou a zástupkyní ředitelky. Složení pedagogického sboru - pedagogové, asistenti pedagoga pro žáky s vysokým a středním stupněm postižení a pro žáky s kombinovanými vadami, vychovatelky pro školní družinu, učitelky pro mateřskou školu.

Ve škole pracuje výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů, environmentální koordinátor a ICT koordinátor.

V rámci dalšího vzdělávání se učitelé účastní tematických kurzů a seminářů dle aktuálních nabídek. Učitelé jsou proškoleni v problematice ochrany při mimořádných událostech a mají základní kurz první pomoci.

2.5 Projekty, mezinárodní spolupráce

Dlouhodobé projekty

- Sběr a třídění odpadových surovin
- Člověk v ohrožení

- Projekt Tradice a zvyky – je složen ze dvou dílčích projektů: *Advent*

Velikonoce

Krátkodobé projekty

- Den otevřených dveří
- Sportovní hry mládeže

Mezinárodní spolupráce:

Škola v současné době nemá žádnou mezinárodní spolupráci.

2.6 Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

Spolupráce se zákonnými zástupci funguje průběžně celý rok dle aktuálních potřeb na straně učitelů, žáků i jejich zákonných zástupců. Navíc se mnozí zákonní zástupci aktivně zapojují do pomoci při realizaci dlouhodobých projektů a akcí školy. Žáci si pro své zákonné zástupce připravují pravidelná vystoupení s kulturním programem.

Ve škole je ustanovena Školská rada, která je složená ze zástupce školy, zákonných zástupců nezletilých žáků, zletilých žáků či studentů a veřejnosti. Společně řeší otázky týkající se chodu školy.

Škola je otevřená ke spolupráci se všemi složkami zabývajícími se výchovou a vzděláváním dětí a žáků s postižením, jako jsou městské úřady a neziskové organizace (Charita Zábřeh, sdružení Sklíčko, OPS Hvězdička, občanské sdružení Ryzáček). V rámci prevence spolupracuje také s integrovaným záchranným systémem.

Dle potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními, hlavně v oblasti doporučení ke vzdělávání a doporučení vhodných podpůrných opatření.

V pomoci při začleňování žáků, kteří získají základy vzdělání, spolupracuje škola s denním stacionářem Okýnko pro dospělé osoby s mentálním nebo kombinovaným postižením.

Nezanedbatelná je taktéž pomoc místních organizací, podnikatelů a podniků. Tyto poskytují škole finanční prostředky určené na pomůcky a vybavení školy. Z řad zákonných zástupců a přátel školy přispívají mnozí pravidelně.

3 Charakteristika ŠVP

Školní vzdělávací program pro obor vzdělání praktická škola jednoletá je určen pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), kteří úspěšně ukončili vzdělávání v základní škole speciální. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v §16 školského zákona, tato podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně škola zpracuje plán pedagogické podpory (PLPP) a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně vypracovává individuální vzdělávací plán (IVP).

V případě poskytování podpůrných opatření druhého a vyššího stupně škola určí pedagogického pracovníka odpovídajícího za spolupráci se ŠPZ.

Praktická škola jednoletá doplňuje a rozšiřuje žákům teoretické i praktické dovednosti získané v průběhu povinné školní docházky. Za předpokladu respektování individuálních zvláštností a schopností žáků je vzdělávací proces zaměřen na rozvoj komunikačních dovedností a dosažení nejvyšší možné míry samostatnosti a nezávislosti na péči druhých osob. Poskytuje přípravu na osvojení manuálních dovedností a jednoduchých činností využitelných v oblastech praktického života, které absolventům usnadní integraci do společnosti. V případě potřeby škola nabídne žákovi taková podpůrná opatření, která mu umožní zvládnout odborné vzdělávání v celém rozsahu a úspěšně vykonat závěrečnou zkoušku.

System péče pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Individuální vzdělávací plán pro žáky se SVP (pravidla, postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP pro žáky se SVP)

O zpracování IVP žádá zákonný zástupce žáka (zletilý žák), doloží doporučující vyjádření ŠPZ a ředitel školy rozhodne, zda vypracování IVP schválí, nebo zamítne. Pokud jsou totiž podpůrná opatření, která IVP doporučuje, součástí ŠVP dané školy, je zpracování IVP nadbytečné.

IVP je závazným dokumentem pro vzdělávání žáka s SVP. Povinností školy při zpracování a realizaci IVP je také jeho pravidelné a průběžné vyhodnocování. Ve spolupráci s ŠPZ se IVP vyhodnocuje dvakrát ročně.

IVP vypracovávají za svou oblast (svůj předmět) všichni vyučující žáka. Obsah IVP je dán platnou legislativou, forma však vychází ze zvyklostí konkrétní školy (viz příloha).

Další formou podpory je speciální podpora žákům ze znevýhodněného sociálního prostředí nebo z odlišného kulturního prostředí, speciálně pedagogická péče v příslušných předmětech.

Cílem vzdělávání v praktické škole jednoleté je především zvýšení kvality života absolventů, kterým se v rámci jejich individuálních schopností nabízí možnost uplatnit se přiměřeným výkonem v chráněných pracovištích a při pomocných pracích v různých profesních oblastech.

Organizace výuky v naší škole respektuje psychické, fyzické i sociální možnosti žáků, jejich individuální zvláštnosti a schopnosti.

Klademe důraz především na:

- vypěstování pozitivního vztahu k práci;
- rozvoj komunikačních dovedností;
- výchovu ke zdravému životnímu stylu a ochraně životního prostředí;
- dosažení maximální možné míry samostatnosti;
- posílení sociální integrace.

Pro co nejlepší začlenění žáků do praktického života je v procesu vzdělávání u žáků preferováno:

- rozpoznávání vlastních schopností a možností a dovednost tyto adekvátně aplikovat v životě;
- osvojení pouze základních vědomostí s důrazem na schopnost tyto vědomosti prakticky využít;
- dosažení maximální míry samostatnosti a soběstačnosti v sebeobsluze, spočívající v osvojení si základních hygienických návyků a dovednosti používat předměty denní potřeby;
- způsobilost k základním pracovním dovednostem a návykům na takové úrovni, aby je byli schopni využít v rámci možného budoucího pracovního zařazení;
- rozvíjení všech forem komunikačních dovedností včetně využívání systémů alternativní a augmentativní komunikace či počítače;
- vytváření pozitivních vztahů ke spolužákům, začlenění do kolektivu, spolupráci s blízkými osobami;
- pozitivní prožívání životních situací - rozvíjení pozornosti a vnímavosti, poznávání okolního

světa, společnosti a přírody;

- zlepšování a zvyšování fyzické kondice, získávání a upevňování pohybových dovedností a zkušeností (prvky ucelené rehabilitace)
- potřebu projevovat se jako samostatné osoby.

Ve vzdělávacím procesu jsou využívány speciální metody i formy práce, žáci pracují pomocí alternativních metod výuky. Úzce spolupracujeme se SPC a dalšími poradenskými pracovišti. Ve třídě praktické školy jednoleté působí kromě speciálního pedagoga i asistent pedagoga.

3.1 Zaměření školy

ŠVP „Cesta“ vychází z koncepce RVP PRŠ 1, respektuje psychické, fyzické a sociální možnosti žáků, jejich individuální zvláštnosti a schopnosti. Postihuje adekvátní výchovně vzdělávací přístupy, metody, učební obsahy a podpůrná opatření pro každého zařazeného žáka naší školy tak, aby veškeré podněty, možnosti, podmínky, prostředí a učebně výchovné stimuly vytvářely celek všestranně a optimálně rozvinuté osobnosti.

Obsah ŠVP PRŠ 1 navazuje na vzdělání dosažené v průběhu povinné školní docházky. Vzdělávací činnosti ŠVP „Cesta“ jsou zaměřeny na doplnění a rozšíření teoretických i praktických dovedností, rozvoj komunikace a dosažení nejvyšší možné míry samostatnosti a nezávislosti na péči druhých osob.

Prioritou naší školy je v maximální možné míře rozvíjet osobnost žáků, vést je k samostatnosti a komunikaci s okolím, docílit jejich integraci do společnosti. Cílem je nácvik dovedností a návyků z oblasti sebeobsluhy, nácvik maximální možné samostatnosti a nezávislosti na péči druhých osob, dále nácvik dovedností a jednoduchých činností z oblasti rodinné výchovy, vaření a šití, tedy především zvýšení kvality života absolventů.

Cíle vzdělávání

V praktické škole jednoleté se usiluje o naplnění těchto cílů:

- rozšiřovat a prohlubovat u žáků poznatky získané v základním vzdělávání

- upevňovat a dále rozvíjet klíčové kompetence žáků, zkvalitnit jejich vědomosti, dovednosti a formovat jejich postoje
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení;
- vést žáky k využívání komunikačních dovedností (případně alternativních způsobů komunikace), používat účinnou a otevřenou komunikaci a směřovat je k demokratické diskuzi
- rozvíjet tělesné, duševní a specifické schopnosti a dovednosti žáků
- učit žáky vnímat a chránit zdraví jako vyvážený stav duševní, fyzické a sociální pohody
- rozvíjet vztahy k lidem, k prostředí a přírodě
- směřovat žáky k jednání v souladu se strategií udržitelného rozvoje
- vést žáky k vytváření odpovědného přístupu k plnění svých povinností a k respektování stanovených pravidel
- vést žáky k vytrvalému a pečlivému přístupu k týmové i samostatné práci
- směřovat žáky k osvojování si poznatků a pracovních postupů a připravovat je k vykonávání pracovních činností podle jejich schopností

Z hlediska školy

- odborná činnost poradenská pro rodiče s handicapovaným dítětem
- tým kvalifikovaných speciálních pedagogů a proškolených asistentů
- možnost stravování
- sociálně-hygienické vybavení pro imobilní žáky
- pohyb po budově pro imobilní žáky pomocí výtahu
- materiální vybavení každé třídy kompenzačními pomůckami a potřebami
- vybudování a vybavení odborných pracoven pro bazální stimulaci, muzikoterapii a arteterapii
- vybavení každé třídy kvalitním PC s dotykovou obrazovkou jako stimulační výukovou pomůckou
- pravidelná spolupráce s rodičovskou veřejností, Školskou radou a dalšími složkami zabývajícími se výchovou a vzděláváním žáků s postižením
- prezentace školy na veřejnosti
- pořizování záznamů (foto + video) z akcí školy

Naše škola je „otevřená a přístupná“. Tuto otevřenost chápeme jako tok informací o naší škole směrem ven, ale i jako permanentní otevření se informacím, novým trendům, podnětům, metodám a originálním postupům či široké spolupráci s veřejností, organizacemi a institucemi.

Na webových stránkách průběžně informujeme veřejnost o dění ve škole, o veškerých významných změnách, o uskutečněných i připravovaných akcích.

Z hlediska učitele

- odborná a pedagogická připravenost
- vybavenost speciálně pedagogickými metodami práce
- soustavné a systematické studium v daném oboru
- tvořivost a kreativita, trpělivost a schopnost adekvátního individuálního přístupu k žákům
- pozitivní přístup a motivace při výchovně vzdělávací práci
- vytváření stimulujícího třídního prostředí
- vytváření ovzduší tolerance a spolupráce v třídní skupině
- příprava takových činností a praktických aktivit, které podněcují aktivitu a zájem žáků
- pozitivním podněcováním rozvoj spolupráce s rodiči svých žáků
- aplikace nových metod, pomůcek a postupů do výuky
- vzájemná a otevřená komunikace ve vztahu učitel - žák

Atmosféra třídy je důležitá k naplňování všech klíčových kompetencí a vede k poznání sama sebe skrze zrcadlení v druhých; pomocí využívání prvků ucelené rehabilitace.

Z hlediska žáka

- respektování mentálního a zdravotního stavu žáka
- výuka podle individuálních vzdělávacích plánů, příp. plánů pedagogické podpory
- adekvátní přizpůsobování speciálně pedagogické práce aktuálnímu stavu žáka
- vyhledávání a vytváření vhodných motivačních a stimulačních strategií a podpůrných opatření k podněcování myšlení žáků
- rozvíjení neverbálních i verbálních schopností dorozumívat se s nejbližším okolím a postupné rozvíjení sociální komunikace v širším společenském okruhu
- eliminace znevýhodnění a omezení žáků

- rozvíjení schopnosti sebeobsluhy a samostatnosti dle individuálních možností každého jednotlivce
- rozvíjení schopnosti adaptace a přizpůsobování se prostředí, lidem, situacím a věcem
- stimulace aktivního poznávání pomocí praktických činností
- osvojování základních vědomostí, dovedností a návyků ve vhodně upravených podmínkách
- systematickým přístupem budování praktických dovedností a zkušeností, nezbytných pro dosažení maximální míry samostatnosti
- pravidelné trénování zvládání běžných i mimořádných životních situací
- podporování a osvojování žádoucích forem chování
- utváření a rozvíjení emociální složky osobnosti a pozitivního vztahu k sobě, k druhým lidem, ke světu a k přírodě

Vzdělávací program usiluje o optimální rozvoj osobnosti každého žáka prostřednictvím utváření a postupným rozvíjením klíčových i odborných kompetencí.

3.2 Systém ucelené rehabilitace

Škola využívá tyto speciálně vzdělávací, terapeutické a podpůrné metody:

- individuální logopedickou péči
- hiporehabilitaci
- muzikoterapii
- arteterapii
- stimulaci ve snoezelenu
- ergoterapii v keramické dílně

Hiporehabilitace

Hiporehabilitace je zastřešující termín pro všechny aktivity a terapie v oblasti, kde se setkává kůň a člověk se speciálními potřebami. Zahrnuje speciální metody mající komplexní bio-psycho-sociální působení na lidský organismus.

Termín je odvozen od řeckého slova „hippos“ = kůň.

Hiporehabilitace zahrnuje tyto aktivity:

- hipoterapii, léčebné pedagogicko-psychologické ježdění (dále jen LPPJ)
- parajezdecktví.

Hipoterapie je speciální metoda fyzioterapie využívající trojrozměrného pohybu koňského hřbetu při kroku zdravého koně a přenosu tohoto pohybu na klienta. Je vždy indikována odborným lékařem provozována speciálně vyškoleným fyzioterapeutem.

LPPJ využívá kontaktu se zvířetem a zážitku z jízdy na psychiku člověka. Zahrnuje nejen jízdu na koni, ale i hry a práci klienta s koněm ze země, práce ve stáji, přípravu koně atd. Vedení je zde v rukách speciálně vyškolených speciálních pedagogů, psychologů či logopedů.

Parajezdecktví umožňuje zdravotně handicapovaným jezdcům jezdecký výcvik v různých oblastech jezdeckého sportu (paradrezura, paravoltiž, paravozatajství) a následnou účast na jezdeckých soutěžích.

V našem zařízení se zúčastňujeme LPPJ.

Muzikoterapie

Muzikoterapii považujeme za specifickou terapeutickou a současně léčebně-výchovnou metodu založenou na působení hudby a jejích prvků. Tato metoda využívá převážně neverbální komunikaci. Muzikoterapie je zaměřena na spontánní prožitek, na nějž plynule navazuje terapeutický proces. Muzikoterapeut vystupuje především jako prostředník, který klienta doprovází, podporuje, nabízí možnosti. Nezbytnou součástí práce je vzájemná důvěra a kontakt, otevřenost a poskytnutí pocitu bezpečí.

Při práci s našimi žáky používáme aktivní i receptivní formu skupinové muzikoterapie a terapii individuální. Kombinujeme využití Orffova instrumentáře, dechových, drnkacích a bicích nástrojů, pomůcek vyrobených za účasti klientů, hry na tělo, zpěvu a tance.

Jednotlivé lekce dle potřeb klientů tematicky zaměřujeme například na zvýšení koncentrace pozornosti, na rozvoj jemné i hrubé motoriky, na zapojení méně využívaných částí těla, či na rozvoj sluchové analýzy. Námi vedená muziko-terapeutická sezení přispívají k rozvoji sociální a emocionální inteligence. Klienti zde zažívají úspěch vlastní i prožitý skupinou, čímž se spontánně učí vzájemné toleranci a spolupráci. Podporujeme vzájemné kontakty a sdílení

emočních prožitků. Na závěr lekce zařazujeme relaxaci, která vede k uvolnění napětí a celkovému zklidnění. Podstatná je pro nás oboustranná komunikace a přirozený lidský kontakt.

Arteterapie

Výtvarná tvořivost je pro člověka přirozená. Každý člověk, ať nadaný či postižený, je schopen vytvářet smysluplná výtvarná díla. Důraz je kladen na rozvoj individuální tvořivosti. Podstatné je stimulovat tvořivou atmosféru uvnitř skupiny, navazovat na relaxaci, na spojení výtvarného projevu s hudbou, tancem, literaturou a jinými druhy umění. Výtvarné práce se v arteterapii nerozlišují na dobré či špatné - všechny jsou záznamem individuálního prožitku jednotlivého dítěte. Proces tvorby je zde důležitější než její výsledek. Tím je posilováno spontánní vyjádření, psychické uvolnění a radost z vytváření něčeho nového.

Hodina arteterapie na naší škole většinou začíná relaxací s hudbou nebo poslechem motivační pohádky. Někdy může být jako motivace vhodný také tanec, pohybové vyjádření dané problematiky, nebo smyslové, většinou haptické prožití materiálu, se kterým budeme pracovat. Arteterapie tak má návaznost na smyslovou, hudební a literární výchovu. Po tomto prožitku teprve začínáme se samostatnou výtvarnou prací, často doplněnou relaxační hudbou. Osvědčuje se nám používat delší dobu jednu výtvarnou techniku. Zdá se, že jejich časté střídání někdy brání uvolnění tvořivosti. Žáci se zaměří na techniku, a tím uniká spontánnost ve výtvarném projevu.

Metoda snoezelen

Metoda snoezelen nabízí stimuly zrakové, čichové, sluchové, vibrační a somatické podněty ve speciálním prostředí. Nejčastěji je to tzv. multisenzorická místnost. Při této metodě je aktivita ponechána především na žákovi, který sám vyhledává pro sebe zajímavé podněty.

Multisenzorická místnost se dá také používat pro relaxaci, masáže, aromaterapii, muzikoterapii, navázání kontaktu a komunikace, regulaci agresivity, autoagresivity, náplň žáka poruchy chování, nejistota, neurotické projevy, problémy v komunikaci a vytváření sociálních vazeb.

Místnost pro snoezelen je speciálně upravená, opticky a akusticky izolovaná. Jejím základem je vodní lůžko vyhřáté na teplotu asi 35 °C, které má vzbuzovat dojem plodové vody. Součástí pokoje jsou i speciální světla, zrcadla, využívá se hudba, působení barev, vůní, chutí a dalších pomůcek, které slouží k bazální stimulaci somatické, akustické, vizuální a vibrační.

Ergoterapie

Jedná se o obor, který nabízí aktivní pomoc lidem s fyzickým, psychickým či intelektovým postižením, omezující jejich samostatnost a funkční kapacitu. Cílem ergoterapie je dosažení maximální možné soběstačnosti a zvýšení kvality života. Při hledání vhodné aktivity je důležité, aby činnost sama o sobě měla smysl. Měla by být rozvržena tak, aby klient byl schopen práci dokončit a aby ho pokud možno bavila.

V naší škole ergoterapii využíváme (v rámci výuky), jako náplň volného času (volnočasových aktivit) a zároveň jako rehabilitaci.

Zařazujeme činnosti jako: práce v keramické dílně, práce na školním pozemku, práce ve školní dílně, výtvarné činnosti, třídění odpadu.

3.3 Výchové a vzdělávací strategie, cíle

Jedná se o promyšleně volené a řazené postupy, které směřují k naplnění klíčových kompetencí. Klíčové kompetence jsou takové soubory vědomostí, dovedností a postojů, které lze široce uplatňovat v rozmanitých profesích a životních situacích. Získané kompetence umožňují žákům lépe se přizpůsobovat společenskému vývoji.

Rozvíjení klíčových kompetencí získaných v průběhu školní docházky musí vycházet z osobnostních dispozic, fyzických předpokladů žáků a musí důsledně respektovat jejich individuální zvláštnosti.

Při utváření klíčových kompetencí je důležitá zejména vhodná volba metod a organizačních forem výuky:

- výuku ve třídě zabezpečuje pedagog spolu s asistentem pedagoga
- používáme metody vždy s přihlédnutím ke stupni a druhu postižení a k jednotlivým specifikům žáků
- respektujeme možnosti a individualitu každého žáka
- podle individuálních schopností žáků rozvíjíme základy neverbální i verbální komunikace jako prostředek k dorozumívání a navazování sociálních kontaktů
- při aplikaci jednotlivých metod učení využíváme bohatý obrazový a jiný názorný materiál
- uplatňujeme metody práce, v nichž využíváme mezipředmětové vztahy

- společnými činnostmi a prací ve skupině rozvíjíme vzájemnou spolupráci a vztahy mezi spolužáky
- výuku doplňujeme o programy na PC, videofilmy, DUMy
- do výuky vnášíme aktuální dění ve společnosti i ve světě
- doplňujeme výuku o exkurze, besedy, praktické ukázky

Ve středním vzdělávání jsou klíčové kompetence doplněny o odborné kompetence, které neexistují izolovaně, ale navzájem se prolínají a doplňují. K jejich osvojení musí směřovat veškerý vzdělávací obsah, jehož pojetí na úrovni ŠVP by mělo vytvářet předpoklady pro efektivní využití a uplatnění osvojených vědomostí a dovedností.

3.4 Klíčové kompetence

V praktické škole jednoleté je kladen důraz především na rozvíjení komunikačních dovedností a soběstačnosti v běžném životě. Formou praktických činností ve vzdělávací i praktické složce vzdělávání jsou u žáků, na úrovni jejich schopností a individuálních předpokladů, vytvářeny a rozvíjeny tyto klíčové kompetence: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikační, kompetence sociální a personální, kompetence občanské a kompetence pracovní.

Žáci získávají dovednosti za různě dlouhou dobu a na rozdílné úrovni.

Kompetence k učení

Žák by měl:

- využívat vhodné metody a techniky při učení a praktických činnostech;
- být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností;
- reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku;
- uplatňovat základní zkušenosti a postupy v pracovních činnostech.

Kompetence k řešení problémů

Žák by měl:

- rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení;

- řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby;
- dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby.

Kompetence komunikativní

Žák by měl:

- dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou;
- naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na něj reagovat;
- využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky;
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

Žák by měl:

- vědět o svých základních právech a povinnostech a respektovat práva a povinnosti ostatních;
- orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování;
- jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě;
- dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy.

Kompetence občanské

Žák by měl:

- znát základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití;
- uvědomovat si význam zdravého životního stylu, chránit své zdraví i zdraví druhých lidí;

- podílet se na ochraně životního prostředí a jednat v souladu se strategií udržitelného rozvoje;
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování.

Kompetence pracovní

Žák by měl:

- mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti;
- chápat význam práce a možnost vlastního zapojení do pracovního procesu;
- plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých;
- znát možnosti využívání poradenských a zprostředkovatelských služeb;
- znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci.

3.5 Odborné kompetence

Odborné kompetence se vztahují k výkonu pracovních činností, od jejichž požadavků se odvíjejí. Tvoří je soubor odborných vědomostí a dovedností, postojů a hodnot požadovaných u absolventů praktické školy. Stanovené odborné kompetence by měly být dosažitelné pro většinu žáků ve všech specifických zaměřeních.

Dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Žák by měl:

- dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany;
- používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností;
- spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí.

Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Žák by měl:

- dodržovat stanovené normy a předpisy;
- pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby; pracovat v souladu s technologickými předpisy a uplatňovat pracovní návyky;

- zvolit vhodné materiály, vybrat a použít správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti;
- spolupracovat při dosahování stanovených úkolů;
- zkontrolovat a zhodnotit kvalitu své vykonané činnosti.

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Žák by měl:

- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení;
- posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí;
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí.

3.6 Zabezpečení výuky žáků s kombinovaným postižením

Cílem vzdělávání v praktické škole jednoleté je získávání dovedností a znalostí, které rozvíjejí profesní zaměření žáků a jejich přípravu na samostatný život.

Při vzdělávání žáků s kombinovaným postižením je třeba uplatňovat speciálně pedagogické postupy a alternativní metody výuky za pomoci všech dostupných podpůrných opatření.

Na úrovni ŠVP je možné přizpůsobit a upravit vzdělávací obsah pro tyto žáky tak, aby bylo dosaženo souladu mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými potřebami a možnostmi těchto žáků při využití vhodných kompenzačních a didaktických pomůcek. Do ŠVP je možné rovněž zařadit i předměty speciálně pedagogické péče odpovídající speciálním vzdělávacím potřebám žáků podle druhu a stupně zdravotního postižení. Jde zejména o individuální logopedickou péči, zdravotní tělesnou výchovu, zařazení alternativních způsobů komunikace, znakový jazyk, prostorovou orientaci a samostatný pohyb zrakově postižených apod.

Při plánování a realizaci vzdělávacího procesu je třeba vycházet z konkrétního zjištění a popisu speciálních vzdělávacích potřeb a možností žáků. Výuka probíhá v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání. Podle potřeb žáků lze vzdělávání rozložit do více ročníků, případně zvolit odlišnou délku vyučovací hodiny. Ve výjimečných případech může ředitel školy vzdělávání prodloužit, nejvýše však o 2 školní roky.

Žákovi, který nemůže zvládnout vzdělávání v daném oboru vzdělávání z vážných zdravotních nebo jiných důvodů, škola nabídne po poradě se školským poradenským zařízením a zástupci nezletilého žáka, jiný pro něj vhodnější obor vzdělávání.

Pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je potřebné zabezpečit tyto podmínky:

- uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka;
- umožnit využití všech podpůrných opatření při vzdělávání;
- uplatňovat princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- uplatňovat alternativní formy komunikace;
- zohlednit druh, stupeň a míru postižení při hodnocení výsledků vzdělávání a v praktických činnostech;
- umožnit způsob úpravy vzdělávacího programu (délka studia, učební plány, vzdělávací obsah, organizace výuky);
- upravit výsledky vzdělávání tak, aby byly pro žáky reálné a splnitelné v rámci jejich možností, a těmto výsledkům přizpůsobit i výběr učiva;
- umožnit v případě potřeby, v souladu s právními předpisy, působení asistenta pedagoga a v případě potřeby i osobního asistenta
- podporovat zájem žáků vytvářením vhodné vzdělávací nabídky vzhledem k sociálnímu uplatnění absolventa;
- odstraňovat architektonické bariéry a provádět potřebné změny, případně úpravy školního prostředí;
- spolupracovat se školskými poradenskými zařízeními a odbornými institucemi, se sociálními partnery v regionu, s úřady práce a v případě potřeby také s odborníky mimo oblast školství (odbornými lékaři nebo pracovníky z oblasti sociálně právní ochrany žáků apod.)

Pro dosažení úspěšnosti při vzdělávání těchto žáků je třeba:

- povzbuzovat žáky při případných neúspěších a posilovat jejich motivaci k učení;
- uplatňovat formativní hodnocení;
- poskytovat pomoc při osvojování si vhodných učebních způsobů a postupů se zřetelem k individuálním obtížím jednotlivce;

- věnovat pozornost začleňování těchto žáků do běžného kolektivu a vytváření pozitivního klimatu ve třídě a ve škole;
- spolupracovat s dalšími sociálními partnery školy, zejména s rodiči žáků;
- spolupracovat se zaměstnavateli při zajišťování praktické části přípravy na povolání nebo při hledání možností prvního pracovního uplatnění absolventů se zdravotním postižením
- realizovat další vzdělávání učitelů všech předmětů zaměřené na vzdělávání žáků se SVP.

3.7 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata tvoří významnou a nedílnou součást vzdělávání v praktické škole. Jsou důležitým formativním prvkem, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají dále rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot. Zařazení průřezových témat je důležité pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, protože mají silný výchovný aspekt a pomohou v osobním a charakterovém rozvoji žáků.

Obsahová náplň průřezových témat byla přizpůsobena schopnostem a možnostem žáků vzdělávaných v praktické škole jednoleté a navazuje na průřezová témata v základním vzdělávání. Svým výchovným zaměřením a obsahem se promítají do vzdělávacích oblastí a pomáhají je doplňovat a propojovat.

Pro průřezová témata nevytváříme samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů. Jejich obsah realizujeme formou:

- kolektivní, skupinové a individuální práce
- výuky v blocích - diskuze, výstavy, besedy
- pozorování, zkoumání, pokusů, laboratorních prací
- vycházek, exkurzí, školního výletu, školy v přírodě
- her / didaktických, motivačních, hudebně pohybových/
- filmových, divadelních představení
- využití audiovizuální techniky, interaktivní tabule

Účinnost průřezových témat je dána jejich propojením se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu.

3.7.1 Osobnostní a sociální výchova

Charakteristika průřezového tématu

Osobnostní a sociální výchova pomáhá žákům (s ohledem na jejich specifika a možnosti) rozvíjet jejich osobnost, vlastnosti, postoje, sebeúctu, sebedůvěru a přebírat zodpovědnost za své jednání v různých situacích denního života i při práci. Klade důraz na získávání praktických dovedností, hledání cesty k životní spokojenosti založené na dobrých mezilidských vztazích především prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, zdravému sebepojetí, k udržení psychického zdraví (psychohygieně) a vzájemné komunikaci.

Při naplňování cílů vzdělávání směřuje k:

- utváření pozitivních postojů a porozumění sobě samému a druhým;
- rozvíjení sebedůvěry, regulace nežádoucích projevů vlastního chování a účelnému prezentování se v různých situacích;
- utváření dobrých mezilidských vztahů a rozvíjení dovednosti dobré komunikace;
- rozvíjení dovedností pro vzájemnou spolupráci a pomoc a uvědomování si její hodnoty;
- rozvíjení základních specifických dovedností pro zvládání různých sociálních situací;
- akceptování různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů;
- primární prevenci sociálně patologických jevů, rizikového chování a možného zneužívání vlastní osoby.

Tematickými celky Osobnostní a sociální výchovy jsou **Osobnostní rozvoj** a **Sociální rozvoj**.

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopnosti poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění a koncentrace; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro celoživotní učení;

- **Sebepoznání a sebezpojetí** – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo; můj vztah k sobě samému;
- **Seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebekontroly, sebeovládání; zvládání zátěžových a krizových situací; organizace vlastního času (harmonogram dne);
- **Psychohygiena** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému a k druhým lidem; dovednosti zvládat stresové situace (uvolnění – relaxace); hledání pomoci při potížích; rozvíjení zdravého a bezpečného životního stylu.

Sociální rozvoj

- **Poznávací schopnosti** – cvičení pozorování; vzájemné poznávání se ve skupině (ve škole, v zaměstnání, poznávání dalších lidí), nácvik schopností rozeznat nebezpečí a rizikové situace; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem;
- **Mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy ve skupině/třídě (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny); rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se);
- **Komunikace** – dovednosti pro sdělování; verbální i nonverbální komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přání, přesvědčování); řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, sebeprezentace, žádost apod.; odmítání nevhodné nebo nepřijemné komunikace.

3.7.2 Výchova pro vstup do světa práce

Charakteristika tématu

Průřezové téma **Člověk a svět práce** vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti. Koncepce vzdělávání vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou.

Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti získané v praktické složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s uplatněním ve světě práce, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Při naplňování cílů vzdělávání směřuje k:

- motivaci pro zapojení do pracovního života;
- dovednostem získat informace o profesních příležitostech a srovnání se svými předpoklady;
- rozvíjení dovedností verbální prezentace při jednáních s potencionálními zaměstnavateli;
- dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Průřezové téma Člověk a svět práce zahrnuje tematické celky **Práce a zaměstnanost** a **Sebeprezentace**.

Práce a zaměstnanost

Hlavní oblasti světa práce; charakteristické znaky práce a jejich aplikace na možnosti pracovního uplatnění (pracovní činnosti, pracovní prostředky, pracoviště, pracovní doba, bezpečnost a ochrana zdraví při práci); trh práce a jeho ukazatele; požadavky zaměstnavatelů; problémy nezaměstnanosti; získávání informací při hledání zaměstnání – práce s informacemi, nácvik konkrétních situací.

Pracovně právní legislativa – zákoník práce, pracovní poměr, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, mzda a její složky, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby v oblasti hledání zaměstnání, úřady práce, rekvalifikace.

Sebeprezentace

Písemná i verbální, sestavování žádostí o zaměstnání, životopis, inzerát, odpověď na inzerát, přijímací pohovor – nácvik konkrétních modelových situací.

Průřezová témata jsou realizována formou integrace do výuky. V tabulkách je uveden vždy předmět, ve kterém jej považujeme za stěžejní, neznamená to však, že by se v jiných předmětech nevyskytovalo.

1. Osobnostní a sociální výchova

2. Výchova pro vstup do světa práce

3.8 Organizace vzdělávání

Vzdělávání v praktické škole jednoleté se uskutečňuje v denní formě vzdělávání, člení se na teoretické a praktické vyučování. Vzhledem ke speciálním vzdělávacím potřebám žáků se realizuje výuka tak, aby byly respektovány psychické, fyzické a sociální možnosti žáků, jejich individuální zvláštnosti a schopnosti. Ve výjimečných případech může ředitel školy délku vzdělávání prodloužit nejvýše o dva školní roky, případně zvolit odlišnou délku vyučovací hodiny nebo uvolnit žáka zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu (v souladu se školským zákonem).

Podmínky pro přijetí ke vzdělávání v Praktické škole

Praktická škola je určena žákům s mentálním postižením, autismem a vícečetným postižením, kteří ukončili:

- povinnou školní docházku v základní škole samostatně zřízené pro žáky se zdravotním postižením;
- povinnou školní docházku v základní škole speciální;
- povinnou školní docházku, ale nezískali základní vzdělání ani základy vzdělání;
- základní vzdělávání na základní škole a z vážných zdravotních důvodů, které jsou v kombinaci s mentálním postižením, se nemohou vzdělávat na jiném typu školy.

Zdravotní požadavky

V Praktické škole jednoleté se vzdělávají žáci s různými druhy a s různou mírou závažnosti zdravotního postižení. Vzhledem k tomu musí být zdravotní způsobilost žáků ke vzdělávání v odborných činnostech a oborech podle zaměření školy posouzena odborným lékařem.

Na základě jeho doporučení budou na žáky stanoveny požadavky, které budou důsledně respektovat jejich individuální zvláštnosti, zdravotní stav a specifické problémy vyplývající z povahy a stupně postižení.

Průběh vzdělávání

V Praktické škole jednoleté žákům nabízíme profesní přípravu pro samostatný život v rodině, případně v chráněném bydlení nebo podporovaném bydlení, zapojení do běžného života, získání sebedůvěry a samostatnosti. Důsledně uplatňujeme individuální přístup s respektováním specifických potřeb a zvláštností každého žáka.

Třídy jsou vybaveny speciálním nábytkem pro jednotlivé žáky (dle konkrétního postižení). Samozřejmostí jsou speciální pomůcky, které napomáhají zvýšení kvality výuky. K rozvoji vzdělávání žáků přispívá využívání prvků ucelené rehabilitace. Výchovně vzdělávací činnost v předmětech teoretických i praktických zajišťuje speciální pedagog. V případě potřeby ve třídě působí též asistent pedagoga, který plně spolupracuje s vyučujícím. Celkový týdenní počet vyučovacích hodin v Praktické škole jednoleté je 30, z toho je 13 hodin odborných činností.

Zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka je povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku jeho nepřítomnosti.

Oblasti vzdělávání

Vzdělávací obsah v Praktické škole jednoleté je rozdělen do **sedmi vzdělávacích oblastí**. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním vzdělávacím okruhem nebo více obsahově blízkými vzdělávacími okruhy, od nichž se budou ve ŠVP odvíjet jednotlivé předměty.

- **Jazyková komunikace** (Jazyková komunikace);
- **Matematika** (Matematika);
- **Informační a komunikační technologie** (Informační a komunikační technologie);
- **Člověk a společnost** (Společenskovední základy);
- **Umění a kultura** (Výtvarná výchova, Hudebně pohybová výchova, Dramatická výchova);
- **Člověk a zdraví** (Výchova ke zdraví, Tělesná výchova);
- **Odborné činnosti** (Rodinná výchova, Práce v domácnosti, odborné okruhy podle profilace školy).

Způsob ukončení vzdělávání a doklad o dosaženém stupni vzdělání

Vzdělávání se ukončuje závěrečnou zkouškou; dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce.

Závěrečná zkouška v oborech vzdělání, v nichž se dosahuje stupně středního vzdělání, se skládá z ústní teoretické zkoušky z odborných předmětů a z praktické zkoušky z odborných předmětů. Obsah a organizace závěrečné zkoušky se řídí platnými předpisy (školský zákon § 74).

Úspěšným ukončením vzdělávacího programu žák získá střední vzdělání.

Uplatnění absolventa

Absolventi praktické školy jednoleté se mohou v rámci svých možností a individuálních schopností uplatnit při pomocných pracích pro oblast služeb a výroby (např. ve zdravotnictví, v sociálních a komunálních službách, ve výrobních podnicích, v zemědělství), případně na chráněných pracovištích.

4 Učební plán

ŠVP „CESTA“

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací okruhy	Předmět	Ročník 1.	Disponibilní časová dotace	Celková časová dotace
---------------------------	--------------------------	----------------	------------------	-----------------------------------	------------------------------

Jazyková komunikace	Jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	3	1	4
Matematika	Matematika	Matematika	2	1	3
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	Informatika	1	0	1
Člověk a společnost	Společenskovědní základy	Občanská výchova	1	1	2
Umění a kultura	Umění a kultura	Výtvarná výchova	1	0	3
		Hudebně pohybová výchova	1		
		Dramatická výchova		1	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	1	0	1
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	1	3
Odborné činnosti	Rodinná výchova	Rodinná výchova	3	0	13
	Práce v domácnosti	Práce v domácnosti	3	1	
	Zaměření dle školy	Praktické činnosti	6	0	
Celková povinná časová dotace			24	6	30
Průřezová témata – jsou zařazena do jednotlivých předmětů formou integrace / viz začlenění průřezových témat 3.5 Je povinnost zařadit a realizovat minimálně dvě průřezová témata se všemi žáky v průběhu vzdělávání. Časovou dotaci lze čerpat z disponibilní časové dotace.					

Poznámky:

ČJL - Český jazyk a literatura

M - Matematika

IK - Informatika

OV - Občanská výchova

VV - Výtvarná výchova

HPV - Hudebně pohybová výchova
Dv - Dramatická výchova
VZ - Výchova ke zdraví
TV - Tělesná výchova
RoV - Rodinná výchova
PD - Práce v domácnosti
PČ - Praktické činnosti

5 Oblasti vzdělávání

5.1 JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast **Jazyková komunikace** má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu.

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vede žáky k srozumitelnému jazykovému projevu a podílí se na jejich celkovém rozvoji. Žáci se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je. Jazykový rozvoj žáků probíhá paralelně s rozumovým a emocionálním zráním. Dále žáky učí zvyšovat kvalitu písma, rychlost psaní a zdokonalovat úpravu jejich psaného textu. Jazykové vzdělávání se současně podílí na rozvoji sociálních dovedností žáků.

Cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační dovednosti žáků, užívat jazyk jako prostředek k dorozumívání, k rozvíjení čtenářské gramotnosti, k přijímání a sdělování informací.

Vzdělávací oblast jazyková komunikace je realizována v rámci předmětu Český jazyk a literatura, který začleňuje tematické celky:

- Jazyková výchova,
- Komunikativní a slohová výchova,
- Literární výchova.

Výuka probíhá převážně v kmenové učebně. Vedle základních učebních materiálů jsou využívány v různých variantách tabulky ke čtení, ukázky z beletrie, práce s denním tiskem a s časopisy, trojrozměrné a audiovizuální pomůcky i vhodné počítačové výukové programy. Žáci pracují ve skupině, ve dvojicích i jednotlivě, vždy s ohledem na individuální schopnosti každého žáka. Formou her a cvičení se žáci učí zvládat způsoby neverbální komunikace, nácvikem i praktickými činnostmi poznávat a správně používat technické informační a komunikační prostředky (práce s telefonem, zásady komunikace přes mobil, apod.). Součástí výuky jsou rovněž návštěvy filmových a divadelních představení, kulturních akcí, knihovny apod.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura má dotaci 4 hodiny týdně (z toho je 1 hodina disponibilní).

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílové zaměření vzdělávacího předmětu Český jazyk a literatura

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání jazykových vědomostí a dovedností v běžných komunikačních situacích denního života;
- srozumitelnému vyjadřování;
- formulování vlastních požadavků;
- osvojení si dovednosti prakticky využívat znalostí při psaní jednoduchých zápisů;
- rozvíjení základních literárních poznatků;
- získávání poznatků obsahově souvisejících s profesní přípravou a praktickými činnostmi.

Naplnění těchto cílů se děje prostřednictvím klíčových kompetencí.

Klíčové kompetence k učení

Žák by měl:

- ovládat základy čtení a využívat je ke svému dalšímu vzdělávání
- používat učebnice, učební materiály a učební pomůcky
- orientovat se v jednoduchých textech, vyhledat potřebnou informaci i z ostatních dostupných zdrojů
- v rámci svých možností číst s porozuměním textu
- ovládat základy psaní a využívat je k osvojení čtecích dovedností
- dodržovat návykové stereotypy učení, snažit se o koncentraci na učení
- chápat pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, mít zájem o získávání nových poznatků
- ovládat elementární způsoby práce s počítačem

Strategie vedoucí ke kompetenci k učení

- vhodnými metodami provádíme nácvik čtení slov a vět potřebných pro praktický život
- zajišťujeme dostatek učebních pomůcek při výuce
- používáme texty z různých zdrojů, obrázky, piktogramy, reálné předměty atd.
- vedeme žáky k vyhledávání informací v jednoduchém textu
- procvičujeme čtení s porozuměním – používáme návodné otázky pro ověření pochopení čteného textu
- souběžně se čtením upevňujeme u žáků grafické zvládnutí písma

- vztah žáků k učení ovlivňujeme vytvářením příjemného pozitivního školního klimatu
- motivujeme žáky k dalšímu učení kladným hodnocením s důrazem na jejich výkony a pokroky
- podporujeme u žáků využívání výpočetní techniky ve výuce
- při práci se žáky uplatňujeme individuální přístup zohledňující jejich úroveň a míru znevýhodnění

Klíčové kompetence k řešení problémů

Žák by měl:

- adekvátním způsobem řešit problémy přiměřeně ke svým individuálním schopnostem a možnostem
- problémové situace řešit s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností
- vědět, na koho se může ve svém okolí obrátit o pomoc při řešení problémů

Strategie vedoucí ke kompetenci k řešení problémů

- seznamujeme žáky s důsledky neadekvátního chování, s možnostmi nápravy, nabízíme pomoc
- nacvičujeme strategie řešení běžných problémů, hledáme společně řešení
- otevřeností a atmosférou vzájemné důvěry vytváříme žákům prostor ke sdělování vlastních problémů

Klíčové kompetence komunikativní

Žák by měl:

- využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- zvládat podle svých schopností běžnou komunikaci s ostatními lidmi, spolupracovat na zlepšování kvality svého mluvního projevu
- rozumět sdělení a umět na ně přiměřeně reagovat
- vyjadřovat své názory a postoje, vhodným způsobem je obhajovat
- zvládat sdělení jednoduché informace písemnou formou
- vhodným způsobem sdělovat svoje pocity, nálady a prožitky ve vztahu ke svým vrstevníkům i k dospělým

Strategie vedoucí ke kompetenci komunikativní

- rozvíjíme všechny formy komunikačních technik (ústní, písemné, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků)

- pomocí speciálně pedagogických metod zlepšujeme kvalitu mluvního projevu (výslovnost, srozumitelnost, rozšiřování pasivní a aktivní slovní zásoby)
- klademe důraz na naslouchání, následnou reprodukci a kontrolujeme porozumění obsahu
- žákům vždy poskytujeme dostatečný časový prostor k vyjádření přání, potřeby nebo názoru
- nacvičujeme schopnost sdělit jednoduchou informaci i v písemné podobě (využití písma, piktogramů, obrázků, počítače...)
- pomocí dramatizace či modelových situací učíme žáky zásadám pravidel vystupování a komunikace ve světě dospělých

Klíčové kompetence sociální a personální

Žák by měl:

- dodržovat zásady slušného chování (užívat pozdrav, prosbu, poděkování, omluvu...)
- osvojit si podle svých schopností správné stereotypy v chování a prakticky je využívat
- podle svých schopností rozpoznat rizikové situace v osobním chování i v chování druhých lidí, být obeznámen s možnými důsledky vlastních rozhodnutí
- podle svých schopností projevovat jistotu a sebedůvěru ve školním i mimoškolním prostředí
- účastnit se podle svých možností společných sociálních aktivit, chápat výhody kolektivní práce, být tolerantní ke slabším a méně schopným spolužákům

Strategie vedoucí ke kompetenci sociální a personální

- dbáme na užívání pozdravu, prosby, poděkování
- vytváříme stereotypy chování, procvičujeme je v modelových situacích i v běžném životě
- analyzujeme a vysvětlujeme rizikové situace a vyvozujeme důsledky (využíváme konkrétních příkladů ze života)
- umožňujeme žákům zažít pocit úspěchu, pozitivním hodnocením posilujeme sebedůvěru
- vedeme žáky k práci ve skupině, poukazujeme na výhody spolupráce (společné prožitky, vzájemná pomoc, pochopení role ve skupině).

Klíčové kompetence občanské

Žák by měl:

- snažit se uplatnit získané návyky a dovednosti k zapojení do společnosti
- chápat důležitost respektování základních norem a pravidel společenského soužití ve škole,

v rodině i mimo školu

- s pomocí kompetentních osob zvládat situace ohrožující život a zdraví člověka, zachovávat a rozvahu v krizových situacích

Strategie vedoucí ke kompetenci občanské

- spolupracujeme úzce s rodinou ve snaze o maximálně možnou integraci žáka do společnosti
- seznamujeme žáky s pravidly režimu ve třídě a škole, průběžně hodnotíme jejich plnění, jejich dodržováním vytváříme základní rámec školních i společenských norem
- upozorňujeme na možná nebezpečí ohrožující žáka v praktickém životě

Klíčové kompetence pracovní

Žák by měl:

- osvojit si podle svých možností pracovní návyky, zvládat jednoduché pracovní postupy
- při práci využívat osvojené poznatky a dovednosti z nižších ročníků
- používat naučené pracovní stereotypy, které mu pomáhají snadněji zvládnout úkol a vedou ho k samostatnosti
- snažit se o soustředění na zadaný úkol a vytrvat při jeho plnění
- akceptovat hodnocení své práce pedagogickým pracovníkem během její realizace i v samotném závěru
- snažit se o dosažení co nejlepších výsledků
- podle svých schopností dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce podle naučených stereotypů

Strategie vedoucí ke kompetenci pracovní

- průběžně vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků a postupů
- postupujeme důsledně od jednoduchého k složitějšímu
- vyvozujeme a dodržujeme pracovní stereotypy
- vedeme žáky k úspěšnému dokončení zadaného úkolu
- hodnotíme průběh a výsledek práce s žáky
- podporujeme a oceňujeme úsilí žáků i v případě nezdaru
- důsledně dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření odborných kompetencí

Odborné kompetence

Dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Žák by měl:

- dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany dle pokynů učitele
- používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností
- spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí

Strategie výchovy a vzdělávání

- seznamujeme žáky s pravidly bezpečnosti práce, vysvětlujeme přiměřeným způsobem právní předpisy z oblasti BOZP, řešíme modelové situace v odlišných pracovních místnostech
- poukazujeme na následky nedodržení předpisů – modelové situace, filmy atd.
- klademe důraz na správný vzorec chování a jeho dodržování i v osobním životě
- dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví
- budujeme pro žáky bezpečné pracovní prostředí a vybízíme je ke spolupráci na jeho tvorbě, ohlášení nedostatků a podobně

Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Žák by měl:

- dodržovat stanovené normy a předpisy dle pokynů učitele
- pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby; pracovat v souladu s technologickými předpisy (pod vedením učitele) a uplatňovat pracovní návyky
- pod vedením učitele zvolit vhodné materiály, vybrat a použít správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti

Strategie výchovy a vzdělávání

- opakovaně seznamujeme žáky se stanovenými normami a předpisy, trváme na jejich důsledném dodržování
- postupujeme důsledně od jednoduchého k složitějšímu, náročnost zvyšujeme postupně po zvládnutí předchozího kroku

- používáme jednotné a srozumitelné pokyny
- vedeme žáky k úspěšnému dokončení zadaného úkolu, kontrole a hodnocení svého výrobku nebo činnosti
- podporujeme úsilí žáků, oceňujeme zdařilý výkon, povzbuzujeme žáky i v případě nezdaru

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného zdroje

Žák by měl:

- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení
- posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí

Strategie výchovy a vzdělávání

- vysvětlujeme žákům význam, účel a užitečnost vykonávané práce
- podněcujeme žáky k péči o životní prostředí, upozorňujeme je i na to, že je třeba při pracovní činnosti brát ohled na její vliv na životní prostředí
- vytváříme stereotypy ekologického chování, procvičujeme je v modelových situacích
- nacvičujeme přivolání pomoci v případě nebezpečí
- učíme žáky nakládat správně s materiály, energiemi a odpady

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Český jazyk a literatura

Školní výstupy. <i>Žák by měl dle svých možností:</i>	<i>Vlastní učivo:</i>	<i>Průřezová témata:</i>
---	-----------------------	--------------------------

- dokáže jednoduchou formou ústně a písemně komunikovat - zdokonaluje úpravu psaného textu - uplatňuje v písemném projevu znalosti základů pravopisu českého jazyka (velké písmeno na počátku věty, znaménko za větou, psaní vlastních jmen, délka samohlásek) - pozná s názorem podstatná jména a slovesa - snaží se o správnou výslovnost - komunikuje v běžných situacích - zapamatuje si krátký text (báseň) - umí pozdravit, rozloučit se, představit se, požádat a poděkovat - popíše jednoduché předměty a činnosti vztahující se k pracovním činnostem - čte krátké texty - zvládá techniku tichého čtení - vypráví jednoduchý příběh podle návodných otázek nebo obrázků - dramatizuje jednoduchý	Jazyková výchova - odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu, docvičování písmen velké abecedy - základní pravopisné jevy (psaní vlastních jmen, délka samohlásek) - rozšiřování slovní zásoby - nauka o slově – význam slov, slabika, hláska, písmeno - věta - pořádek slov ve větě, druhy vět - mluvnické kategorie- podstatná jména a slovesa - seznámení s encyklopediemi, slovníky a Pravidly českého pravopisu Komunikační a slohová výchova - reprodukování kratších celků, odpovědi na otázky - psaní přání, blahopřání - úprava písemného projevu - popis předmětů a činností - vyprávění vlastních zážitků - seznamování a představování - mimojazykové prostředky řeči gesta, mimika - zdvořilostní obraty – uvítání, rozloučení, představování - telefonování Literární výchova - čtení krátkých pohádek, povídek, příběhů, veršů - vyprávění příběhu na základě obrázků - literatura pro děti, mládež, dospělé – návštěva knihovny	Osobnostní a sociální výchova (OSV): <i>Osobnostní rozvoj</i> - rozvoj schopnosti poznávání Osobnostní a sociální výchova (OSV): <i>Sociální rozvoj</i> - komunikace - mezilidské vztahy - poznávací schopnosti
--	--	---

	- práce s textem – časopis, denní tisk, katalog, encyklopedie - texty související s profesní přípravou (čtení návodů a pracovních postupů) - dramatizace, lidová slovesnost	
--	---	--

5.2 MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Matematika

Vyučovací předmět Matematika má žáky vybavit vědomostmi a znalostmi, které žáci nejčastěji využijí v praktickém životě. Rozvíjí matematické dovednosti a geometrickou představivost.

Kromě funkce všeobecně vzdělávací plní i funkci průpravnou pro odbornou oblast vzdělávání. Jde především o vytváření matematických představ, vědomostí, dovedností a návyků a zároveň je kladen důraz na rozvíjení schopností jejich aplikace v praktických životních situacích.

Důležitou součástí matematického vzdělávání je osvojení dovedností z geometrie. Žáci poznávají základní geometrické tvary a tělesa, učí se pečlivosti a přesnosti při měření a rýsování.

Vzdělávací oblast Matematika je realizována v rámci předmětu Matematika, který je rozdělen na dva tematické celky:

- Čísla a početní operace,
- Geometrie.

Čísla a početní operace:

- žáci si prohlubují aritmetické operace propojené s reálnými situacemi, učí se třídit a seskupovat data podle určitých kritérií, jejich vzájemných souvislostí a závislostí. Učí se využívat prostředky výpočetní techniky – kalkulátory.

Geometrie:

- žáci pojmenovávají a znázorňují základní geometrické útvary, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás.

Výuka probíhá převážně v kmenové učebně a podle možností také v počítačové učebně či učebně s interaktivní tabulí. Při výuce matematiky žáci používají názorné pomůcky (počítadla, kostky, kartičky s čísly a matematickými znaménky, číselné řady, cvičné peníze a hodiny, modely geometrických těles atd.). Je využíváno vhodných počítačových výukových programů.

Vyučovací předmět Matematika má dotaci 3 hodiny týdně (z toho je 1 hodina disponibilní).

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílové zaměření vzdělávacího předmětu Matematika

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání jazykových vědomostí a dovedností v běžných komunikačních situacích denního života;
- srozumitelnému vyjadřování;
- formulování vlastních požadavků;
- osvojení si dovednosti prakticky využívat znalostí při psaní jednoduchých zápisů;
- rozvíjení základních literárních poznatků;
- získávání poznatků obsahově souvisejících s profesní přípravou a praktickými činnostmi.

Naplnění těchto cílů se děje prostřednictvím klíčových kompetencí.

Klíčové kompetence k učení

Žák by měl:

- být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností
- reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku
- uplatňovat základní zkušenosti a postupy v pracovních činnostech

Strategie vedoucí ke kompetenci k učení

- při výuce používáme jednotné terminologie a společně dohodnuté zkratky
- numerické operace provádíme prakticky – pomocí manipulační hry a činnostního učení, nakupování, využíváme názoru i kalkulačtoru
- zadáváme žákům úlohy vycházející v co největší míře z praktického života
- zajišťujeme dostatek učebních pomůcek při výuce
- vztah žáků k učení ovlivňujeme vytvářením příjemného a pozitivního školního klimatu
- při práci se žáky uplatňujeme individuální přístup zohledňující úroveň jejich schopností a možností
- motivujeme žáky k dalšímu učení kladným hodnocením s důrazem na jejich výkony a pokroky

Klíčové kompetence k řešení problémů

Žák by měl:

- rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení
- řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby
- dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby

Strategie vedoucí ke kompetenci k řešení problémů

- nacvičujeme strategie řešení běžných problémů, hledáme společně řešení
- řešíme nejprve problémy v bezpečném prostředí školy, postupně přecházíme do méně známého prostředí (divadlo, obchod, pošta, instituce)
- při všech aktivitách bereme v úvahu individuální schopnosti a mentální úroveň jednotlivých žáků

Klíčové kompetence komunikativní

Žák by měl:

- dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou
- naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a dle svých možností na něj adekvátně reagovat
- využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi

Strategie vedoucí ke kompetenci komunikativní

- rozvíjíme všechny formy komunikačních technik (ústní, písemné, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků)
- klademe důraz na naslouchání, následnou reprodukci a kontrolujeme porozumění obsahu

Klíčové kompetence sociální a personální

Žák by měl:

- orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování
- jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě

Strategie vedoucí ke kompetenci sociální a personální

- vedeme žáky k práci ve skupině, poukazujeme na výhody spolupráce (společné prožitky, vzájemná pomoc, pochopení role ve skupině)
- vedeme žáky k toleranci, ohleduplnosti a k respektování odlišností
- umožňujeme žákům zažít pocit úspěchu, pozitivním

Klíčové kompetence občanské

Žák by měl:

- znát základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování

Strategie vedoucí ke kompetenci občanské

- spolupracujeme úzce s rodinou ve snaze o maximálně možnou integraci žáka do společnosti
- seznamujeme žáky se základními pravidly slušného chování
- seznamujeme žáky s pravidly režimu ve třídě a škole, průběžně hodnotíme jejich plnění, jejich dodržováním vytváříme základní rámec školních i společenských norem
- netolerujeme agresivní a vulgární projevy chování

Klíčové kompetence pracovní

Žák by měl:

- mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti
- chápat význam práce a možnost vlastního zapojení do pracovního procesu
- plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých
- znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci

Strategie vedoucí ke kompetenci pracovní

- průběžně vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků a postupů
- seznamujeme žáky s nástroji, pomůckami a náradím, s jejich funkcí a názvoslovím
- postupujeme důsledně od jednoduchého k složitějšímu
- používáme jednotné a srozumitelné pokyny
- vedeme žáky k úspěšnému dokončení zadaného úkolu
- žáky vedeme k práci v kolektivu, a rozšiřujeme tak jejich pracovní-komunikační schopnosti

- důsledně dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření odborných kompetencí

Odborné kompetence

Dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Žák by měl:

- dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany dle pokynů učitele
- používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností
- spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí

Strategie výchovy a vzdělávání

- seznamujeme žáky s pravidly bezpečnosti práce, vysvětlujeme přiměřeným způsobem právní předpisy z oblasti BOZP, řešíme modelové situace v odlišných pracovních místnostech
- poukazujeme na následky nedodržení předpisů – modelové situace, filmy atd.
- klademe důraz na správný vzorec chování a jeho dodržování i v osobním životě
- dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví
- budujeme pro žáky bezpečné pracovní prostředí a vybízíme je ke spolupráci na jeho tvorbě, ohlášení nedostatků a podobně

Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Žák by měl:

- dodržovat stanovené normy a předpisy dle pokynů učitele
- pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby; pracovat v souladu s technologickými předpisy (pod vedením učitele) a uplatňovat pracovní návyky
- pod vedením učitele zvolit vhodné materiály, vybrat a použít správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti

Strategie výchovy a vzdělávání

- opakovaně seznamujeme žáky se stanovenými normami a předpisy, trváme na jejich důsledném dodržování
- postupujeme důsledně od jednoduchého k složitějšímu, náročnost zvyšujeme postupně po zvládnutí předchozího kroku
- používáme jednotné a srozumitelné pokyny
- vedeme žáky k úspěšnému dokončení zadaného úkolu, kontrole a hodnocení svého výrobku nebo činnosti
- podporujeme úsilí žáků, oceňujeme zdařilý výkon, povzbuzujeme žáky i v případě nezdaru

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného zdroje

Žák by měl:

- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení
- posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí

Strategie výchovy a vzdělávání

- vysvětlujeme žákům význam, účel a užitečnost vykonávané práce
- podněcujeme žáky k péči o životní prostředí, upozorňujeme je i na to, že je třeba při pracovní činnosti brát ohled na její vliv na životní prostředí
- vytváříme stereotypy ekologického chování, procvičujeme je v modelových situacích
- nacvičujeme přivolání pomoci v případě nebezpečí
- učíme žáky nakládat správně s materiály, energiemi a odpady

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Matematika

Školní výstupy. <i>Žák by měl dle svých možností:</i>	<i>Vlastní učivo:</i>	<i>Průřezová témata:</i>
- čte a zapisuje čísla - s názorem porovnává čísla - porozumí zadání matematické úlohy - sčítá a odčítá s názorem - řeší jednoduché slovní úlohy z běžného života - používá kalkulátor - používá jednotky délky, hmotnosti, objemu, času a měny - provádí měření a vážení v praxi - určuje čas s přesností na půlhodiny - zná a užívá základní pojmy: hodina, minuta, den, týden, měsíc, rok - čte údaje o čase v digitální podobě - zvládá manipulaci s bankovkami, mincemi, platebními kartami - počítá s bankovkami a mincemi - zdokonaluje grafický projev a rýsovací dovednosti, osvojuje si návyky při rýsování - rozeznává geometrické útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh - pozná a určí v prostoru geometrická tělesa - používá pojmy bod, přímka, úsečka a její délka - pracuje s pravítkem - doplňuje údaje v jednoduché tabulce	Číslo a početní operace - celá čísla – obor přirozených čísel do 100 bez přechodu desítek - počítání v oboru do 1000 po 100 - početní operace s nulou - kvantitativní vztahy, porovnávání čísel - číselné řady - rozklad čísla v desítkové soustavě - orientace na ploše, v prostoru a v čase - úlohy na orientaci na ploše, v čase, v prostoru - základní fyzikální veličiny - digitální měření času – zápis času - peníze (bankovky, mince), platební karta - jednoduché slovní úlohy z praktického života - práce s kalkulátorem - pojem zlomku Geometrie - základní útvary v rovině – bod, čára, přímka, úsečka - čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, kruh - osa souměrnosti - rýsování rovinných útvarů - základní útvary v prostoru – krychle, kvádr, koule, válec, kužel - měření pomocí různých měřidel - orientace v jednoduché tabulce	Osobnostní a sociální výchova (OSV): <i>Osobnostní rozvoj</i> - rozvoj schopnosti poznávání Osobnostní a sociální výchova (OSV): <i>Sociální rozvoj</i> - poznávací schopnosti

5.3 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Informatika

Vyučovací předmět Informatika se zaměřuje na rozvoj žáka v oblasti informačních a komunikačních technologií. Jeho cílem je umožnit žákům získat základní dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií prostřednictvím základního programového vybavení a speciálních výukových počítačových programů, které jim také mohou usnadnit komunikaci. Součástí výuky je i orientace ve světě informací, práce s informacemi a jejich využívání v praktickém životě.

Využívání ICT je nutno přizpůsobit individuálním specifickým potřebám a schopnostem žáků.

Výuka probíhá v počítačové učebně, vyučovací předmět Informatika má dotaci 1 hodinu týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílové zaměření vzdělávacího předmětu Informatika

Vzdělávání v daném předmětu se zaměřuje na tematické celky, které žáky postupně seznámí s používaným hardwarem (počítač, tiskárna) i softwarem na počítačích a s komunikací na internetu. Získané dovednosti mají podpůrný charakter nejen ke všem ostatním složkám vzdělávání, ale žáci je mohou využívat i v dalších činnostech osobního života.

Naplnění těchto cílů se děje prostřednictvím klíčových kompetencí.

Klíčové kompetence k učení

Žák by měl:

- být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností
- reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku
- uplatňovat základní zkušenosti a postupy v pracovních činnostech

Strategie vedoucí ke kompetenci k učení

- při práci se žáky uplatňujeme individuální přístup zohledňující jejich úroveň a míru znevýhodnění
- podporujeme u žáků využívání výpočetní techniky ve výuce
- vysvětlujeme a často opakujeme postup práce s počítačem

- snažíme se vytvořit jednoduché postupy k využití počítače pro jednotlivé žáky
- nacvičujeme vyplňování osobních údajů písmem nebo na PC
- motivujeme žáky k dalšímu učení kladným hodnocením s důrazem na jejich výkony a pokroky

Klíčové kompetence k řešení problémů

Žák by měl:

- rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení
- řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně
za pomoci druhé osoby

Strategie vedoucí ke kompetenci k řešení problémů

- nacvičujeme strategie řešení běžných problémů, hledáme společně řešení
- seznamujeme žáky s důsledky neadekvátního chování, s možnostmi nápravy, nabízíme pomoc
- při všech aktivitách bereme v úvahu individuální schopnosti a mentální úroveň jednotlivých žáků

Klíčové kompetence komunikativní

Žák by měl:

- dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou
- naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a dle svých možností na něj adekvátně reagovat
- využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky

Strategie vedoucí ke kompetenci komunikativní

- seznamujeme žáky s texty, obrázkovými materiály a jinými informačními a komunikačními prostředky
- nácvikem i praktickými činnostmi učíme žáky poznávat a správně používat technické informační a komunikační prostředky (telefon, mobil, internet, audio a video techniku)
- nacvičujeme schopnost sdělit jednoduchou informaci i v písemné podobě (využití písma,

piktogramů, obrázků, počítače...)

- provádíme praktický nácvik vyplňování dotazníku

Klíčové kompetence sociální a personální

Žák by měl:

- orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování
- jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě
- dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život
- podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy

Strategie vedoucí ke kompetenci sociální a personální

- dbáme na užívání pozdravu, prosby, poděkování
- směřujeme žáky k pomoci mladším, slabším, postiženým spolužákům
- umožňujeme žákům zažít pocit úspěchu, pozitivním hodnocením posilujeme sebedůvěru

Klíčové kompetence občanské

Žák by měl:

- znát základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování

Strategie vedoucí ke kompetenci občanské

- seznamujeme žáky s pravidly režimu ve třídě a škole, průběžně hodnotíme jejich plnění, jejich dodržováním vytváříme základní rámec školních i společenských norem
- opakujeme důležitá telefonní čísla
- provádíme nácvik přivolání pomoci
- podporujeme spolupráci s policií a složkami IZS

Klíčové kompetence pracovní

Žák by měl:

- mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti

- plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých
- znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci

Strategie vedoucí ke kompetenci pracovní

- průběžně vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků
- používáme jednotné a srozumitelné pokyny
- postupujeme důsledně od jednoduchého k složitějšímu
- vedeme žáky k úspěšnému dokončení zadaného úkolu
- hodnotíme průběh a výsledek práce s žáky
- důsledně dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření odborných kompetencí

Odborné kompetence

Dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Žák by měl:

- dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany dle pokynů učitele
- používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností
- spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí

Strategie výchovy a vzdělávání

- seznamujeme žáky s pravidly bezpečnosti práce, vysvětlujeme přiměřeným způsobem právní předpisy z oblasti BOZP, řešíme modelové situace v odlišných pracovních místnostech
- poukazujeme na následky nedodržení předpisů – modelové situace, filmy atd.
- klademe důraz na správný vzorec chování a jeho dodržování i v osobním životě
- dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví
- budujeme pro žáky bezpečné pracovní prostředí a vybízíme je ke spolupráci na jeho tvorbě, ohlášení nedostatků a podobně

Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Žák by měl:

- dodržovat stanovené normy a předpisy dle pokynů učitele
- pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby; pracovat v souladu s technologickými předpisy (pod vedením učitele) a uplatňovat pracovní návyky

Strategie výchovy a vzdělávání

- opakovaně seznamujeme žáky se stanovenými normami a předpisy, trváme na jejich důsledném dodržování
- postupujeme důsledně od jednoduchého k složitějšímu, náročnost zvyšujeme postupně po zvládnutí předchozího kroku
- používáme jednotné a srozumitelné pokyny
- vedeme žáky k úspěšnému dokončení zadaného úkolu, kontrole a hodnocení svého výrobku nebo činnosti
- podporujeme úsilí žáků, oceňujeme zdařilý výkon, povzbuzujeme žáky i v případě nezdaru

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného zdroje

Žák by měl:

- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení
- posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí

Strategie výchovy a vzdělávání

- vysvětlujeme žákům význam, účel a užitečnost vykonávané práce
- podněcujeme žáky k péči o životní prostředí, upozorňujeme je i na to, že je třeba při pracovní činnosti brát ohled na její vliv na životní prostředí
- vytváříme stereotypy ekologického chování, procvičujeme je v modelových situacích
- nacvičujeme přivolání pomoci v případě nebezpečí

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Informatika

Školní výstupy. <i>Žák by měl dle svých možností:</i>	<i>Vlastní učivo:</i>	<i>Průřezová témata:</i>
- ovládá základní obsluhu počítače - rozumí základním pojmům informační činnosti - využívá výukové programy, hry - popsat nejdůležitější části počítače - dodržovat zásady bezpečnosti práce s PC - orientovat se v základním programovém vybavení počítače, mít přehled k čemu se používá - rozumět základním pojmům informační činnosti - využívat výukové programy, hry - zvládat základní funkce mobilního telefonu, digitálních aparátů apod	HW, SW a bezpečnostní zásady na PC - bezpečnostní zásady práce s počítačem - základní počítačové vybavení a další programové vybavení - počítače, soubory, adresářová struktura - základní komponenty počítače, hardware, software, osobní počítač a jeho části - základy bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky Operační systém, počítačová síť - základní a aplikační programové vybavení, otevírání programů - spuštění a ukončení operačního systému - ovládací panely a nastavení - práce s myší a klávesnicí - symboly alternativní komunikace na PC - otevírání programů - základní pojmy při práci s operačním systémem	Osobnostní a sociální výchova (OSV): <i>Osobnostní rozvoj</i> - rozvoj schopnosti poznávání Výchova pro vstup do světa práce (VSP): -sebereprezentace

- pracovat na základní uživatelské úrovni s textovým editorem - pracovat s dalšími aplikacemi (výukové programy atd.) - dodržovat zásady bezpečné práce na PC používat tiskárnu a druhy tisku - zvládá základní způsoby komunikace (email, chat) - zvládat psaní jednoduchých zpráv - vyhledává informace na internetu - dodržuje zásady bezpečnosti práce s PC - používat jednoduché a vhodné cesty při vyhledávání na internetu	- vytváření, přesun a kopírování souborů a složek - odstranění souborů, hledání souborů Aplikační software, textový procesor - základní funkce – textového a grafického editoru, tabulkového kalkulátoru - práce s výukovými programy - ochrana autorských práv - používání mobilního telefonu – přijetí hovoru, zprávy SMS - tiskárna Elektronická komunikace - práce s internetem - práce s e – mailem Internet zdroj informací - informační zdroje k získání požadovaných informací, vyhledávání informací - internetový prohlížeč, WWW	Osobnostní a sociální výchova (OSV): <i>Sociální rozvoj</i> - komunikace
--	--	---

5.4 ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Charakteristika vyučovacího předmětu

Občanská výchova

Vzdělávací oblast Člověk a společnost má komplexní charakter. Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky a dalších témat. Umožňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k rozvíjení dovedností pro praktický život. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy, děje a jejich vzájemné vztahy. Sledují změny v přírodě během ročních období, uvědomují si vztah k přírodě a důležitost ochrany životního prostředí.

Cílem je vybavit žáky potřebnými vědomostmi o podstatě a fungování společnosti, právech a povinnostech občanů s důrazem na právní vědomí a občanskou odpovědnost. Žáci se snaží získat potřebné zkušenosti a dovednosti ve styku s ostatními lidmi, případně institucemi při řešení různých problémů.

Vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování žáků tak, aby jednali odpovědně nejen ve vztahu k sobě, ale i ve vztahu k druhým. Důležitou součástí je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů a výchova k respektování lidských práv.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu **Občanská výchova** je rozdělen do čtyř tematických celků:

- **Místo, kde žijeme**

Žáci poznávají nejbližší okolí, regionální zvyklosti, seznamují se s organizací života v rodině či obci, získávají pozitivní vztah k vlasti.

- **Lidé kolem nás**

Žáci si osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Seznamují se se základními právy a povinnostmi občana.

- **Lidé a čas**

Žáci se učí orientovat se v čase.

- **Rozmanitost přírody**

Žáci poznávají Zemi jako součást sluneční soustavy. Seznamují se s rozmanitostí živé a neživé přírody, odhalují souvislosti mezi přírodními podmínkami a životem lidí v nejbližším okolí, v regionu, na území České republiky i ve světě. Uvědomují si důležitost ochrany životního prostředí a poznávají možnosti, jak mohou sami přispět k ochraně přírody.

Vyučovací předmět Občanská výchova má dotaci 2 hodiny týdně, z toho 1 hodina je disponibilní.

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílové zaměření vzdělávacího předmětu Občanská výchova

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání svého nejbližšího okolí a formování zájmu o dění v místě bydliště a zemi, kde žije;
- osvojování pravidel slušného chování a jednání, vytváření pozitivních mezilidských vztahů;
- odpovědnému jednání ve vztahu k sobě i druhým osobám, nenechat se manipulovat;
- využívání nových poznatků, získaných vědomostí a zkušeností v denním životě;
- utváření pozitivního vztahu k živé i neživé přírodě;
- uvědomění si propojení člověka a přírody a jejich vzájemného ovlivňování;
- ochraně životního prostředí a ekologickému jednání.

Naplnění těchto cílů se děje prostřednictvím klíčových kompetencí.

Klíčové kompetence k učení

Žák by měl:

- využívat vhodné metody při učení a praktických činnostech
- uplatňovat základní zkušenosti a postupy v pracovních činnostech
- být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností
- reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku
- znát možnosti využívání poradenských a zprostředkovatelských služeb

- znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci

Strategie vedoucí ke kompetenci k učení

- získané informace a poznatky pomáháme zafixovat za pomoci činnostního učení (např. navozování modelových situací, názorné ukázky, hry, besedy, využívání digitální a audiovizuální techniky)
- vedeme žáky k dovednosti vyhledat a pracovat s potřebnou informací v tištěné i elektronické podobě, vyhledávat souvislosti, propojovat poznatky různého druhu
- fixujeme a rozvíjíme osvojování pojmů z probíraných oblastí a činností
- učíme užívat získané znalosti a osvojené vědomosti, logicky a kriticky myslet

Klíčové kompetence k řešení problémů

Žák by měl:

- rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení
- řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby
- dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby

Strategie vedoucí ke kompetenci k řešení problémů

- formou modelových situací, průběžným monitorováním a rozbořením problémových situací vedeme žáky k rozpoznávání a pojmenování konkrétních problémů a jejich závažnosti
- nacvičujeme strategie řešení běžných problémů, hledáme společně řešení
- řešíme nejprve problémy v bezpečném prostředí školy, postupně přecházíme do méně známého prostředí (divadlo, obchod, pošta, instituce atd.)
- s využitím informačních zdrojů, názorných ukázek a prvků dramatizace vedeme žáky k rozpoznávání a předcházení nebezpečí a k zafixování si správného jednání v případě vlastního ohrožení či ohrožení jiné osoby

Klíčové kompetence komunikativní

Žák by měl:

- dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou

alternativní formou

- naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a dle svých možností na něj adekvátně reagovat
- využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi

Strategie vedoucí ke kompetenci komunikativní

- rozvíjíme všechny formy komunikačních technik (ústní, písemné, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků)
- rozvíjíme verbální či alternativní formu komunikace
- na modelových situacích trénujeme u žáků komunikaci s druhou osobou
- vyžadujeme srozumitelnou odpověď na otázku
- nacvičujeme schopnost sdělit jednoduchou informaci i v písemné podobě (využití písma, piktogramů, obrázků, počítače...)
- kladením vhodně formulovaných otázek vedeme žáky k vyjadřování svých názorů
- nácvikem i praktickými činnostmi učíme žáka poznávat a správně používat technické informační a komunikační prostředky (telefon, mobil, internet, audio a video technika)
- zadáváme úkoly zaměřené na komunikaci na veřejných místech (pošta, obchod, instituce)

Klíčové kompetence sociální a personální

Žák by měl:

- mít povědomí o svých základních právech a povinnostech a respektovat práva a povinnosti ostatních
- uplatňovat základní pravidla společenského chování
- jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě
- dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy.

Strategie vedoucí ke kompetenci sociální a personální

- na modelových situacích vysvětlujeme vztahy mezi lidmi
- jednotným a jednoznačným výkladem práv a povinností učíme žáky přijímat důsledky

vlastních rozhodnutí

- stanovujeme jasná pravidla pro soužití ve škole i mimo školu
- dbáme na užívání pozdravu, prosby, poděkování
- vedeme žáky k toleranci, ohleduplnosti a k respektování odlišností
- poskytujeme důležitá telefonní čísla
- analyzujeme a vysvětlujeme rizikové situace a vyvozujeme důsledky (využíváme konkrétních příkladů ze života)

Klíčové kompetence občanské

Žák by měl:

- znát základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití
- uvědomovat si význam zdravého životního stylu, chránit své zdraví i zdraví druhých lidí
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování
- podílet se na ochraně životního prostředí

Strategie vedoucí ke kompetenci občanské

- na modelových či praktických příkladech učíme žáky rozpoznávat pozitivní a negativní projevy chování, upozorňujeme na nevhodné chování, korigujeme chování žáků příkladem, radou, pochvalou, trestem
- netolerujeme agresivní a vulgární projevy chování
- vychováváme žáky k ohleduplnosti vůči starým, nemocným a handicapovaným lidem
- zařazujeme preventivní programy o zdravém životním stylu, o škodlivosti kouření a požívání alkoholu či návykových látek
- instruujeme žáky o vhodném chování v případě zranění či nemoci
- provádíme nácvik přivolání pomoci
- podporujeme spolupráci s policií a složkami IZS
- seznamujeme žáky se základními ekologickými a environmentálními problémy

Klíčové kompetence pracovní

Žák by měl:

- mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti
- chápat význam práce a možnost vlastního zapojení do pracovního procesu
- plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých
- mít povědomí o možnosti využívání poradenských a zprostředkovatelských služeb
- znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci

Strategie vedoucí ke kompetenci pracovní

- průběžně vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků a postupů
- seznamujeme žáka s nástroji, pomůckami a nářadím, s jejich funkcí a názvoslovím (v kuchyni, dílně, na pozemku)
- používáme jednotné a srozumitelné pokyny
- sled pracovních úkonů se snažíme rozfázovat (popis, obrázky)
- žáky vedeme k úspěšnému dokončení zadaného úkolu
- žáky vedeme k práci v kolektivu, a rozšiřujeme tak jejich pracovní-komunikační schopnosti
- podporujeme a oceňujeme úsilí žáků i v případě nezdaru
- seznamujeme s bezpečnostními předpisy, řešíme modelové situace v odlišných pracovních místnostech
- důsledně dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření odborných kompetencí

Odborné kompetence

Dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Žák by měl:

- dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany dle pokynů učitele
- používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností

- spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí

Strategie výchovy a vzdělávání

- seznamujeme žáky s pravidly bezpečnosti práce, vysvětlujeme přiměřeným způsobem právní předpisy z oblasti BOZP, řešíme modelové situace v odlišných pracovních místnostech
- poukazujeme na následky nedodržení předpisů – modelové situace, filmy atd.
- klademe důraz na správný vzorec chování a jeho dodržování i v osobním životě
- dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví
- budujeme pro žáky bezpečné pracovní prostředí a vybízíme je ke spolupráci na jeho tvorbě, ohlášení nedostatků a podobně

Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Žák by měl:

- dodržovat stanovené normy a předpisy dle pokynů učitele
- pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby; pracovat v souladu s technologickými předpisy (pod vedením učitele) a uplatňovat pracovní návyky

Strategie výchovy a vzdělávání

- opakovaně seznamujeme žáky se stanovenými normami a předpisy, trváme na jejich důsledném dodržování
- průběžně vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků, práci podle návodu či za pomoci druhé osoby
- používáme jednotné a srozumitelné pokyny
- postupujeme důsledně od jednoduchého k složitějšímu, náročnost zvyšujeme postupně po zvládnutí předchozího kroku
- vyvozujeme a dodržujeme pracovní stereotypy při práci s různým materiálem, volbu vhodného materiálu a pracovní nástroje
- nacvičujeme vzájemnou pomoc a spolupráci

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného zdroje

Žák by měl:

- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení
- posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí

Strategie výchovy a vzdělávání

- vysvětlujeme žákům význam, účel a užitečnost vykonávané práce
- seznamujeme žáky s finančním a společenským ohodnocením jejich profese, a základy finanční gramotnosti (mzda, daně, zdravotní a sociální pojištění, spoření, půjčky, dluhy)
- podněcujeme žáky k péči o životní prostředí, upozorňujeme je i na to, že je třeba při pracovní činnosti brát ohled na její vliv na životní prostředí
- učíme žáky nakládat správně s materiály, energiemi a odpady
- aplikujeme naučené sociální dovednosti v běžném životě (třídění odpadu, nakládání s chemickými prostředky, osobní ochranné prostředky)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Občanská výchova

Školní výstupy. <i>Žák by měl dle svých možností:</i>	<i>Vlastní učivo:</i>	<i>Průřezová témata:</i>
- zná název obce, ve které žije - respektuje školní režim - pozná některé významné památky a kulturní zařízení v obci (radnice, zámek, divadlo, kino) - zná některé památky a přírodní zajímavosti v regionu - zná název naší republiky - složí puzzle - mapa ČR - pozná vlajku ČR a některé symboly našeho státu - zná některé státní svátky a významné dny - ví, kde se v obci nachází autobusové a vlakové nádraží - podílí se dle svých možností na ochraně přírody - rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků - popíše svoje domácí povinnosti - uplatňuje pravidla vhodného společenského chování - v případě potřeby pomůže dle svých	Místo, kde žijeme - domov, škola, obec, okolní krajina - důležitá místa ve městě, v obci - naše vlast - zeměpisné uspořádání České republiky - státoprávní uspořádání naší republiky - Ústava ČR, prezident, vláda, ministerstva, parlament, samospráva - státní symboly - jízdní řády – autobus, vlak, dopravní obslužnost - ochrana životního prostředí Lidé kolem nás - rodina a společnost, členové rodiny, práva a povinnosti manželů, zákon o rodině - hledání životního partnera - konflikty v rodině, řešení	Výchova pro vstup do světa práce: <i>Sebeprezentace</i> - písemná i verbální, sestavování žádostí o zaměstnání - životopis, inzerát, odpověď na inzerát - přijímací pohovor – nácvik konkrétních modelových situací

schopností spolužákům, nemocným a postiženým lidem - projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků - popisuje svůj denní režim - rozlišuje roční období a měsíce v roce podle charakteristických znaků - zná vánoční a velikonoční zvyky - vnímá způsob života a práce lidí dříve a dnes na základě prohlížení obrázků - pozná některé historické objekty v ČR na fotografii - rozliší některé druhy materiálů - pozná skupenství vody - pojmenuje vybrané zástupce rostlin - pojmenuje druhy ovoce a zeleniny - rozliší byliny a dřeviny - pečuje o pokojové rostliny - pozná a pojmenuje vybrané zástupce živočichů - roztrídí vybraná zvířata do skupin podle životního prostředí (voda, vzduch, země) - rozliší a pojmenuje některá zvířata domácí, volně žijící, v ZOO - vyjmenuje, jaké produkty poskytují hospodářská zvířata člověku - popisuje, jak se stará o svého zvířecího kamaráda - neničí a neznečišťuje přírodu, třídí odpad	konfliktů - příjmy a výdaje rodiny, pojištění - sociální zabezpečení - mezilidské vztahy – kamarádství, přátelství, parta, náboženská sekta - vztahy k nemocným, starým a handicapovaným občanům - menšiny ve společnosti, multikulturní soužití Lidé a čas - orientace v základních časových údajích - roční období - tradiční lidové svátky, státní svátky, významné dny - proměny způsobu života - významné události vztahující se k regionu nebo kraji - historické objekty v okolí Rozmanitost přírody - živá a neživá příroda, lidské výtvary - látky a jejich vlastnosti - pohyby Země - působení přírodních vlivů - půda - význam a zásady třídění organismů - systém rostlin – význam, ochrana - péče o pokojové i venkovní rostliny - rostliny v přírodě - byliny, dřeviny, jedovaté rostliny, léčivé rostliny	
---	--	--

	- systém živočichů – rozšíření, význam, ochrana, - organismy a prostředí – vzájemné vztahy, společenstva - ochrana přírody a životního prostředí	
--	---	--

5.5 UMĚNÍ A KULTURA

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa a poskytuje příležitost k seberealizaci a uvolnění napětí.

Žáci se seznamují prostřednictvím různých činností s výrazovými prostředky a s jazykem výtvarného a hudebního umění, ale také umění dramatického a literárního. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti neverbálního vyjadřování. Vzdelávací oblast má významný rehabilitační a relaxační charakter.

Vzdělávací oblast Umění a kultura zahrnuje stejnojmenný vzdělávací okruh Umění a kultura, který zahrnuje: - **Výtvarnou výchovu,**

- **Hudebně pohybovou výchovu,**

- **Dramatickou výchovu.**

5.5.1 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vyučuje se jako samostatný předmět. Výuka probíhá v kmenových třídách, ve speciálně vyčleněné učebně – keramická dílna nebo jiném prostředí, a to jak v areálu školy, tak i mimo její prostory. K prohlubování učiva a zpestření výuky vhodně poslouží různé výstavní síně, muzea či galerie. Estetické vzdělávání má především výchovné poslání. V předmětu výtvarná výchova rozvíjí žák svou kreativitu a nachází možnost sebevyjádření. Kultivuje svou osobnost po stránce estetické i citové.

Vyučovací předmět výtvarná výchova má dotaci 1 hodinu týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílové zaměření vzdělávacího předmětu Výtvarná výchova:

- budovat prostředí prosycené porozuměním a vstřícností, plně povzbudivé a uznalé
- atmosféry;
- podporovat spontánní výtvarné vyjádření a specifiku tvorby člověka s mentálním
- postižením;
- hledět na žáka v rámci výtvarné tvorby jako na originální a partnerskou bytost;
- formou hry s výtvarným či přírodním materiálem budovat schopnost vlastního
- výtvarného vyjádření, v rámci individuálních schopností sebevyjádření žáka;
- podpořit individualitu žáka;
- poskytnout pro výtvarnou činnost podmínky a dostatečné množství podnětů;
- opatřit zajímavé materiály a poskytnout žákům čas a prostor k jejich vlastní tvořivosti;
- hledat u každého žáka jeho nejvhodnější způsob výtvarného vyjádření se;
- odbourávat stereotypy vzniklé při dřívějších výtvarných pokusech a uvolnit žáka pro
- experimentování s výtvarným materiálem;
- brát výtvarnou tvorbu jako způsob objevování okolního světa a zároveň jako zajímavou
- a podnětnou hru;
- pěstovat vztah k uměleckým dílům, probouzet cit pro krásu a vše, co nás obklopuje;
- poznávat krásu i jinými smysly než jen zrakem – také sluchem, čichem, hmatem a
- působit na rozvoj citové stránky a estetického vnímání;
- snažit se, aby se žáci cítili při výtvarné činnosti uvolněně a reagovaly spontánně;
- seznámit žáky se základními výtvarnými technikami;
- vysvětlit potřeby respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní dědictví.

Naplnění těchto cílů se děje prostřednictvím klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- používá všechny smysly a hrou s výtvarnými a přírodními materiály poznává okolní svět
- používá výtvarné pomůcky, výtvarné potřeby a pracuje různými výtvarnými technikami
- uplatňuje základní zkušenosti a postupy v pracovních činnostech
- snaží se dokončit započatou práci

Strategie vedoucí ke kompetenci učení:

- poskytuje pro výtvarnou činnost podmínky a dostatečné množství podnětů
- seznamuje žáka s výtvarnou tvorbou jako způsobem objevování okolního světa
- pěstuje vztah k uměleckým dílům, probouzí cit pro krásu a vše, co nás obklopuje
- zprostředkovává poznávání krásy i jinými smysly než jen zrakem
- působí na rozvoj citové stránky a estetické vnímání
- seznamuje žáky s konvenčními i nekonvenčními výtvarnými technikami

Kompetence k řešení problémů

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- rozpoznává problémy a hledá nejvhodnější způsob řešení
- dokáže přivolat pomoc v případě potřeby
- řeší běžné situace a překážky v práci, překonává je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby

Strategie vedoucí ke kompetenci řešení problémů:

- navozuje takové situace, aby žáky přiměl k hledání způsobu řešení problémů
- vede žáky k tomu, aby dokázali přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby
- situace navozuje opakovaně pro lepší zautomatizování reakcí
- žáka pozitivně motivuje, povzbuzuje a chválí
- zvyšuje sebedůvěru kladným hodnocením

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- vyjadřuje své potřeby ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou
- dokáže pedagoga či spolužáka požádat o radu či pomoc

- rozumí danému zadání, případně ze situace pochopí zadaný úkol a plní jej dle svých možností
a schopností
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi

Strategie vedoucí ke kompetenci komunikativní

- zadává úkoly, které žák dokáže zvládnout, případně zprostředkuje alternativní formou pochopení úkolu
- podporuje komunikaci se spolužáky
- buduje schopnost vlastního výtvarného vyjádření, v rámci individuálních schopností sebevyjádření žáka
- hledá u každého žáka jeho nejvhodnější způsob výtvarného vyjádření se

Klíčové kompetence sociální a personální

Žák by měl:

- orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování
- jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě
- dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy

Strategie vedoucí ke kompetenci sociální a personální

- vedeme žáky k práci ve skupině, poukazujeme na výhody spolupráce (společné prožitky, vzájemná pomoc, pochopení role ve skupině)
- vedeme žáky k zodpovědnosti za své chování
- analyzujeme a vysvětlujeme rizikové situace a vyvozujeme důsledky (využíváme konkrétních případů ze života)

Klíčové kompetence občanské

Žák by měl:

- znát základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování
- uvědomovat si význam zdravého životního stylu, chránit své zdraví a zdraví druhých lidí

Strategie vedoucí ke kompetenci občanské

- seznamujeme žáky se základními pravidly slušného chování
- seznamujeme žáky s pravidly režimu ve třídě a škole, průběžně hodnotíme jejich plnění, jejich dodržováním vytváříme základní rámec školních i společenských norem
- netolerujeme agresivní a vulgární projevy chování

Kompetence pracovní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- zvládá dle svých možností sebeobslužné činnosti
- osvojuje si pracovní postupy při výtvarných činnostech
- pracuje dle instrukcí a je schopen soustředit se na práci, úkol se snaží splnit
- dodržuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci

Strategie vedoucí ke kompetenci pracovní

- rozvíjením kreativity a formou hry s materiálem motivuje k výtvarné činnosti
- procvičuje se žáky sebeobsluhy, návyky a postupy při výtvarných činnostech
- podporuje dovednosti při manipulaci s výtvarnými potřebami
- motivuje žáka kladným hodnocením
- pravidelně seznamuje žáky s bezpečností při práci

Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření odborných kompetencí

Odborné kompetence

Dodržování zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Žák by měl:

- dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany dle pokynů učitele
- používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností
- spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí

Strategie výchovy a vzdělávání

- seznamujeme žáky s pravidly bezpečnosti práce, vysvětlujeme přiměřeným způsobem právní předpisy z oblasti BOZP, řešíme modelové situace v odlišných pracovních místnostech
- dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví
- dbáme na používání osobních ochranných prostředků žáky i učiteli – klademe důraz na správný vzorec chování a jeho dodržování i v osobním životě
- budujeme pro žáky bezpečné pracovní prostředí a vybízíme je ke spolupráci na jeho tvorbě, ohlášení nedostatků a podobně

Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Žák by měl:

- dodržovat stanovené normy a předpisy dle pokynů učitele
- pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby; pracovat v souladu s technologickými předpisy (pod vedením učitele) a uplatňovat pracovní návyky
- pod vedením učitele zvolit vhodné materiály, vybrat a použít správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti
- spolupracovat při dosahování stanovených úkolů

Strategie výchovy a vzdělávání

- opakovaně seznamujeme žáky se stanovenými normami a předpisy, trváme na jejich důsledném dodržování
- průběžně vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků, práci podle návodu či za pomoci druhé osoby
- používáme jednotné a srozumitelné pokyny
- postupujeme důsledně od jednoduchého k složitějšímu, náročnost zvyšujeme postupně

po zvládnutí předchozího kroku

- vyvozujeme a dodržujeme pracovní stereotypy při práci s různým materiálem, volbu vhodného materiálu a pracovní nástroje
- nacvičujeme vzájemnou pomoc a spolupráci

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného zdroje

Žák by měl:

- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení
- posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí

Strategie výchovy a vzdělávání

- vysvětlujeme žákům význam, účel a užitečnost vykonávané práce
- nacvičujeme přivolání první pomoci v případě nebezpečí
- podněcujeme žáky k péči o životní prostředí, upozorňujeme je i na to, že je třeba při pracovní činnosti brát ohled na její vliv na životní prostředí
- učíme žáky nakládat správně s materiály, energiemi a odpady
- aplikujeme naučené sociální dovednosti v běžném životě (třídění odpadu, nakládání s chemickými prostředky, osobní ochranné prostředky)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Výtvarná výchova

Školní výstupy. <i>Žák by měl dle svých možností:</i>	<i>Vlastní učivo:</i>	<i>Průřezová témata:</i>
- využívat vědomě všech smyslů	- seznamování s technikami a materiály - zvyšování výtvarné jistoty - prožívání výtvarných i přírodních materiálů (hra s barevnou skvrnou, hra s keramickou hlinou, pískem, vodou, kameny, haptické prožívání přírody i běžné skutečnosti) - cvičení smyslového vnímání - návaznost výtvarné tvorby na systém ucelené rehabilitace (bazální stimulace ve snoezelenu, muziko-, terapie, arteterapie, aromaterapie) - moje tělo; můj vztah k sobě samému muzikomalba	Osobnostní a sociální výchova (OSV): <i>Osobnostní rozvoj</i> - rozvoj schopnosti poznávání OSV <i>Osobnostní rozvoj</i> - sebepoznání a sebepojetí OSV <i>Osobnostní rozvoj</i> - psychohygiena

- uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu - rozlišovat, třídit, porovnávat a pojmenovat základní vlastnosti a vztahy pro barvy, tvary, ,linie - uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech	- výtvarná práce na základě emocionálního prožitku - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému a k druhým lidem - rozvíjení jemné motoriky a grafomotoriky - schopnost výtvarně zpracovat velké formáty - vytváření procesních schémat a algoritmů různých výtvarných technik - malba a kresba - experimentování s linií a barvou – frotáž, - linie jako stopa předmětů namočených v barvě - linie různými nástroji - hra s barevnou skvrnou - praktické zkušenosti s barvou a linií jako základními výrazovými prostředky - barvy studené a teplé - mísení barev a vztahy mezi barvami - malba do vlhkého podkladu - souběžná kresba u žáků s PAS - tematická kresba a malba - cvičení smyslového vnímání - inspirace příběhem, literaturou – pohádkové postavy - děje -péče o dobré vztahy, lidská práva jako regulativ vztahů, vztahy ve skupině kresba z představy –	OSV <i>Osobnostní rozvoj</i> - rozvoj schopnosti poznávání OSV <i>Sociální rozvoj</i> - mezilidské vztahy - poznávací schopnosti OSV <i>Osobnostní rozvoj</i> Sebepoznání a
--	--	--

- při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	návaznost na vztahy v rodině, ve škole, osobní zážitky - fantazijní kresba vycházející z osobních zkušeností, inspirace hudbou (muzikomalba) - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění a koncentrace - návaznost výtvarné tvorby na systém ucelené rehabilitace (muzikoterapie) inspirace přírodou a přírodními úkazy, čtvero ročních období (barevné vyjádření jednotlivých období) - vzájemné vztahy organismů a prostředí - lidské sídlo (město – vesnice, odlišnosti jejich funkce); kulturní krajina - výtvarné umění a životní prostředí - návštěvy výstav a galerií - využití audiovizuální a výpočetní techniky - vztahy člověka k prostředí, k nejbližšímu okolí, příroda a kultura obce a její ochrana - návaznost výtvarné tvorby na systém ucelené rehabilitace -cvičení smyslového vnímání-haptické, zrakové, čichové, sluchové prožívání (canisterapie, hippoterapie, bazální stimulace ve snoezelenu, muzikoterapie) - kombinování různých výtvarných technik - kombinování různých a	sebepojetí Výchova pro vstup do světa práce: - sebeprezentace
--	--	--

- uplatňovat základní dovednosti při přípravě a realizaci svého tvůrčího záměru	neobvyklých materiálů - grafické techniky - výtvarné práce v materiálu - péče o pomůcky	
---	--	--

Hodnocení:

Výtvarná činnost je natolik specifická a tolik závislá na míře handicapu, zdravotního postižení žáka, že se nedá objektivně hodnotit, zvláště ve škole, zaměřené na vzdělávání žáků s těžkým postižením, s PAS, s tělesným postižením. Navíc každé negativní hodnocení žáka v další práci demotivuje. Jde spíše o to, naučit žáky výtvarným způsobem vyjádřit to, co prožívají, to co cítí. Kritériem by neměla být schopnost žáka ztvárnit skutečnost, ale spíše jeho celkový přístup k prožívání výtvarné tvorby, jeho radost z ní.

5.5.2 Hudebně pohybová výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Hudebně pohybová výchova

Vyučovací předmět Hudebně pohybová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Předmět se vyučuje jako samostatný předmět s celkovou časovou dotací 1 hodinu týdně. Pro výuku je využívána třída, hudební místnost a zahradní sezení. Také využíváme návštěv divadelních představení a koncertů. Žáci se mají možnost prezentovat na různých besídkách a na jiných školních akcích.

Hudebně pohybová výchova se skládá z:

- Vokální a instrumentální činnosti
- Hudebně poslechové činnosti
- Hudebně pohybové činnosti

Předmět rozvíjí hudebnost žáků a jejich pohybovou kulturu. Kultivuje estetické cítění a prožívání. Vytváří kladný vztah k hudbě. Umožňuje žákům pracovat se základními výrazovými

prostředky sdělení, kterými jsou lidský hlas a tělo, kultivuje je a směřuje k jejich používání v běžné komunikaci.

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílové zaměření vzdělávacího předmětu Hudebně pohybová výchova:

- vytvářet prostředí plné porozumění, vstřícnosti a povzbudivé atmosféry;
- podporovat spontánní vyjádření;
- formou hry budovat schopnost vlastního sebevyjádření žáka;
- podpořit individualitu žáka;
- hledat u každého žáka jeho nejvhodnější způsob hudebního a pohybového vyjádření se;
- uvolnit žáka;
- pěstovat vztah k uměleckým dílům, probouzet cit pro krásu a vše, co nás obklopuje,
- poznávat krásu i jinými smysly než jen zrakem – také sluchem, čichem, hmatem a působit na rozvoj citové stránky a estetického vnímání;
- probudit a rozvíjet zájem žáků o hudbu, umění, vychovávat tvořivou a vnímavou osobnost.

Naplnění těchto cílů se děje prostřednictvím klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- používá všechny smysly a vnitřním prožitkem poznává okolní svět
- pozná a používá základní druhy hudebních nástrojů.

Strategie vedoucí ke kompetenci učení

- poskytuje pro hudební činnost podmínky a dostatečné množství podnětů
- seznamuje žáky formou obrázků a poslechu se základními hudebními nástroji
- předkládá různé druhy nástrojů, porovnává vzhled, zvuk, užití

Kompetence k řešení problémů

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- rozpoznává problémy a hledá nejvhodnější způsob řešení
- dokáže přivolat pomoc v případě potřeby
- řeší běžné situace a překážky v práci, překonává je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby

Strategie vedoucí ke kompetenci řešení problémů:

- při výuce navozuje takové situace, aby žáky přiměl k hledání způsobu řešení problémů
- vede žáky k tomu, aby dokázali přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby, situace navozuje opakovaně pro lepší zautomatizování reakcí
- vytváří modelové situace v denních činnostech, které napomáhají fixaci zkušeností sloužících k řešení běžných překážek a úkolů

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- vyjadřuje své potřeby ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou
- dokáže pedagoga či spolužáka požádat o radu či pomoc

Strategie vedoucí ke kompetenci komunikativní

- zadává úkoly, které žák dokáže zvládnout, případně zprostředkuje alternativní formou pochopení úkolu
- podporuje komunikaci se spolužáky

Klíčové kompetence sociální a personální

Žák by měl:

- orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování
- jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě
- dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život
- podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy

Strategie vedoucí ke kompetenci sociální a personální

- vedeme žáky k práci ve skupině, poukazujeme na výhody spolupráce (společné prožitky, vzájemná pomoc, pochopení role ve skupině)

- vedeme žáky k zodpovědnosti za své chování
- analyzujeme a vysvětlujeme rizikové situace a vyvozujeme důsledky (využíváme konkrétních případů ze života)

Klíčové kompetence občanské

Žák by měl:

- znát základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití
- uvědomovat si význam zdravého životního stylu, chránit své zdraví a zdraví druhých lidí
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování

Strategie vedoucí ke kompetenci občanské

- seznamujeme žáky s pravidly režimu ve třídě a škole, průběžně hodnotíme jejich plnění, jejich dodržováním vytváříme základní rámec školních i společenských norem
- seznamujeme žáky se základními pravidly slušného chování
- netolerujeme agresivní a vulgární projevy chování

Kompetence pracovní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- zvládá dle svých možností sebeobslužné činnosti
- pracuje dle instrukcí a je schopen soustředit se na práci, úkol se snaží splnit

Strategie vedoucí ke kompetenci pracovní

- rozvíjí kreativitu formou hry
- podporuje dovednosti při manipulaci s jednoduchými hudebními nástroji
- motivuje žáka kladným hodnocením

Odborné kompetence

Dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Žák by měl:

- dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany dle pokynů učitele
- používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností
- spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí

Strategie výchovy a vzdělávání

- seznamujeme žáky s pravidly bezpečnosti práce, vysvětlujeme přiměřeným způsobem právní předpisy z oblasti BOZP, řešíme modelové situace v odlišných pracovních místnostech
- dbáme na používání osobních ochranných prostředků žáky i učiteli - klademe důraz na správný vzorec chování a jeho dodržování i v osobním životě
- dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví
- budujeme pro žáky bezpečné pracovní prostředí a vybízíme je ke spolupráci na jeho tvorbě, ohlášení nedostatků a podobně

Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Žák by měl:

- dodržovat stanovené normy a předpisy dle pokynů učitele
- pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby; pracovat v souladu s technologickými předpisy (pod vedením učitele) a uplatňovat pracovní návyky
- pod vedením učitele zvolit vhodné materiály, vybrat a použít správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti
- spolupracovat při dosahování stanovených úkolů

Strategie výchovy a vzdělávání

- opakovaně seznamujeme žáky se stanovenými normami a předpisy, trváme na jejich důsledném dodržování
- používáme jednotné a srozumitelné pokyny
- vedeme žáky k úspěšnému dokončení zadaného úkolu, kontrole a hodnocení svého výrobku

nebo činnosti

- postupujeme důsledně od jednoduchého k složitějšímu, náročnost zvyšujeme postupně po zvládnutí předchozího kroku
- podporujeme úsilí žáků, oceňujeme zdařilý výkon, povzbuzujeme žáky i v případě nezdaru
- nacvičujeme vzájemnou pomoc a spolupráci

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného zdroje

Žák by měl:

- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení
- posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí

Strategie výchovy a vzdělávání

- vysvětlujeme žákům význam, účel a užitečnost vykonávané práce
- seznamujeme žáky s finančním a společenským ohodnocením jejich profese, a základy finanční gramotnosti (mzda, daně, zdravotní a sociální pojištění, spoření, půjčky, dluhy)
- podněcujeme žáky k péči o životní prostředí, upozorňujeme je i na to, že je třeba při pracovní činnosti brát ohled na její vliv na životní prostředí
- učíme žáky nakládat správně s materiály, energiemi a odpady
- aplikujeme naučené sociální dovednosti v běžném životě (třídění odpadu, nakládání s chemickými prostředky, osobní ochranné prostředky)
- nacvičujeme přivolání pomoci v případě nebezpečí

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Hudebně pohybová výchova

Školní výstupy. <i>Žák by měl dle svých možností:</i>	<i>Vlastní učivo:</i>	<i>Průřezová témata:</i>
- vnímat, rozlišovat a napodobovat různé hudební i nehmudební zvuky	Vokální a instrumentální činnosti - vnímání kontrastu ticha a zvuku, porovnávání rozdílů mezi zvukem (bouchnutí, plácnutí aj.), tónem a notou - rozlišení melodie stoupavé, klesavé, - opakování tónů melodie (použití jednoduchých říkadel, písni) - poznávání nástrojů podle vzhledu a barvy zvuků - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění a koncentrace - využití zvuků přírody, kontrastů	Osobnostní a sociální výchova (OSV): <i>Osobnostní rozvoj</i> - rozvoj schopnosti poznávání

- zpívat na základě svých dispozic a využívat získané pěvecké dovednosti - interpretovat vybrané umělé a lidové písně - improvizovat v rámci nejjednodušších forem - reagovat na hudbu, její tempo a rytmus	- zvuků, tónů (muzikoterapie) - hry se zpěvem - zpívání jednoduchých lidových a umělých písní - užití rytmicko-melodických říkadel - správné držení těla, brániční dýchání - správné tvoření tónu (hra na hada, soutěže na výdrž dechu) - já jako zdroj informací o sobě – rytmizace, melodizace, říkadel, hra na tělo (muzikoterapie) - vytleskávání jednoduchých rytmů (využití říkadel, rytmických her) - zpěv lidových a umělých písní - procvičování mimických svalů, práce s jazykem (orofaciální stimulace) - hra na tělo a jednoduché doprovodné nástroje (dřívka, činely, xylofon, triangel) - použití jednoduchých písní a říkadel ke hře na tělo (písně typu - Když náladu máš...) - rozvíjení hudební tvořivosti žáků, nacvičování jednoduchého doprovodu na rytmické nástroje – moje tělo Hudebně pohybové činnosti - vnímání nálady a tempa hudby - pohybové přizpůsobení písni (skladbě) - pohyb z místa – chůze, běh, poskok - rytmická hra na tělo, pohybové ztvárnění nálady a tempa hudby - cvičení pozorování, vzájemné	OSV <i>Osobnostní rozvoj</i> - sebepoznání a sebepojetí OSV <i>Sociální rozvoj</i> - poznávací schopnosti
--	---	---

- rozpoznat výšku, sílu a délku tónu, tempo a rytmus skladby	muzikál, opera, lidová hudba) - stručná charakteristika, rozdíl mezi lidovou a umělou písní, výběr písní, - poslech nejznámějších hudebních děl domácích i světových skladatelů - rozpoznání výšky, síly a délky tónu, tempa a rytmu skladby (rychle, pomalu, vesele, smutně, zesilování, zeslabování, procvičování klidného nádechu, hospodárné dýchání, frázování, artikulační cvičení) - prostředí a zdraví -prožitkové vnímání, pocitová kresba, malování nálad, barevné prožitky (arteterapie)	
---	---	--

5.5.3 *Dramatická výchova*

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Dramatická výchova

Dramatická výchova je zaměřena na osobnostní a sociální rozvoj každého jednotlivce. Rozvíjí komunikativní schopnosti verbální i nonverbální povahy, podněcuje tvořivé myšlení, obrazotvornost a nápaditost žáků, podporuje a uplatňuje intuici, působí na zvládnutí spontánního chování, kontrolu emocí a zvýšení sebevědomí.

Žáci se zde učí vcítit se do různých životních rolí. Mají možnost zažít situace, se kterými se mohou v životě skutečně setkat. Předmět kultivuje estetické cítění a prožívání. Žáci pracují se základními výrazovými prostředky, kterými jsou lidský hlas a tělo.

Vyučovací předmět Dramatická výchova má dotaci 1 hodinu týdně, která je disponibilní.

Výuka probíhá převážně v kmenové učebně nebo mimo budovu školy v přírodním i městském prostředí.

Cílové zaměření vzdělávacího předmětu Dramatická výchova:

- podporovat spontánní vyjádření;
- působit na rozvoj citové stránky a estetického vnímání;
- formou hry budovat schopnost vlastního sebevyjádření žáka;
- podpořit individualitu žáka;
- hledat u každého žáka jeho nejvhodnější způsob pohybového vyjádření se;
- uvolnit žáka;
- rozvíjet řečové schopnosti, myšlení a emocionální cítění;
- probudit a rozvíjet zájem žáků o divadlo, umění, vychovávat tvořivou a vnímavou osobnost;
- vést k výměně rolí s postoji a city dané role a poté k jejich pojmenování.

Naplnění těchto cílů se děje prostřednictvím klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- využívat vhodné metody a techniky při učení a praktických činnostech
- být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností
- reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku
- uplatňovat základní zkušenosti a postupy v pracovních činnostech

Strategie vedoucí ke kompetenci učení

- zařazujeme metody podporující zvědavost, tvořivost a samostatnost
- k osvojení metod a vytváření vlastních strategií učení v hojné míře využíváme her soutěží, experimentů a demonstrací
- zadáváme žákům úlohy vycházející v co největší míře z praktického života
- zajišťujeme dostatek učebních pomůcek při výuce
- při práci se žáky uplatňujeme individuální přístup zohledňující úroveň jejich schopností a možností
- motivujeme žáky k dalšímu učení kladným hodnocením s důrazem na jejich výkony a pokroky

Kompetence k řešení problémů

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- rozpoznává problémy a hledá nejvhodnější způsob řešení
- dokáže přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby
- řeší běžné situace a překážky v práci, překonává je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby

Strategie vedoucí ke kompetenci řešení problémů:

- nacvičujeme strategie řešení běžných problémů, hledáme společně řešení
- řešíme nejprve problémy v bezpečném prostředí školy, postupně přecházíme do méně známého prostředí (divadlo, obchod, pošta, instituce)

- při všech aktivitách bereme v úvahu individuální schopnosti a mentální úroveň jednotlivých žáků

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- v rámci svých možností vyjadřuje srozumitelně své potřeby ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou
- naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a dle svých možností na něj adekvátně reagovat
- využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi

Strategie vedoucí ke kompetenci komunikativní

- rozvíjíme všechny formy komunikačních technik (ústní, písemné, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků)
- klademe důraz na naslouchání, následnou reprodukci a kontrolujeme porozumění obsahu
- seznamujeme žáky s texty, obrázkovými materiály a jinými informačními a komunikačními prostředky
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky

Klíčové kompetence sociální a personální

Žák by měl:

- orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování
- jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě
- dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život
- podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy

Strategie vedoucí ke kompetenci sociální a personální

- vedeme žáky k práci ve skupině, poukazujeme na výhody spolupráce (společné prožitky,

- vzájemná pomoc, pochopení role ve skupině)
- vedeme žáky k zodpovědnosti za své chování
 - analyzujeme a vysvětlujeme rizikové situace a vyvozujeme důsledky (využíváme konkrétních případů ze života)

Klíčové kompetence občanské

Žák by měl:

- znát základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití
- uvědomovat si význam zdravého životního stylu, chránit své zdraví a zdraví druhých lidí
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování

Strategie vedoucí ke kompetenci občanské

- seznamujeme žáky s pravidly režimu ve třídě a škole, průběžně hodnotíme jejich plnění, jejich dodržováním vytváříme základní rámec školních i společenských norem
- seznamujeme žáky se základními pravidly slušného chování
- netolerujeme agresivní a vulgární projevy chování

Kompetence pracovní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti
- chápat význam práce a možnost vlastního zapojení do pracovního procesu
- plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých
- znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci

Strategie vedoucí ke kompetenci pracovní

- průběžně vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků a postupů
- vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- seznamujeme žáky s nástroji, pomůckami a nářadím, s jejich funkcí a názvoslovím
- vedeme žáky k úspěšnému dokončení zadaného úkolu

- pozitivní vztah k práci své i ostatních formujeme účastí žáků na výzdobě a údržbě třídy a okolí školy
- důsledně dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření odborných kompetencí

Odborné kompetence

Dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Žák by měl:

- dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany dle pokynů učitele
- používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností
- spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí

Strategie výchovy a vzdělávání

- seznamujeme žáky s pravidly bezpečnosti práce, vysvětlujeme přiměřeným způsobem právní předpisy z oblasti BOZP, řešíme modelové situace v odlišných pracovních místnostech
- dbáme na používání osobních ochranných prostředků žáky i učiteli - klademe důraz na správný vzorec chování a jeho dodržování i v osobním životě
- dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví
- budujeme pro žáky bezpečné pracovní prostředí a vybízíme je ke spolupráci na jeho tvorbě, ohlášení nedostatků a podobně

Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Žák by měl:

- dodržovat stanovené normy a předpisy dle pokynů učitele
- pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby; pracovat v souladu s technologickými předpisy (pod vedením učitele) a uplatňovat pracovní návyky
- pod vedením učitele zvolit vhodné materiály, vybrat a použít správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti

- spolupracovat při dosahování stanovených úkolů

Strategie výchovy a vzdělávání

- opakovaně seznamujeme žáky se stanovenými normami a předpisy, trváme na jejich důsledném dodržování
- používáme jednotné a srozumitelné pokyny
- vedeme žáky k úspěšnému dokončení zadaného úkolu, kontrole a hodnocení svého výrobku nebo činnosti
- postupujeme důsledně od jednoduchého k složitějšímu, náročnost zvyšujeme postupně po zvládnutí předchozího kroku
- podporujeme úsilí žáků, oceňujeme zdařilý výkon, povzbuzujeme žáky i v případě nezdaru
- nacvičujeme vzájemnou pomoc a spolupráci

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného zdroje

Žák by měl:

- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení
- posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí

Strategie výchovy a vzdělávání

- vysvětlujeme žákům význam, účel a užitečnost vykonávané práce
- seznamujeme žáky s finančním a společenským ohodnocením jejich profese, a základy finanční gramotnosti (mzda, daně, zdravotní a sociální pojištění, spoření, půjčky, dluhy)
- podněcujeme žáky k péči o životní prostředí, upozorňujeme je i na to, že je třeba při pracovní činnosti brát ohled na její vliv na životní prostředí
- učíme žáky nakládat správně s materiály, energiemi a odpady
- aplikujeme naučené sociální dovednosti v běžném životě (třídění odpadu, nakládání s chemickými prostředky, osobní ochranné prostředky)
- nacvičujeme přivolání pomoci v případě nebezpečí

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Dramatická výchova

Školní výstupy. <i>Žák by měl dle svých možností:</i>	Vlastní učivo:	Průřezová témata:
- ovládnout základní mluvní dovednosti a obohacovat slovní zásobu - rozvíjet smyslové vnímání, paměť, pozornost - zapojovat se do her, přijímat pravidla hry - zapojovat se do her, přijímat pravidla hry	- práce s hlasem (výběr vhodného přednesu, dynamika hlasu, tempo řeči, přizpůsobení konkrétnímu přednesu, jazykolamy - dechová cvičení, jazykové hry), rytmus, střídání napětí a uvolnění - využití loutek, maňásků, dramatických situací -cvičení pozorování, vzájemné poznávání ve skupině - procvičování mimických svalů - nonverbální komunikace (orofaciální stimulace) - rytmicko-melodické hry se zpěvy, využití pantomimy - dramatizace písní, nácvik pohádek a scének na školní vystoupení - dramatické hry, scénky, situační hry, využití pantomimy, hra se zpěvem (vánoční besídka, příležitostná vystoupení) -péče o dobré vztahy, respekt, pomoc - tvorba jevištní scény (arteterapie) - navázání kontaktu s druhými - spolupráce ve skupině při tvorbě jevištní situace, vstup do role, typová postava -rozvoj sociálních	OSV <i>Sociální rozvoj</i> - poznávací schopnosti OSV <i>Sociální rozvoj</i> - mezilidské vztahy - mezilidské vztahy OSV

- přirozeně jednat v jednoduchých rolích - spolupracovat ve skupině na tvorbě jevištní situace, navázat kontakt s druhými - rozvíjet schopnost vcítit se do role - poznat základní divadelní druhy	dovedností pro spolupráci - situační hry - naslouchání spolužákům - modelové situace ze života, scénky každodenního života, kolektivní hry, respekt ve skupině (příležitostné vystupování a reprezentace školy, vánoční besídka) -verbální i nonverbální komunikace v různých situacích, řešení konfliktů - řízený dialog, orientace v prostoru, dramatizace známých pohádek, situačních problémů (chování v divadle, dopravních prostředcích...) - základní dramatické žánry (balet, muzikál, činohra, opera), vnitřní prožitek žánru, využití školních představení	<i>Sociální rozvoj</i> - komunikace
---	---	--

5.6 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví učí žáky chápat zdraví jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody a základním poznatkům, které by měli využívat v každodenním životě. Respektuje celistvost osobnosti žáků, rovnoměrně rozvíjí fyzické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti i sociální adaptaci. Umožňuje jim rozvíjet fyzické předpoklady pohybových možností, uvědomit si povinnost preventivní péče o své zdraví v přiměřené míře věku a vlastním schopnostem.

Vzdělávací obsah vzdělávací oblasti se realizuje ve vzdělávacím okruhu:

- **Výchova ke zdraví**
- **Tělesná výchova**

Jako její součást nebo jako alternativa u žáků se zdravotním omezením může být zařazena Zdravotní tělesná výchova.

5.6.1 *Výchova ke zdraví*

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchova ke zdraví

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Poskytuje žákům informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví a osobní bezpečnosti. Vede žáky ke zdravému způsobu života, k péči o své zdraví, jeho zlepšení a posílení. Respektuje celistvost osobnosti, její biologické a fyziologické potřeby. Žáci si ve výuce upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí sociální dovednosti a komunikaci. Učí se rozpoznávat situace ohrožující jejich zdraví, jak těmto situacím předcházet, či jak na ně reagovat. Jsou vedeni k určité míře zodpovědnosti za své zdraví.

Výuka probíhá převážně v kmenové učebně. Důraz je kladen především na praktické dovednosti, jejich použití v modelových situacích, a především v praktickém životě. Výuka je doplňována exkurzemi a besedami a je propojena se školním preventivním programem.

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví má dotaci 1 hodinu týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílové zaměření vzdělávacího předmětu Výchova ke zdraví

- získávat orientaci v základních názorech na zdraví a postupnému uplatňování preventivních
- činností podporujících zdraví
- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví, zodpovědnosti a péči o své
- zdraví a snaze o jeho zlepšení a posílení
- rozpoznávat základní situace ohrožujících tělesné, duševní a sociální zdraví vlastní i druhých a osvojování poznatků a dovedností jim předcházet
- odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím a tělesnou aktivitou
- dodržování správných stravovacích návyků a uplatňování zásad správné výživy v rámci svých
- možností
- uvědomění si zdravotních a psychosociálních rizik spojených se zneužíváním návykových látek,
- provozováním hazardních her a jejich vlivu na všechny složky zdraví člověka
- získávání informací o centrech odborné pomoci.

Naplnění těchto cílů se děje prostřednictvím klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- využívat vhodné metody a techniky při učení a praktických činnostech
- být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností
- reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku

Strategie vedoucí ke kompetenci učení

- pracujeme s prvky zážitkové pedagogiky – hry, soutěže, experimenty a názorné demonstrace, exkurze apod.
- vztah žáků k učení ovlivňujeme vytvářením příjemného a pozitivního školního klimatu
- společným porovnáváním a hodnocením dosažených výsledků vedeme žáky k poznávání vlastních možností, chorostí i limitů
- zadáváme žákům úlohy vycházející v co největší míře z praktického života

Kompetence k řešení problémů

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení
- řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby
- dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby

Strategie vedoucí ke kompetenci řešení problémů:

- formou modelových situací, průběžným monitorováním a rozбором problémových situací vedeme žáky k rozpoznávání a pojmenování konkrétních problémů a jejich závažnosti
- vybíráme možné krizové situace, nacvičujeme postup řešení, postupně zvyšujeme náročnost a směřujeme žáky k samostatnějšímu rozhodování
- s využitím informačních zdrojů, názorných ukázek a prvků dramatizace vedeme žáky k rozpoznávání a předcházení nebezpečí a k zafixování si správného jednání v případě vlastního ohrožení či ohrožení jiné osoby

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou
- naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a dle svých možností na něj adekvátně reagovat
- využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi

Strategie vedoucí ke kompetenci komunikativní

- uplatňujeme způsoby neverbální komunikace – používáme alternativní formy komunikace
- žákům vždy poskytujeme dostatečný časový prostor k vyjádření přání, potřeby nebo názoru
- seznamujeme žáky s texty, obrázkovými materiály a jinými informačními a komunikačními prostředky
- pomocí dramatizace či modelových situací učíme žáky zásadám pravidel vystupování a komunikace ve světě dospělých
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace

Kompetence sociální a personální

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- vědět o svých základních právech a povinnostech a respektovat práva a povinnosti ostatních
- orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování
- dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy

Strategie vedoucí ke kompetenci sociální a personální

- stanovujeme jasná pravidla pro soužití ve škole i mimo školu
- jednotným a jednoznačným výkladem práv a povinností učíme žáky přijímat důsledky vlastních rozhodnutí
- vedeme žáky k toleranci, ohleduplnosti a k respektování odlišností
- analyzujeme a vysvětlujeme rizikové situace a vyvozujeme důsledky (využíváme konkrétních příkladů ze života)
- poskytujeme důležitá telefonní čísla

Kompetence občanské

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- znát základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití
- uvědomovat si význam zdravého životního stylu, chránit své zdraví i zdraví druhých lidí
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování

Strategie vedoucí ke kompetenci občanské

- spolupracujeme úzce s rodinou ve snaze o maximálně možnou integraci žáka do společnosti
- na modelových či praktických příkladech učíme žáky rozpoznávat pozitivní a negativní projevy chování, upozorňujeme na nevhodné chování, korigujeme chování žáků příkladem, radou, pochvalou, trestem
- zařazujeme preventivní programy o zdravém životním stylu, o škodlivosti kouření

Kompetence pracovní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých
- znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci

Strategie vedoucí ke kompetenci pracovní

- průběžně vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků a postupů
- žáky vedeme k práci v kolektivu a rozšiřujeme tak jejich pracovní-komunikační schopnosti
- podporujeme a oceňujeme úsilí žáků i v případě nezdaru
- důsledně dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví
- poukazujeme na následky nedodržení předpisů – modelové situace, filmy atd.

Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření odborných kompetencí

Odborné kompetence

Dodržování zásady bezpečnosti a zdraví

Žák by měl:

- dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany dle pokynů učitele
- používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností
- spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí

Strategie výchovy a vzdělávání

- seznamujeme žáky s pravidly bezpečnosti práce, vysvětlujeme přiměřeným způsobem právní předpisy z oblasti BOZP, řešíme modelové situace v odlišných pracovních místnostech
- dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví
- budujeme pro žáky bezpečné pracovní prostředí a vybízíme je ke spolupráci na jeho tvorbě, ohlášení nedostatků a podobně

Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Žák by měl:

- dodržovat stanovené normy a předpisy dle pokynů učitele

- pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby; pracovat v souladu s technologickými předpisy (pod vedením učitele) a uplatňovat pracovní návyky
- pod vedením učitele zvolit vhodné materiály, vybrat a použít správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti

Strategie výchovy a vzdělávání

- opakovaně seznamujeme žáky se stanovenými normami a předpisy, trváme na jejich důsledném dodržování
- postupujeme důsledně od jednoduchého k složitějšímu, náročnost zvyšujeme postupně po zvládnutí předchozího kroku
- používáme jednotné a srozumitelné pokyny
- vedeme žáky k úspěšnému dokončení zadaného úkolu, kontrole a hodnocení svého výrobku nebo činnosti
- podporujeme úsilí žáků, oceňujeme zdařilý výkon, povzbuzujeme žáky i v případě nezdaru

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného zdroje

Žák by měl:

- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení
- posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí

Strategie výchovy a vzdělávání

- vysvětlujeme žákům význam, účel a užitečnost vykonávané práce
- seznamujeme žáky s finančním a společenským ohodnocením jejich profese, a základy finanční gramotnosti (mzda, daně, zdravotní a sociální pojištění, spoření, půjčky, dluhy)
- podněcujeme žáky k péči o životní prostředí, upozorňujeme je i na to, že je třeba při pracovní činnosti brát ohled na její vliv na životní prostředí
- učíme žáky nakládat správně s materiály, energiemi a odpady

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Výchova ke zdraví

Školní výstupy.		
Žák by měl dle svých možností:	Vlastní učivo:	Průřezová témata:
- chránit své zdraví, uplatňovat základní hygienické a jiné zdravotně preventivní návyky - dodržovat zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví svoje ani druhých - objasnit vliv životního prostředí na zdraví lidí - znát negativní důsledky sociálně patologických jevů a chránit se před nimi - předvést v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	1. Zdraví a jeho ochrana - ochrana zdraví, tělesná hygiena, zásady osobní a intimní hygieny, otužování - význam pohybu pro zdraví - moje tělo - zásady bezpečného chování a ochrany zdraví (v dopravě, ve škole, při zájmových činnostech) - činitele ovlivňující zdraví – životní prostředí, životní styl - rizika ohrožující zdraví, výživa a stravovací návyky - pohybové aktivity - prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví) - ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, úrazy - prevence rizikového sexuálního chování - modelové situace a praktické ukázky odmítání návykových látek - nácvik schopností rozeznat nebezpečí a rizikové situace	Osobnostní a sociální výchova (OSV): <i>Osobnostní rozvoj</i> - sebepoznání a sebepojetí Osobnostní a sociální výchova (OSV): <i>Sociální rozvoj</i> - poznávací schopnosti

- uplatňovat osvojené dovednosti komunikativní obrany proti manipulaci, šikaně, agresi a sexuálnímu zneužívání - chápat význam dobrého soužití pro vytváření společných mravních zásad a pravidel chování v rodině - využívat osvojené relaxační a kompenzační techniky a sociální dovednosti k překonání únavy a regeneraci organismu - dodržovat zdravé stravovací návyky a podle možností uplatňovat zásady správné výživy - správně pojmenovat základní části lidského těla - specifikovat zdravotní obtíže v rámci svých možností	2. Vztahy mezi lidmi - bezpečné chování v sociálním kontaktu s vrstevníky a s cizími lidmi - formy sexuálního zneužívání, šikana, násilí, vztahy a pravidla v soužití mezi lidmi - vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství, láska, manželství a rodičovství - mezilidské vztahy a komunikace, respektování sebe sama a druhých, chování podporující dobré vztahy - péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, respekt, spolupráce 3. Zdravý způsob života - režim dne, sociální dovednosti pro zvládání únavy a stresu - relaxace, kompenzační techniky, význam pohybu a sportu – dovednosti zvládání stresových situací, dobrý vztah k sobě - zásady správného stravování, výživa, specifické druhy výživy, poruchy přijímání potravy 4. Podpora zdraví - základní anatomie lidského těla - jednotlivé orgánové soustavy, základní funkce orgánů v těle	<i>Sociální rozvoj</i> - mezilidské vztahy OSV <i>Osobnostní rozvoj</i> - psychohygiena
---	---	---

- vědět, jak se chovat u lékaře, v nemocnici, lékárně - ošetřit drobné poranění, umět přivolat první pomoc - řídit se pokyny odpovědných osob v případě mimořádných událostí - použít důležitá telefonní čísla - uplatňovat zásady bezpečnosti	- nemoci a jejich příznaky – osvojení podávání léků, zneužívání léků, prevence onemocnění, prevence HIV/AIDS - modelové situace – návštěva lékaře - komunikace v ordinaci, lékárně, nemocnici - preventivní a lékařská péče - základy první pomoci, základní ošetření - hledání pomoci při potížích 5. Rizika ohrožující zdraví - mimořádné události – živelní pohromy, krizové situace, evakuace osob, chování v úrazu - krizová čísla, činnost integrovaného záchranného systému (IZS) - bezpečnost a ochrana zdraví na pracovištích a při práci v domácnosti	OSV <i>Osobnostní rozvoj</i> - psychohygiena
--	---	---

5.6.2 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tělesná výchova

Vyučovací předmět Tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Zaměřuje se na všestranný rozvoj žáka, rozvíjí a posiluje jeho pohybovou aktivitu, přispívá ke správnému držení těla, k fyzické zdatnosti, výkonnosti a schopnosti zapojovat se do kolektivních činností. Žáci si utváří pohybové návyky dle svých možností, získávají cenné zkušenosti v oblasti bezpečnosti při pohybových aktivitách.

Výuka probíhá ve cvičebně, v místnosti bazální stimulace, ve třídě, na školním hřišti, na dopravním hřišti, při sportovních akcích mimo školu atd. Výuka je vedena skupinově i individuálně.

Tento předmět se hodnotí podle individuálních zdravotních možností žáka, dle jeho snahy a přístupu k tomuto předmětu.

Vyučuje se jako samostatný předmět s celkovou časovou dotací 3 hodiny týdně (z toho je 1 hodina disponibilní).

Cílem je zmírnění nebo odstranění zdravotního oslabení a celkové zlepšení zdravotního stavu. Předpokladem je dostatečné moderní a bezpečné vybavení cvičebny. Důležitou součástí tělesné výchovy jsou také vycházky, sportovní soutěže, turistika, plavání.

Do předmětu mohou být začleněny prvky systému ucelené rehabilitace:

- canisterapie
- hiporehabilitace
- muzikoterapie
- orofaciální stimulace
- stimulace ve snoezelenu
- podpora pohybového vývoje

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílové zaměření vzdělávacího předmětu Tělesná výchova

- poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení;
- rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností;
- upevnění pozitivního vztahu k pohybovým aktivitám;
- získávání komunikačních dovedností, nácviku asertivních komunikačních technik jako prevence;
- násilí a zneužívání;
- vyjádření vlastních potřeb, respektování potřeb ostatních.

Naplnění těchto cílů se děje prostřednictvím klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- přiměřeně pečuje o své tělo a zdraví
- má k pohybu kladný vztah
- reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku

Strategie vedoucí ke kompetenci učení

- vede žáka k radosti z pohybu a pozitivně ho motivuje
- zohledňuje individuální schopnosti a možnosti žáka
- pracujeme s prvky zážitkové pedagogiky-motivační a výukové hry, soutěže, experimenty a názorné demonstrace, exkurze apod
- nacvičujeme správné držení těla, dechová cvičení

Kompetence k řešení problémů

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- umí poskytnout základy první pomoci a přivolat pomoc v případě úrazu
- nevzdává se při prvním neúspěchu
- rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení

Strategie vedoucí ke kompetenci řešení problémů:

- seznámí žáka se základy poskytnutí první pomoci a způsobem přivolání pomoci

- motivuje pozitivně i v případě žákova neúspěchu
- při všech aktivitách bereme v úvahu individuální schopnosti a mentální úroveň jednotlivých žáků

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- ovládá základní pojmy tělocvičné terminologie
- zná základní pravidla sportovních činností, kterých se zúčastňuje
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi

Strategie vedoucí ke kompetenci komunikativní

- rozvíjí žákovu slovní zásobu
- seznamuje žáky s pravidly her a sportovních činností

Kompetence občanské

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- ovládá své chování a je tolerantní vůči ostatním
- chová se dle pravidel slušného chování
- při veškerých aktivitách dodržuje pravidla fair-play

Strategie vedoucí ke kompetenci pracovní

- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování
- učí žáky pravidlům fair-play
- rozvíjí toleranci
- podněcujeme k aktivnímu mluvnímu projevu či alternativní komunikaci při všech vykonávaných činnostech

Kompetence sociální a personální

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- má vědět o svých základních právech a povinnostech a respektovat práva a povinnosti ostatních

- dodržovat pravidla, chovat se v duchu fair-play
- zvládat pohybové aktivity ve skupině a pomáhat jednotlivci, zažít úspěch
- spolupracovat ve dvojicích, skupinkách
- pomáhat druhému, jednat zodpovědně vůči vlastní osobě i druhému

Strategie vedoucí ke kompetenci sociální a personální

- vhodně motivujeme žáky k navazování žádoucích vztahů
- podporujeme vzájemný kontakt mezi žáky z různých tříd, různého věku
- směřujeme žáky k pomoci mladším, slabším, postiženým spolužákům
- vedeme žáky k odpovědnosti za své chování
- sledujeme chování žáků i při emočně náročnějších aktivitách (např. soutěže), následně rozebíráme vhodnost či nevhodnost určitého chování
- upozorňujeme na negativní společenské vlivy – vandalismus, krádeže
- umožňujeme žákům zažít pocit úspěchu, pozitivním hodnocením posilujeme sebedůvěru

Kompetence pracovní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve škole i v běžném životě
- plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých
- užívat jednotlivé tělocvičné nářadí, náčiní i pomůcky
- udržovat pořádek, pečovat o sportovní vybavení, o cvičební úbor

Strategie vedoucí ke kompetenci pracovní

- pravidelně opakujeme a upevňujeme sebeobslužné činnosti a hygienické návyky (oblékání, hygiena, stolování)
- seznamujeme žáky s nástroji, pomůckami a nářadím, s jejich funkcí a názvoslovím
- žáky vedeme k práci v kolektivu a rozšiřujeme tak jejich pracovní-komunikační schopnosti
- podporujeme a oceňujeme úsilí žáků i v případě nezdaru
- používáme jednotné a srozumitelné pokyny
- vedeme žáky k udržování pořádku svých osobních věcí a péči o okolní prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření odborných kompetencí

Odborné kompetence

Dodržování zásady bezpečnosti a zdraví

Žák by měl:

- dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany dle pokynů učitele
- používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností
- spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí

Strategie výchovy a vzdělávání

- seznamujeme žáky s pravidly bezpečnosti práce, vysvětlujeme přiměřeným způsobem právní předpisy z oblasti BOZP, řešíme modelové situace v odlišných pracovních místnostech
- dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví
- budujeme pro žáky bezpečné pracovní prostředí a vybízíme je ke spolupráci na jeho tvorbě, ohlášení nedostatků a podobně
- důsledně dbáme na dodržování hygienických předpisů – opakovaně je žákům vysvětlujeme a zdůrazňujeme jejich důležitost
- poukazujeme na následky nedodržení předpisů – modelové situace, filmy atd.

Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Žák by měl:

- dodržovat stanovené normy a předpisy dle pokynů učitele
- pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby; pracovat v souladu s technologickými předpisy (pod vedením učitele) a uplatňovat pracovní návyky
- pod vedením učitele zvolit vhodné materiály, vybrat a použít správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti
- spolupracovat při dosahování stanovených cílů

Strategie výchovy a vzdělávání

- seznamujeme žáky s pomůckami a nářadím (zejména s předměty denní potřeby), s jejich funkcí a pojmenováním

- opakovaně seznamujeme žáky se stanovenými normami a předpisy, trváme na jejich důsledném dodržování
- postupujeme důsledně od jednoduchého k složitějšímu, náročnost zvyšujeme postupně po zvládnutí předchozího kroku
- používáme jednotné a srozumitelné pokyny
- vedeme žáky k úspěšnému dokončení zadaného úkolu, kontrole a hodnocení svého výrobku nebo činnosti
- podporujeme úsilí žáků, oceňujeme zdařilý výkon, povzbuzujeme žáky i v případě nezdaru

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného zdroje

Žák by měl:

- posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí

Strategie výchovy a vzdělávání

- vysvětlujeme žákům význam, účel a užitečnost vykonávané práce
- nacvičujeme přivolání pomoci v případě nebezpečí
- seznamujeme žáky s finančním a společenským ohodnocením jejich profese, a základy finanční gramotnosti (mzda, daně, zdravotní a sociální pojištění, spoření, půjčky, dluhy)
- podněcujeme žáky k péči o životní prostředí, upozorňujeme je i na to, že je třeba při pracovní činnosti brát ohled na její vliv na životní prostředí
- učíme žáky nakládat správně s materiály, energiemi a odpady

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Tělesná výchova

Školní výstupy. <i>Žák by měl dle svých možností:</i>	<i>Vlastní učivo:</i>	<i>Průřezová témata:</i>
- zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost - zlepšovat svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zdokonalovat základní pohybové dovednosti, zlepšovat a udržovat úroveň pohybových schopností	Tělesná výchova <i>1. Činnosti ovlivňující zdraví</i> - příprava organismu – před pohybovou činností, uklidnění po skončení činnosti, protahovací cvičení – respektování potřeb svých i potřeb zvířete - vyjadřování svých pocitů vhodným způsobem, relaxace, zklidnění, využití volného času (canisterapie) - význam pohybu pro zdraví – pohybový režim, délka a intenzita pohybu, pohybové činnosti a hry, rekreační sport -aktivní přenos váhy, zraková kontrola pohybu (podpora pohybového vývoje) - porovnávání vztahu polohy hlavy vůči čelisti a těla, vnímání středové osy těla a její navození (orofaciální stimulace) - rozvoj silových a koordinačních schopností, rozvoj rychlosti a vytrvalosti - pohybové schopnosti v různých prostředích (plavání, hry ve vodě, turistika, hry ve sněhu) -pohyb přes středovou osu (podpora pohybového vývoje) - stimulace vibračními předměty, podpora motorických funkcí (snoezelen) -rozvoj hrubé i jemné motoriky, rozvoj pohybové koordinace, podpora interakčních a skupinových dovedností (muzikoterapie) - hygiena a bezpečnost při pohybových	OSV <i>Osobnostní rozvoj</i> - psychohygiena <i>Sociální rozvoj</i> - mezilidské vztahy - komunikace

- dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygienické návyky při pohybových aktivitách - využívat základní kompenzační techniky a uplatňovat osvojené způsoby relaxace	činnostech; spontánní pohybová aktivita - vhodný oděv a obuv ve specifických prostředích - navození koordinace dýchání a pohybů (orofaciální stimulace) - uvědomování si zásad bezpečnosti při práci se psem a koněm (canisterapie, hiporehabilitace) - zdravotně zaměřené činnosti (správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení) – polohování - budování tělesného schématu (canisterapie, snoezelen, podpora pohybového vývoje) -relaxační techniky, podpůrné terapeutické techniky: aromaterapie, masáže, míčkování, (snoezelen) - procítění těla jako příjemné zóny (snoezelen)	Osobnostní a sociální výchova (OSV): <i>Osobnostní rozvoj</i> - sebepoznání a sebepojetí
- usilovat o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti v souladu s individuálními předpoklady - aplikovat osvojované pohybové dovednosti ve hře, v soutěži, při rekreačních činnostech - ovládat základní herní činnosti jednotlivce a dodržovat spolupráci v družstvu při kolektivních hrách	<i>2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</i> - nápodoba pohybů, rytmická a kondiční cvičení, vyjádření rytmu pohybem, sladění jednoduchého pohybu s hudbou, jednoduché tanečky - aktivace vestibulárního aparátu, mobilní přenos váhy (podpora pohybového vývoje) -základní taneční pohybové dovednosti, volný pohybový projev, cvičení u hudby, cvičení v udávaném tempu (muzikoterapie) - základy gymnastiky (průpravná cvičení), cvičení s náčiním a nářadím, úpolová cvičení (přetahy, přetlaky) - základy atletiky (průpravné atletické činnosti, běhy, skok do dálky, do výšky, hod kriketovým míčkem) – organizace vlastního času - pohybové hry s různým zaměřením a využitím tradičního a netradičního náčiní, bez náčiní, motivační a napodobivé hry, modifikace osvojených pohybových her (canisterapie) -motorické dovednosti: jízda na koni, hřebelcování, krmení	Osobnostní a sociální výchova (OSV): <i>Osobnostní rozvoj</i> - seberegulace a sebeorganizace <i>Sociální rozvoj</i> - mezilidské vztahy

- dodržovat pravidla her a soutěží - uplatňovat zásady ekologického chování v přírodě a bezpečného chování v silničním provozu - reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti - rozlišit nesportovní chování	koně, nasazování uzdy, opratí a sedla (hiporehabilitace) - základy sportovních her (průpravné hry), základní manipulace s herním náčiním, hry se zjednodušenými nebo upravenými pravidly, základní herní činnosti jednotlivce - sebeovládání - turistika a pobyt v přírodě, chůze a pohyb v terénu, pohybové činnosti v přírodě, ochrana přírody, netradiční pohybové činnosti - vztahy člověka k prostředí, k okolí <i>3. Činnosti podporující pohybové učení</i> - základní organizační činnosti v TV - komunikace v TV (smluvené povely a signály), základní odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností - zásady jednání a chování – fair play, olympijské symboly - první pomoc při sportovních úrazech	OSV <i>Osobnostní rozvoj</i> - psychohygiena
---	--	---

5.7 Odborné činnosti

Vzdělávací oblast **Odborné činnosti** je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí ve vzdělávání žáků v praktické škole jednoleté. Vede k utváření odborných kompetencí potřebných pro výkon pracovních činností. Cílem odborného vzdělávání je připravit žáka na smysluplný osobní, občanský i pracovní život.

Vzdělávací oblast Odborné činnosti zahrnuje vzdělávací okruhy:

- **Rodinná výchova**
- **Práce v domácnosti**
- **Praktické činnosti**

5.7.1 *Rodinná výchova*

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Rodinná výchova připravuje žáky pro samostatný život v rodině, případně v chráněném bydlení. Dovednosti a vědomosti, které žák získá, přispívají k jejich soběstačnosti v každodenním životě, ke snížení závislosti na pomoci ostatních lidí a jejich integraci do společnosti. V Rodinné výchově žáci prakticky používají poznatky, které získávají i v jiných předmětech. Předmět Rodinná výchova má komplexní charakter. Zabývá se jednotlivými tématy z různých pohledů, nejdůležitější je však hledisko zdravotně preventivní s návody pro každodenní život. Výuka významně přispívá k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji žáků.

V hodinách Rodinné výchovy se užívají netradiční způsoby výuky. Vedle teoretických poznatků je výuka zaměřena na osvojení komunikačních technik, vhodné argumentace, chování a rozhodování ve prospěch zdraví, a to jak v modelových situacích, tak v každodenním životě školy, činnostech v rodině a mimo školu. Užívají se metody nácviku praktických činností, situačních her, využití vlastních zkušeností a dosud získaných poznatků a dovedností.

Výuka probíhá převážně v kmenové učebně a ve cvičné kuchyni školy. Je přizpůsobena schopnostem a individuálním potřebám a možnostem jednotlivých žáků. Uplatňují se metody

nácviku praktických činností, situačních her, využití vlastních zkušeností a dosud získaných poznatků a dovedností.

Vyučovací předmět Rodinná výchova má dotaci 3 hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílové zaměření vzdělávacího předmětu Rodinná výchova

Vzdělávání v daném vzdělávacím oboru směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozšíření a prohloubení poznatků o rodině, učení se správnému řešení vztahů a možných;
- vzniklých situací v rodině i mezi partnery na modelových situacích;
- orientování se v různých životních situacích a adaptabilitě na nové podmínky;
- uplatňování dobrých mezilidských vztahů, zodpovědnému chování v krizových situacích podle svých možností;
- otevřenému vyjadřování vhodnými komunikačními prostředky;
- rozpoznání základních situací ohrožujících zdraví vlastní i druhých a osvojování si dovedností jim předcházet;
- plnění vlastních povinností a závazků, utváření odpovědného chování v souladu s morálními zásadami a pravidly slušného chování;
- přípravě řešení problémů souvisejících s vedením vlastní domácnosti;
- rozvoji základních manuálních a pracovních dovedností a pozitivnímu vztahu k práci;
- dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce.

Naplnění těchto cílů se děje prostřednictvím klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

Žák by měl:

- využívat vhodné metody a techniky při učení a praktických činnostech
- být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností
- reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku

- uplatňovat základní zkušenosti a postupy v pracovních činnostech

Strategie výchovy a vzdělávání

- při výuce používáme texty z různých zdrojů, obrázky, piktogramy, reálné předměty atd.
- vedeme žáky k vyhledávání informací v jednoduchém textu
- zajišťujeme dostatek učebních pomůcek při výuce
- pracujeme s prvky zážitkové pedagogiky – motivační a výukové hry, soutěže, experimenty a názorné demonstrace, exkurze apod.
- při práci se žáky uplatňujeme individuální přístup zohledňující jejich úroveň a míru znevýhodnění
- zadáváme žákům úlohy vycházející v co největší míře z praktického života
- osamostatňujeme žáky při vyhledávání informací, kde a jak je najít, formou modelových situací, později přímo v terénu

Kompetence k řešení problémů

Žák by měl:

- rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení
- řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby
- dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby

Strategie výchovy a vzdělávání

- vybíráme možné krizové situace, nacvičujeme postup řešení, postupně zvyšujeme náročnost a směřujeme žáky k samostatnějšímu rozhodování
- s využitím informačních zdrojů, názorných ukázek a prvků dramatizace vedeme žáky k rozpoznání a předcházení nebezpečí a k zafixování si správného jednání v případě vlastního ohrožení či ohrožení jiné osoby

Kompetence komunikativní

Žák by měl:

- dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou

- naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na něj reagovat
- využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi

Strategie výchovy a vzdělávání

- rozvíjíme verbální či alternativní formu komunikace při rozhovorech, skupinových hrách i samostatném projevu (vypravování)
- podněcujeme k aktivnímu mluvnímu projevu či alternativní komunikaci při všech vykonávaných činnostech
- na modelových situacích trénujeme u žáků komunikaci s druhou osobou (spolužák, učitel)
- zadáváme úkoly zaměřené na komunikaci na veřejných místech (pošta, obchod, instituce)
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace v obtížných a ohrožujících situacích

Kompetence sociální a personální

Žák by měl:

- vědět o svých základních právech a povinnostech a respektovat práva a povinnosti ostatních
- orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování
- jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě
- dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy

Strategie výchovy a vzdělávání

- vysvětlujeme na modelových situacích vztahy mezi lidmi
- vedeme žáky k otevřenému a kultivovanému projevování citů, ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, přírodě, kulturním a estetickým hodnotám
- vytváříme stereotypy chování, procvičujeme je v modelových situacích
- analyzujeme a vysvětlujeme rizikové situace a vyvozujeme důsledky (využíváme konkrétních příkladů ze života)

Kompetence občanské

Žák by měl:

- znát základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití
- uvědomovat si význam zdravého životního stylu, chránit své zdraví i zdraví druhých lidí
- podílet se na ochraně životního prostředí a jednat v souladu se strategií udržitelného rozvoje
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování

Strategie výchovy a vzdělávání

- spolupracujeme úzce s rodinou ve snaze o maximálně možnou integraci žáka d společnosti
- seznamujeme žáky se základními pravidly slušného chování
- instruujeme žáky o vhodném chování v případě zranění či nemoci
- upozorňujeme na důležitost vyhledání pomoci dospělého
- seznamujeme žáky se základními ekologickými a environmentálními problémy
- zařazujeme preventivní programy o zdravém životním stylu, o škodlivosti kouření a požívání alkoholu či návykových látek

Kompetence pracovní

Žák by měl:

- mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti
- chápat význam práce a možnost zapojení do pracovního procesu
- plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých
- znát možnosti využívání poradenských a zprostředkovatelských služeb
- znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci

Strategie výchovy a vzdělávání

- pravidelně opakujeme a upevňujeme sebeobslužné činnosti a hygienické návyky (oblékání, hygiena, stolování)
- manuální činnosti žáků diferencujeme podle individuálních schopností, dosažené zručnosti, úrovně motoriky a míry handicapu

- pozitivní vztah k práci své i ostatních formujeme účastí žáků na výzdobě a údržbě třídy a okolí školy
- žáky vedeme k práci v kolektivu a rozšiřujeme tak jejich pracovní-komunikační schopnosti
- důsledně dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření odborných kompetencí

Odborné kompetence

Dodržování zásady bezpečnosti a zdraví

Žák by měl:

- dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany dle pokynů učitele
- používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností
- spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí

Strategie výchovy a vzdělávání

- seznamujeme žáky s pravidly bezpečnosti práce, vysvětlujeme přiměřeným způsobem právní předpisy z oblasti BOZP, řešíme modelové situace v odlišných pracovních místnostech
- důsledně dbáme na dodržování hygienických předpisů – opakovaně je žákům vysvětlujeme a zdůrazňujeme jejich důležitost
- budujeme pro žáky bezpečné pracovní prostředí a vybízíme je ke spolupráci na jeho tvorbě, ohlášení nedostatků a podobně

Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Žák by měl:

- dodržovat stanovené normy a předpisy dle pokynů učitele
- pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby; pracovat v souladu s technologickými předpisy (pod vedením učitele) a uplatňovat pracovní návyky
- spolupracovat při dosahování stanovených cílů

- zkontrolovat a zhodnotit kvalitu své vykonané činnosti

Strategie výchovy a vzdělávání

- seznamujeme žáky s pomůckami a nářadím (zejména s předměty denní potřeby), s jejich funkcí a pojmenováním
- používáme jednotné a srozumitelné pokyny
- podporujeme úsilí žáků, oceňujeme zdařilý výkon, povzbuzujeme žáky i v případě nezdaru
- nacvičujeme vzájemnou pomoc a spolupráci při pracovních činnostech

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného zdroje

Žák by měl:

- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí

Strategie výchovy a vzdělávání

- seznamujeme žáky s finančním a společenským ohodnocením jejich profese a základy finanční gramotnosti (mzda, daně, zdravotní a sociální pojištění, spoření, půjčky, dluhy)
- aplikujeme naučené sociální dovednosti v běžném životě (třídění odpadu, nakládání s chemickými prostředky, osobní ochranné prostředky)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Rodinná výchova

Školní výstupy. <i>Žák by měl dle svých možností:</i>	<i>Vlastní učivo:</i>	<i>Průřezová témata:</i>
- popíše složení rodiny a změny v rodině - rozlišuje postavení a role členů rodiny, jejich práva a povinnosti - rozlišuje etapy lidského života, životní projevy, potřeby - chápe pojmy úplná a neúplná rodina, - zná důvody náhradní rodinné péče - respektuje pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery - do jisté míry ovládá své citové projevy - uvědomuje si možná rizika při výběru partnera - zná důsledky rizikového sexuálního chování a nechtěného těhotenství - rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost, brání se manipulaci a agresi - ví, na koho se obrátit v situacích osobního ohrožení	Rodina, rodinné soužití - vztahy a komunikace v rodině – v užší i širší rodině, generační konflikty - fungování rodiny – práva a povinnosti členů v rodině, postavení dítěte v rodině, vliv rodiny na vývoj dítěte - typy výchovy v rodině - úplná a neúplná rodina, formy náhradní rodinné péče Rodičovství - mezilidské vztahy – kamarádství, přátelství, láska, výběr partnera - sexuální dospívání – antikoncepce, předčasná sexuální zkušenost, přerušení těhotenství, rizikové sexuální chování a jeho prevence, prevence přenosných pohlavních chorob, poruchy pohlavní identity - sňatek, těhotenství, narození dítěte, péče o dítě, dětské nemoci - zneužívání, týrání dětí – krizová centra, linky důvěry - neshody v manželství – manželská poradna, rozvod	. Osobnostní a sociální výchova (OSV): <i>Osobnostní rozvoj</i> - rozvoj schopnosti poznávání Osobnostní a sociální výchova (OSV): <i>Sociální rozvoj</i> - komunikace - mezilidské vztahy - poznávací schopnosti

- uplatňuje hygienické zásady a návyky v osobní hygieně - orientuje se v prostředcích osobní hygieny a způsobech jejich používání - zvládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti (základy úklidových prací) - bezpečně zachází s čisticími prostředky - poskytne první pomoc při drobném poranění v domácnosti - dodržuje zásady hygieny a ochrany zdraví při práci v domácnosti	Domácnost - byt a jeho funkce – bytové prostory, jejich účel a vybavení - základní vybavení domácnosti - sebeobsluha a osobní hygiena - podíl jednotlivých členů domácnosti na jejím chodu - úklidové práce v domácnosti - ošetření drobného poranění – škrábnutí, říznutí, popáleniny a opaření - hygiena a ochrana zdraví v domác. - modelové situace a praktická cvičení	Osobnostní a sociální výchova (OSV): <i>Osobnostní rozvoj</i> - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena
--	--	--

5.7.2 *Práce v domácnosti*

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Práce v domácnosti představuje široké spektrum pracovních činností a technologií. Vytváří u žáků základní vědomosti o pracovních pomůckách a prostředcích, o základním vybavení kuchyně, nauce o potravinách a pracovních postupech. Vede žáky k získávání základních pracovních dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti, vytváří pozitivní vztah k práci a připravuje žáky k budoucí profesionální orientaci. Vychází z životních situací, ve kterých žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností. Je založen na tvůrčí spolupráci žáků. Cíleně se Práce v domácnosti zaměřuje i na rozvoj komunikačních, motorických a tvořivých schopností žáků, plní také funkci reedukační a kompenzační – zmírňuje motorické poruchy, snižuje nedostatky prostorové orientace, zdokonaluje kognitivní funkce. Učí žáky plánovat, do určité míry i organizovat a hodnotit pracovní činnosti. Žáci jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Vyučovací předmět Práce v domácnosti má dotaci 4 hodiny týdně, z toho je 1 hodina disponibilní.

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílové zaměření vzdělávacího předmětu Práce v domácnosti

Vzdělávání v daném vzdělávacím oboru směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků;
- osvojení poznatků a pracovních postupů potřebných pro výkon pracovních činností;
- získání orientace v různých oborech lidské činnosti;
- osvojení jednoduchých pracovních postupů potřebných pro běžný život;
- provádění jednoduchých rukodělných činností odpovídajících jeho schopnostem;
- získání konkrétní představy o vlastnostech materiálů;
- používání vhodných jednoduchých nástrojů a přístrojů;
- využívání získaných dovedností v péči o domácnost;

- vytváření pozitivního vztahu k práci a odpovědnému přístupu k vlastní činnosti;
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Naplnění těchto cílů se děje prostřednictvím klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

Žák by měl:

- získat základní pracovní dovednosti a návyky
- s podporou plánovat činnost při práci
- být schopen samostatně pracovat
- získat základní pracovní návyky
- získat konkrétní představy a vlastnosti materiálů

Strategie výchovy a vzdělávání

- poskytujeme dostatek informačních zdrojů a podnětů
- propojujeme informace se skutečným životem
- zařazujeme metody, které podporují zvědavost
- vedeme žáky k samostatnosti
- v rámci individuálních schopností zlepšujeme komunikativní dovednosti žáků, schopnost spolupráce, práce v týmu, poznávání vlastních možností
- podporujeme tvořivost, vytváříme motivující prostředí
- přistupujeme k žákům individuálně, pracujeme s přiměřeným učivem a zdroji informací

Kompetence k řešení problémů

Žák by měl:

- uvědomovat si potřeby praktického ověřování řešení problémů
- zvolit správný pracovní postup
- nenechat se odradit případným nezdarem
- získat orientaci v různých oborech lidské činnosti

Strategie výchovy a vzdělávání

- poznatky žákům předkládáme v podobě, která podněcuje k tvořivému myšlení
- zařazujeme nové formy vyučování, praktická cvičení a činnosti do vyučovacího procesu

- vytváříme dostatek příležitostí pro získávání nových zkušeností a poznatků
- při všech aktivitách bereme v potaz individuální schopnosti a mentální úroveň žáků

Kompetence komunikativní

Žák by měl:

- zvládat komunikaci, využívat vhodné způsoby komunikace
- seznamovat se s přesným významem pojmů
- využívat všechny vhodné způsoby pro získání informací
- naslouchat a porozumět promluvám druhých lidí
- umět vykládat pojmy související s volbou povolání

Strategie výchovy a vzdělávání

- využíváme a rozvíjíme všechny formy komunikačních technik (ústně, písemně, pomocí technických prostředků)
- dáváme žákům dostatečný prostor pro vyjádření vlastního názoru vhodnou formou
- pomocí všech prostředků a speciálně pedagogických metod zlepšujeme kvalitu mluvního projevu žáků
- poskytujeme dostatek možností a zdrojů pro samostatné vyhledávání informací

Kompetence sociální a personální

Žák by měl:

- spolupracovat ve dvojici a v malé skupině
- být schopen přijmout různou roli v pracovní skupině, umět ji použít
- uvědomovat si potřebu ohleduplnosti na pracovišti
- vytvářet pozitivní vztahy ve skupině
- ovlivňovat kvalitu společné práce

Strategie výchovy a vzdělávání

- stanovujeme jasná pravidla pro soužití ve škole, seznamujeme žáky s jejich právy a povinnostmi
- vytváříme bezpečné prostředí, atmosféru tolerance, porozumění, klidu, přátelství a pochopení

- zapojujeme žáky do týmové práce – ke spolupráci a společnému prožívání, pochopení role ve skupině, prezentaci výsledků, poznávání sebe a vztahů k jiným
- vedeme žáky k otevřenému a kultivovanému projevování citů, ohleduplnému a citlivému mu vztahu k lidem, přírodě a kulturním a etickým hodnotám

Kompetence občanské

Žák by měl:

- chápat vliv různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnost za jeho ochranu
- orientovat se v situaci, která ohrožuje zdraví, vyhodnocovat ji a zaujímat správná stanoviska
- být si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Strategie výchovy a vzdělávání

- motivujeme žáky vhodným prostředím (účelnost, funkčnost, estetičnost, bezpečí- spoluúčast na jeho úpravě) a vzory chování
- vštěpujeme žákům normy chování k ostatním lidem, schopnost přijmout je za své a uplatňovat v praktickém životě
- vychováváme žáky ke zdravému životnímu stylu bez závislostí (tabák, alkohol, další drogy), nacvičujeme umění odmítnout nabízenou drogu
- směřujeme žáky k pochopení základních potřeb zdravého vývoje člověka

Kompetence pracovní

Žák by měl:

- provádět jednoduché činnosti odpovídající jeho schopnostem
- ovládat jednoduché pracovní postupy potřebné pro běžný život
- organizovat a plánovat svoji pracovní činnost
- snažit se provádět práci v co nejlepší kvalitě
- používat vhodné jednoduché nástroje a přístroje
- využívat získané dovednosti v péči o domácnost
- vytvářet si pozitivní vztah k práci

- osvojovat si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- umět vytvářet prostor pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci

Strategie výchovy a vzdělávání

- vedeme žáky k osvojení základních pracovních dovedností a návyků
- poskytujeme žákům prostor k poznání a reálnému posouzení svých možností, schopností a zájmů a jejich využití při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
- odhalujeme a podporujeme jejich přednosti a využíváme je při motivaci k rozhodování o budoucím povolání
- na základě získaných základních zkušeností rozvíjíme schopnost samostatné i kolektivní práce, nabízíme žákům možnost volby postupů a úkolů
- při všech pracovních činnostech vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti práce, hospodárnému využití materiálu a správnému užívání svěřených nástrojů a prostředků

Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření odborných kompetencí

Odborné kompetence

Dodržování zásady bezpečnosti a zdraví

Žák by měl:

- dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany dle pokynů učitele
- používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností
- spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí

Strategie výchovy a vzdělávání

- dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví
- dbáme na používání ochranných pracovních prostředků žáky i učiteli
- důsledně dbáme na dodržování hygienických předpisů
- poukazujeme na následky nedodržení předpisů – modelové situace, filmy atd.
- budujeme pro žáky bezpečné pracovní prostředí a vybízíme je ke spolupráci na jeho tvorbě

Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Žák by měl:

- dodržovat stanovené normy a předpisy dle pokynů učitele
- pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby; pracovat v souladu s technologickými předpisy (pod vedením učitele) a uplatňovat pracovní návyky
- pod vedením učitele zvolit vhodné materiály, vybrat a použít správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní

Strategie výchovy a vzdělávání

- opakovaně seznamujeme žáky se stanovenými normami a předpisy, trváme na jejich důsledném dodržování
- postupujeme důsledně od jednoduchého k složitějšímu, náročnost zvyšujeme postupně po zvládnutí předchozího kroku
- používáme jednotné a srozumitelné pokyny
- vedeme žáky k úspěšnému dokončení zadaného úkolu, kontrole a hodnocení svého výrobku nebo činnosti
- seznamujeme žáky s pomůckami a náradím (zejména s předměty denní potřeby), s jejich funkcí a pojmenováním
- průběžně vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků, práci podle návodu či za pomoci druhé osoby

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného zdroje

Žák by měl:

- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí
- posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí

Strategie výchovy a vzdělávání

- vysvětlujeme žákům význam, účel a užitečnost vykonávané práce
- podněcujeme žáky k péči o životní prostředí, upozorňujeme je i na to, že je třeba

při pracovní činnosti brát ohled na její vliv na životní prostředí - aplikujeme naučené sociální dovednosti v běžném životě (třídění odpadu, nakládání s chemickými prostředky, osobní ochranné prostředky) - seznamujeme žáky s finančním a společenským ohodnocením jejich profese, a základy finanční gramotnosti (mzda, daně, zdravotní a sociální pojištění, spoření, půjčky, dluhy)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Práce v domácnosti

Školní výstupy. <i>Žák by měl dle svých možností:</i>	<i>Vlastní učivo:</i>	<i>Průřezová témata:</i>
- používá jednoduché pracovní postupy a techniky v péči o domácnost - pracuje podle slovního návrhu a předlohy - vybírá vhodné pracovní nástroje, přístroje a nářadí - bezpečně pracuje s domácími přístroji a provádí jejich základní údržbu - provádí jednoduchý úklid domácnosti - bezpečně zachází se základními čisticími prostředky - zvládá základní údržbu oděvů a prádla - pečuje o pokojové rostliny - využívá květiny k výzdobě bytu - orientuje se v základním vybavení kuchyně - bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví s pomocí jednoduchý pokrm	Provoz a údržba domácnosti - základní požadavky na zařízení a vybavení bytu - domácí práce v průběhu dne - jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce - uspořádání věcí v domácnosti - pracovní pomůcky a prostředky, jejich využití a funkce - obsluha základních technických prostředků používaných v domácnosti - bezpečná obsluha spotřebičů - úklidové a čisticí prostředky - úklidové práce - odpadové hospodářství – třídění odpadu - údržba oděvů a textilií – praní, žehlení - drobné domácí údržbářské práce - ošetřování pokojových rostlin a	. Osobnostní a sociální výchova (OSV): <i>Osobnostní rozvoj</i> - rozvoj schopnosti poznávání - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena

- dodržuje zásady správného stolování - dodržuje zásady společenského chování u stolu - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje základní hygienické předpisy při práci - dodržuje bezpečnostní předpisy při práci - poskytne první pomoc při drobném poranění - přivolá pomoc při vážnějším poranění	aranžování květin Příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně - úprava stolu k různým příležitostem - ozdobné prvky při úpravě stolu - denní stravovací režim - zdravá výživa - příprava pokrmů – výběr, nákup a skladování potravin - základní tepelné úpravy pokrmů - zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s potravinami - důležitá telefonní čísla	OSV <i>Sociální rozvoj</i> - poznávací schopnosti - komunikace
--	--	--

5.7.3 *Praktické činnosti*

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Praktické činnosti je jedním ze stěžejních předmětů ve vzdělávání žáků v praktické škole jednoleté. Svými formami výuky a vymezeným obsahem učiva, využíváním znalostí získaných v jiných oblastech vzdělávání i nabytých zkušeností umožňuje žákům získat důležitý soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě a pro uplatnění člověka ve společnosti. Formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností.

Žáci se učí pracovat samostatně i v týmu a vážit si práce své i druhých. V rámci praktických cvičení se seznamují s různými materiály, s funkcí a užíváním vhodných pomůcek, nástrojů a nářadí.

Obsah vyučovacího předmětu Praktické činnosti je rozdělen na tematické okruhy:

- **Ruční práce**
- **Pěstitelské práce**

V obou tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad hygieny a bezpečnosti při práci. Způsob realizace jednotlivých tematických okruhů závisí na podmínkách, možnostech školy a schopnostech žáků.

Vyučovací předmět Praktické činnosti má dotaci 6 hodin týdně. Výuka je rozdělena na dva celky po 3 hodinách mezi tematické okruhy Ruční práce a Pěstitelské činnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílové zaměření vzdělávacího předmětu Praktické činnosti

Cílem předmětu je získání znalostí a dovedností z oblasti rukodělných činností odpovídajících zájmu a schopnostem žáka, dále získání základních poznatků z oblasti textilních materiálů, jejich oprav a údržby. Žáci jsou motivováni k využívání získaných dovedností v péči o domácnost.

Naplnění těchto cílů se děje prostřednictvím klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

Žák by měl:

- využívat vhodné metody a techniky při učení a praktických činnostech
- být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností
- uplatňovat základní zkušenosti a postupy v pracovních činnostech

Strategie výchovy a vzdělávání

- při výuce používáme texty z různých zdrojů, obrázky, piktogramy, reálné předměty atd.
- vedeme žáky k vyhledávání informací v jednoduchém textu
- zajišťujeme dostatek učebních pomůcek při výuce
- pracujeme s prvky zážitkové pedagogiky – motivační a výukové hry, soutěže, experimenty a názorné demonstrace, exkurze apod.
- při práci se žáky uplatňujeme individuální přístup zohledňující jejich úroveň a míru znevýhodnění
- zadáváme žákům úlohy vycházející v co největší míře z praktického života
- osamostatňujeme žáky při vyhledávání informací, kde a jak je najít, formou modelových situací, později přímo v terénu

Kompetence k řešení problémů

Žák by měl:

- řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby
- dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby

Strategie výchovy a vzdělávání

- vybíráme možné krizové situace, nacvičujeme postup řešení, postupně zvyšujeme náročnost a směřujeme žáky k samostatnějšímu rozhodování
- s využitím informačních zdrojů, názorných ukázek a prvků dramatizace vedeme žáky k rozpoznání a předcházení nebezpečí a k zafixování si správného jednání v případě vlastního ohrožení či ohrožení jiné osoby

Kompetence komunikativní

Žák by měl:

- dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou
- naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a dle svých možností na něj adekvátně reagovat
- využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi

Strategie výchovy a vzdělávání

- rozvíjíme verbální či alternativní formu komunikace při rozhovorech, skupinových hrách i samostatném projevu (vypravování)
- podněcujeme k aktivnímu mluvnímu projevu či alternativní komunikaci při všech vykonávaných činnostech
- na modelových situacích trénujeme u žáků komunikaci s druhou osobou (spolužák, učitel)
- zadáváme úkoly zaměřené na komunikaci na veřejných místech (pošta, obchod, instituce)
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace v obtížných a ohrožujících situacích sociální

Kompetence sociální a personální

Žák by měl:

- vědět o svých základních právech a povinnostech a respektovat práva a povinnosti ostatních
- orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování
- jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě

Strategie výchovy a vzdělávání

- vysvětlujeme na modelových situacích vztahy mezi lidmi
- vedeme žáky k otevřenému a kultivovanému projevování citů, ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, přírodě, kulturním a estetickým hodnotám
- vytváříme stereotypy chování, procvičujeme je v modelových situacích

- analyzujeme a vysvětlujeme rizikové situace a vyvozujeme důsledky (využíváme konkrétních příkladů ze života)

Kompetence občanské

Žák by měl:

- znát základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití
- uvědomovat si význam zdravého životního stylu, chránit své zdraví a zdraví druhých lidí
- podílet se na ochraně životního prostředí a jednat v souladu se strategií udržitelného rozvoje
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování

Strategie výchovy a vzdělávání

- spolupracujeme úzce s rodinou ve snaze o maximálně možnou integraci žáka do společnosti
- seznamujeme žáky se základními pravidly slušného chování
- instruujeme žáky o vhodném chování v případě zranění či nemoci
- upozorňujeme na důležitost vyhledání pomoci dospělého
- seznamujeme žáky se základními ekologickými a environmentálními problémy
- zařazujeme preventivní programy o zdravém životním stylu, o škodlivosti kouření a požívání alkoholu či návykových látek

Kompetence pracovní

Žák by měl:

- mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti
- chápat význam práce a možnost vlastního zapojení do pracovního procesu
- plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých
- znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci

Strategie výchovy a vzdělávání

- pravidelně opakujeme a upevňujeme sebeobslužné činnosti a hygienické návyky (oblékání, hygiena, stolování)
- manuální činnosti žáků diferencujeme podle individuálních schopností, dosažené zručnosti, úrovně motoriky a míry handicapu
- pozitivní vztah k práci své i ostatních formujeme účastí žáků na výzdobě a údržbě třídy a okolí školy
- žáky vedeme k práci v kolektivu a rozšiřujeme tak jejich pracovní komunikační schopnosti
- důsledně dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření odborných kompetencí

Odborné kompetence

Dodržování zásady bezpečnosti a zdraví

Žák by měl:

- dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany dle pokynů učitele
- používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností
- spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí

Strategie výchovy a vzdělávání

- seznamujeme žáky s pravidly bezpečnosti práce, vysvětlujeme přiměřeným způsobem právní předpisy z oblasti BOZP, řešíme modelové situace v odlišných pracovních místnostech
- důsledně dbáme na dodržování hygienických předpisů – opakovaně je žákům vysvětlujeme a zdůrazňujeme jejich důležitost
- budujeme pro žáky bezpečné pracovní prostředí a vybízíme je ke spolupráci na jeho tvorbě, ohlášení nedostatků a podobně

Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Žák by měl:

- dodržovat stanovené normy a předpisy dle pokynů učitele
- pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby; pracovat v souladu s technologickými předpisy (pod vedením učitele) a uplatňovat pracovní návyky
- spolupracovat při dosahování stanovených cílů
- zkontrolovat a zhodnotit kvalitu své vykonané činnosti

Strategie výchovy a vzdělávání

- podporujeme úsilí žáků, oceňujeme zdařilý výkon, povzbuzujeme žáky i v případě nezdaru
- nacvičujeme vzájemnou pomoc a spolupráci při pracovních činnostech
- umožňujeme žákům prezentaci výsledků vlastní práce - třídní a školní výstavky, dárčky pro rodiče
- používáme jednotné a srozumitelné pokyny
- manuální činnosti žáků diferencujeme podle individuálních schopností, dosažené zručnosti, úrovně motoriky a míry handicapu
- seznamujeme žáky s pomůckami a nářadím (zejména s předměty denní potřeby), s jejich funkcí a pojmenováním
- průběžně vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků, práci podle návodu či za pomoci druhé osoby

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného zdroje

Žák by měl:

- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí

Strategie výchovy a vzdělávání

- učíme žáky nakládat správně s materiály, energiemi a odpady
- aplikujeme naučené sociální dovednosti v běžném životě (třídění odpadu, nakládání s chemickými prostředky, osobní ochranné prostředky)
- seznamujeme žáky s finančním a společenským ohodnocením jejich profese, a základy finanční gramotnosti

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Praktické činnosti

Školní výstupy. Žák by měl dle svých možností:	Vlastní učivo:	Průřezová témata:
- dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci - udržuje pracovní prostředí v čistotě a pořádku - dbá na správné držení těla při šití a uplatňuje ergonomické a hygienické návyky při šití - vyjmenuje základní šicí pomůcky - určí vhodnost použití jednotlivých druhů drobné textilní přípravy při zhotovování různých druhů oděvů - ovládá techniku ručního šití - šije jednotlivé druhy stehů, dírek a zapínadel podle stanovených postupů a ví, na který výrobek je použije - provádí drobné ruční opravy – aplikace - šije závěsná poutka - uplatňuje znalost základních druhů textilních materiálů a vhodnost jejich použití - dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci se žehlicí technikou - vyjmenuje žehlicí pomůcky, druhy žehliček a použití - správně určí druh materiálu a příslušnou	Ruční práce - bezpečnost a ochrana zdraví při šití - základní šicí pomůcky - drobná textilní úprava <u>ruční šití</u> - základy ručního šití, pomůcky - druhy ručních stehů (pomocné, spojovací, obšívací atd.) - rozdělení knoflíků a jejich přišívání - přišívání spínátek, háčků a oček - hotovení poutek <u>základní oděvní materiály</u> - bavlna, len, přírodní hedvábí, vlna - chemické a směšovací materiály - vlastnosti a použití textilních materiálů <u>druhy žehliček</u> - elektrická, napařovací, jejich obsluha - základní žehlicí pomůcky a jejich význam a použití	. Osobnostní a sociální výchova (OSV): <i>Osobnostní rozvoj</i> - rozvoj schopnosti poznávání <i>Sociální rozvoj</i> - poznávací schopnosti - mezilidské vztahy - komunikace

teplotu žehličky - vysvětlí postup žehlení a předvede - vysvětlí význam praní prádla a zdůvodní třídění prádla a oděvů podle druhu materiálu, barevnosti a stupně zašpinění - ovládá postup praní prádla a oděvů ručně a v automatické pračce - popíše správný postup sušení prádla a dovede ho použít - zná základní podmínky pro pěstování rostlin - dokáže připravit půdu pro výsev nebo výsadbu - zná základní druhy zeleniny a ovoce a jejich využití - s pomocí vysévá a sází vybrané druhy zeleniny - sklízí vybrané druhy ovoce a zeleniny - pozná některé léčivé rostliny a koření a dokáže je účelně využít - ošetřuje trávník hrabáním - pečuje o pokojové rostliny	- technologické postupy při žehlení <u>praní oděvů a prádla</u> - význam, pomůcky, obsluha pračky - technika věšení prádla na sušák - symboly údržby oděvů a prádla - chemické ošetření Pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin - základní zpracování půdy - výživa rostlin (zálivka, hnojení) <u>zelenina</u> - pěstování vybraných druhů zeleniny - sklizeň a skladování - využití v kuchyni <u>ovoce</u> - pěstování vybraných druhů ovoce - sklizeň a skladování - využití v kuchyni <u>léčivé rostliny, koření</u> - pěstování, sběr a sušení - využití v kuchyni <u>údržba trávníku</u> - vyhrabávání, hrabání posečené trávy <u>pokojové rostliny</u> - základní ošetřování (zálivka, hnojení, přesazování, množení)	
---	---	--

6 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Hodnocení žáků

Hodnocení žáků chápeme jako zpětnou vazbu, kterou žáci, jejich zákonní zástupci, ale i pedagogové získávají informace o tom, jak se žákům daří na jejich vzdělávací cestě.

V hodnocení vždy zohledňujeme osobnost každého žáka, jeho individuální možnosti i případné zdravotní, osobní, rodinné a další problémy.

K hodnocení můžeme použít klasifikaci, slovní hodnocení či kombinaci hodnocení.

6.1.1 Kritéria pro hodnocení žáků Praktické školy jednoleté

Všeobecná kritéria hodnocení

Míra naplňování klíčových kompetencí a výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů se hodnotí s přihlédnutím k míře postižení a dalším limitujícím faktorům žáka.

Hodnotí se zejména

- individuální pokroky každého žáka
- úroveň komunikačních dovedností odpovídající zdravotnímu stavu žáka
- aktivita a zájem při řešení zadaných úkolů, činností a problémů
- schopnost vykonávat různé činnosti, aplikace vědomostí v praxi
- kvalitativní změny v dovednostech a postojích
- míra samostatnosti a tvůrčího přístupu
- schopnost tolerance a vzájemné pomoci
- dosažená manuální zručnost a úroveň samostatnosti

Získávání podkladů pro hodnocení

Při hodnocení přihlíží učitel k úsilí vynaloženému žákem, jeho postojům k učení, snaze žáka a míře jeho postižení.

Podklady pro hodnocení získává vyučující zejména:

- soustavné diagnostické pozorování žáků

- sledování výkonů a připravenosti žáka na výuku
- sledování výkonů žáka v průběhu vyučování
- prověřování a analýza vědomostí, dovedností a návyků (praktických, pohybových, ústních, grafických, písemných)
- prověřování a analýza výsledků různých aktivit žáka se zaměřením na manuální zručnost, úroveň sebeobsluhy, samostatnost a sociální vyspělost
- konzultace prospěchu, chování a sociálních aktivit s ostatními učiteli, asistenty, pracovníky SPC a zákonnými zástupci žáka
- vzájemné konzultace s dalšími poradenskými pracovníky, lékaři a terapeuty a sociálními pracovníky

Způsoby hodnocení žáka Praktické školy jednoleté

Hodnocení žáka během školního roku:

- **slovní hodnocení**- takové hodnocení, které je pro žáky motivující (pochvaly);
- **klasifikace** (známky vyjádřené stupnicí 1 – 5) - pokud používáme klasifikaci známkou během vyučování, má to především charakter motivační a je to odměna za dobře vykonanou práci;
- **alternativní způsob** – hodnocení formou razítek, samolepek (obrázky), vždy po dohodě se zákonnými zástupci.

Slovní hodnocení

- je věcné
- srozumitelné
- komplexní
- motivující
- poskytuje zpětnou vazbu o výkonech žáka

Slovní hodnocení popisuje

- konkrétní dosaženou úroveň znalostí a dovedností žáka
- žákovy pokroky
- vztah žáka k jednotlivým činnostem a aktivitám

- aktivitu žáka při výuce
- komunikační a sociální schopnosti
- podstatné věci, které se při vlastní práci osvědčily
- směr v čem se bude dál pokračovat, co se bude rozvíjet
- zaměřenost na nové další postupy, metody a cíle výchovného působení

Záznamy o hodnocení

Veškeré záznamy o výkonech a průběžném hodnocení žáka jsou pravidelně zaznamenávány do studijních průkazů, které budou součástí portfolia a kde budou zaznamenávány a hodnoceny průběžné výkony žáka domluveným a závazným hodnotícím systémem a to pomocí: hodnotících razítek, motivační známky nebo jejich kombinací, slovně.

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve škole a na akcích pořádaných

školou:

- hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu, je komplexním posouzením prospěchu a chování žáka;
- při hodnocení jsou zohledňovány druh, stupeň postižení žáka, jeho zdravotní stav, jeho individuální a věkové zvláštnosti, s důrazem na jeho osobnostní rozvoj;
- hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je: jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné;
- učitel informuje nejméně každé čtvrtletí zákonné zástupce žáka o jeho prospěchu a chování
- ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje hodnocení průběžné (uplatňuje se při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka) a hodnocení celkové (provádí se na konci každého pololetí)
- celkové hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikací, slovním hodnocením, nebo kombinací obojího;
- průběžné hodnocení se vyjadřuje pomocí hodnotících a motivačních obrázků, razítek, motivační známky nebo jejich vzájemnou kombinací, slovně;
- žák musí vždy přesně vědět, za čeho je hodnocen, znát základní kritéria hodnocení, je hodnocen za to, co umí či dokáže, nikoli za chyby a nedostatky;

- při hodnocení prospěchu žáka jsou brány v úvahu rovněž: celkový přístup žáka k danému problému, snaha, vůle, vytrvalost, zájem o probírané učivo, individuální možnosti a případné i momentální indispozice;
- při hodnocení uplatňují učitelé vůči žákovi přiměřenou náročnost a pedagogický takt;
- pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností jsou voleny takové formy a druhy ověřování, které odpovídají schopnostem žáka a na něž má druh a stupeň postižení nejmenší vliv;
- v předmětech, ve kterých žáci nebyli vyučováni, se nehodnotí;
- hodnocení žáků PRŠ 1, jejichž absence pro zdravotní a jiné závažné důvody přesáhne 40% školní docházky, se řeší individuálně, dle možností žáka zvládnout učivo daného ročníku (přezkoušení, opakování ročníku);
- nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.
- má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
- ředitel školy může žákovi, který na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

6.1.2 *Hodnocení prospěchu žáků*

Základní pravidla hodnocení prospěchu žáků

- Pedagogičtí pracovníci při hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů formulovaných v oborových výstupech jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu.
- Hodnocení probíhá s přihlédnutím k úrovni kompetencí, které jsou pro žáka dosažitelné vzhledem k jeho věkovým zvláštěm, individuálním vzdělávacím a osobnostním předpokladům.
- V etapě středního vzdělávání žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením jsou za klíčové kompetence považovány kompetence pracovní, kompetence sociální, kompetence komunikativní a řešení problému a rovněž odborné kompetence.
- Při hodnocení vychází učitel z doporučení a závěrů SPC a hodnocení je vždy zcela individuální.

Hodnocení žáků na vysvědčení

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikací nebo slovně či kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.

Hodnocení má vyjádřit míru zvládnutí vědomostí, dovedností a stupně samostatnosti žákovy činnosti v daném ročníku.

Za první pololetí vydává škola žákovi výpis z vysvědčení nebo vysvědčení, za druhé pololetí vydává hodnocení na formuláři vysvědčení. Výsledky vzdělávání žáka v PRŠ 1 vychází z tabulky pro formalizované slovní hodnocení (FSH).

Dokladem o dosažení středního vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce. Žák může konat závěrečnou zkoušku, pokud úspěšně ukončil poslední ročník středního vzdělávání.

Ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučovacího předmětu; žáka se zdravotním postižením může také uvolnit z provádění určitých činností, popřípadě rozhodnout, že tento žák nebude v některých předmětech hodnocen. V předmětu tělesná výchova ředitel školy uvolní žáka z vyučování na písemné doporučení registrujícího praktického lékaře nebo odborného lékaře. Žák není z předmětu, z něhož byl zcela uvolněn, hodnocen.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

a) prospěl(a) s vyznamenáním

platí pro žáky zařazené ve všech vzdělávacích programech - není-li v žádném z povinných předmětů stanovených vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré
Pro výpočet průměru stupňů prospěchu se slovní hodnocení převádí do klasifikace.

b) prospěl(a)

platí pro žáky ve všech vzdělávacích programech - není-li v žádném z povinných předmětů stanovených vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením

c) neprospěl(a)

platí pro žáky ve všech vzdělávacích programech - je-li v některém z povinných předmětů stanovených vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením

d) nehodnocen(a)

není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Hodnotící kritéria plnění výstupů ŠVP

1. st.

Žák dosahuje maximálních výsledků v souladu s jeho individuálními možnostmi a aktuálním zdravotním stavem. Naplňuje očekávané výstupy podle ŠVP. Má zájem o práci, snaží se dosahovat co nejlepších výsledků.

2. st.

Žák dosahuje očekávaných výstupů s drobnými nedostatky a občasnou pomocí. Dělá malé chyby, snaží se, má zájem o práci.

3. st.

Žák dosahuje očekávaných výstupů s výraznými nedostatky nebo s výraznou dopomocí, má nedostatečný zájem a je třeba ho k práci neustále povzbuzovat.

4. st.

Žák dosahuje očekávaných výstupů s výraznými nedostatky nebo s výraznou dopomocí, o práci nemá zájem nebo je jeho zájem krátkodobý.

5. st.

Žák nedosahuje očekávaných výstupů ani s výraznou pomocí, na osvojené vědomosti a dovednosti nelze nevázat v dalším vzdělávání. Je lhostejný k výsledkům své práce.

Formalizované slovní hodnocení (FSH) - viz. níže Tabulka

Hodnocení žáků PRŠ jednoleté s těžkým stupněm mentálního postižení, souběžným postižením více vadami a autismem vzdělávaných podle ŠVP „Cesta“

PŘEDMĚT:	1	2	3	4	5
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	komunikuje srozumitelně, dokáže číst, psát verbálně komunikuje selektivně, dokáže číst, psát	komunikuje srozumitelně, zvládá základy čtení a psaní	komunikuje srozumitelně, základy čtení a psaní zvládá podle svých možností komunikuje, čte i píše pomocí alternativních metod	snaží se, učivo zvládá podle svých možností	učivo dosud nezvládá
MATEMATIKA	pracuje samostatně pracuje samostatně svým tempem	pracuje s drobnými chybami	pracuje převážně s pomocí	pracuje s trvalou pomocí snaží se, učivo zvládá podle svých možností	učivo dosud nezvládá
INFORMATIKA	základy práce s výpočetní technikou zvládá, pracuje samostatně	základy práce s výpočetní technikou zvládá s částečnou dopomocí	při práci s výpočetní technikou vyžaduje dopomoc	při práci s výpočetní technikou vyžaduje trvalou pomoc	práci s výpočetní technikou dosud nezvládá
OBČANSKÁ VÝCHOVA	je aktivní, dokáže informace použít k řešení reálných situací v životě	většinou se samostatně dokáže orientovat ve společenské tematice	ochotně spolupracuje, s malou pomocí si poradí s řešením úkolů	je závislý/á na pomoci při plnění úkolů	odmítá spolupracovat

				snaží se, pracuje s pomocí podle svých možností	
VÝTVARNÁ VÝCHOVA	spontánně a tvořivě se vyjadřuje, experimentuje s výtvarným materiálem	svým způsobem výtvarně ztvárňuje danou skutečnost a experimentuje s výtvarným materiálem	rád výtvarně tvoří a učí se experimentovat s výtvarným materiálem	učí se experimentovat s výtvarným materiálem	odmítá spolupracovat
HUDEBNĚ POHYBOVÁ VÝCHOVA	hudbu prožívá, dokáže ji vyjádřit rytmicky, melodicky i pohybem	hudbu prožívá, dokáže ji vyjádřit svými výrazovými prostředky	vnímá a reaguje na hudbu dle svých možností má rád hudbu, hudební činnosti vyhledává	vnímá hudbu pasivně, sám hudební činnosti nevyhledává	odmítá spolupracovat
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	<i>zadané činnosti zvládá samostatně, dokáže vyhledávat a třídit informace</i>	<i>zadané činnosti zvládá s drobnými nedostatky, je částečně samostatný, informacím rozumí</i>	<i>zadané činnosti zvládá částečně, s dopomocí, snaží se při řešení úkolů</i>	<i>zadané činnosti plní s trvalou pomocí, pracuje dle svých možností</i>	odmítá spolupracovat
DRAMATICKÁ VÝCHOVA	zadané činnosti zvládá zcela samostatně a tvořivě	zadané činnosti zvládá rád a s částečnou pomocí	zadané činnosti zvládá s pomocí dle svých možností	zadané činnosti plní s trvalou pomocí	o zadané činnosti nejeví zájem, odmítá spolupracovat

TĚLESNÁ VÝCHOVA	v tělesných a pohybových aktivitách je snaživý a obratný	má kladný vztah k tělovýchovným aktivitám má radost z pohybu	cvičí podle svých možností a schopností, je méně obratný, snaží se	v tělesných a pohybových aktivitách, cvičí s pomocí	odmítá spolupracovat
RODINNÁ VÝCHOVA	učivo chápe, správně reprodukuje, pracuje zcela samostatně	učivu rozumí, na otázky správně odpoví učivu rozumí, dokáže jej použít v reálném životě	učivo částečně zvládá, s dopomocí jej umí použít v reálném životě	zvládá pouze některé učivo	většinu učiva zatím nezvládá
PRÁCE V DOMÁCNOSTI	při přípravě pokrmů i v domácích pracích je samostatný a aktivní	při přípravě pokrmů i v domácích pracích je aktivní, potřebuje však vedení	zapojuje se do přípravy pokrmů a nácviku domácích prací	nacvičuje úkony spojené s přípravou pokrmů a domácími pracemi	do domácích prací a přípravy pokrmů se nezapojuje
PRAKTICKÉ ČINNOSTI	je aktivní / snaživý /, pracuje samostatně je snaživá, pracuje však velmi pomalu, ale samostatně	je aktivní / snaživý, pracuje převážně samostatně	je méně aktivní / snaživý a částečně samostatný je snaživý, při práci vyžaduje vedení	je málo aktivní a potřebuje pomoc snaží se, pracuje s dopomocí podle svých možností	je pasivní a nesamostatný

6.1.3 *Hodnocení chování*

Základní pravidla hodnocení chování

- platí pro všechny žáky PRŠ 1 vyučované podle ŠVP „Cesta“
- hodnocení chování žáka se odvíjí od komplexu jeho projevů ve škole, při školních akcích, reprezentaci školy
- hodnocení chování žáka navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě
- hodnocení chování je klasifikací nebo slovní
- kritériem pro hodnocení chování je dodržování základních pravidel slušného chování a dodržování vnitřního řádu školy během hodnotícího období
- hodnocení probíhá s přihlédnutím k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka
- nedostatky v chování žáka se projednávají v pedagogické radě
- zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
 - a) průběžně prostřednictvím žákovské knížky
 - b) před koncem každého čtvrtletí
 - c) okamžitě v případě mimořádných skutečností

Hodnocení chování

Chování žáka je hodnoceno těmito klasifikačními stupni:

- a) 1 - *velmi dobré***
- b) 2 - *uspokojivé***
- c) 3 - *neuspokojivé***

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se i přes použití výchovných opatření dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se tak závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se dopouští dalších přestupků a nemá snahu své chyby napravit. V minulosti byla opakovaně udělena opatření k posílení kázně.

Výchovná opatření

- výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření

Kázeňská opatření

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

a) napomenutí třídního učitele

- bezprostředně po přestupku a to bez schválení pedagogické rady

b) důtku třídního učitele

- po projednání a schválení v pedagogické radě

c) důtku ředitele školy

- po projednání a schválení v pedagogické radě

d) snížená známka z chování (po vyčerpání předcházejících opatření)

- po projednání a schválení v pedagogické radě

Při porušování školního řádu z důvodu nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek v době vyučování, v areálu školy, při akcích školy a mimoškolních aktivitách budou důtky třídního

učitele a ředitele školy (případně snížená známka z chování) udělovány podle míry a druhu porušení na základě klasifikace tohoto přestupku.

Žákům bude uloženo napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy podle míry přestupku a porušení školního řádu:

- ojedinělé méně závažné přestupky (zapomínání, vyrušování, neslušné chování, drobná lež, drobný podvod);
- opakované přestupky proti pravidlům slušného chování ke spolužákům, učitelům a ostatním pracovníkům škol;
- opakované narušování průběhu organizačních jednotek vyučování, výchovy a vzdělávání;
- porušování a neplnění pokynů a příkazů pedagogických pracovníků;
- poškozování majetku spolužáků, učitelů, školy;
- porušování pravidel používání mobilních telefonů daných řádem školy;
- šikana vůči spolužákům;
- hrubost a agresivita vůči spolužákům nebo učitelům;
- neomluvené absence při vyučování, povinných akcí školy a mimoškolních aktivitách;
- hrubá lež, podvod, krádež;
- nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek v době vyučování, v areálu školy, při akcích školy a mimoškolních aktivitách;
- neuposlechnutí přímého a jasného příkazu, vydaného pedagogickým pracovníkem za účelem ochránit život nebo zdraví žáků a dospělých osob.

Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě vlastního podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný

projev školní iniciativy nebo za déle trvající úspěšnou práci:

- a) běžná pochvala do žákovské knížky žáka*
- b) pochvala třídního učitele*
- c) pochvala ředitele školy*
- d) pochvala na vysvědčení.*

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly ředitele školy a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

6.2 Autoevaluace školy

Autoevaluace školy slouží k systematickému posuzování činností školy plánovaných ve školním vzdělávacím programu. Výsledky autoevaluace slouží jako zpětná vazba ke korekci vlastní činnosti a jako východisko pro další práci školy.

Cílem autoevaluace školy je:

Zjištění stavu a souhrn informací o tom, jak škola plní školní vzdělávací program, jaké jsou její výsledky, co se podařilo a co je potřeba zlepšit. Chceme žákům kvalitní a zajímavou formou práce poskytnout co nejvíce znalostí a dovedností a autoevaluace nám pomáhá zkvalitnit a zefektivnit proces vzdělávání.

Cíle vlastního hodnocení školy

- získávat včasné a objektivní informace o rozhodujících indikátorech kvality školy v oblastech:
- a) úroveň kvality vzdělávání v jednotlivých sledovaných vzdělávacích oblastech
- b) úroveň zajištění podnětného, vstřícného a bezpečného prostředí ve škole
- c) úroveň zajištění podmínek ke vzdělávání
- d) spolupráce s rodiči

Nástroje vlastního hodnocení školy

- rozbor výsledků hospitační činnosti
- rozbor úspěšnosti žáků v jednotlivých vzdělávacích oblastech
- rozbor psychologických a speciálně-pedagogických zpráv poradenských pracovišť
(podklady pro tvorbu IVP a spec. ped. péči, vývoj schopností žáka)
- zpětná vazba od žáků (klíma ve škole, interpersonální vztahy, šikana apod.)
- zpětná vazba od rodičů (spolupráce se školskou radou)
- zpětná vazba a hodnocení od zřizovatele
- vyhodnocení inspekčních a kontrolních zpráv ČŠI a zřizovatele
- rozbor úspěšnosti přijetí žáků k dalšímu vzdělávání
- doplňkovým nástrojem je dotazníkové autoevaluační šetření pedagogického sboru
(evaluační portál PortfolioNet©)

ŠVP je materiál, který je průběžně rozebírán a hodnocen. Návrhy pedagogických pracovníků jsou nadále zpracovávány, na konci školního roku jsou vyhodnoceny a jsou zpracovány dodatky, které zohledňují vývoj ŠVP během celého školního roku. V případě velkého množství připomínek a zásadních změn vedení školy ve spolupráci s koordinátorem ŠVP zpracuje do začátku nového školního roku upravenou verzi, se kterou jsou všichni pedagogičtí pracovníci seznámeni na první pedagogické radě před zahájením školního roku.

7 Projekty

Dlouhodobé projekty

- Sběr a třídění odpadových surovin
- Člověk v ohrožení
- Projekt Tradice a zvyky – je složen ze dvou dílčích projektů: *Advent*
Velikonoce

Krátkodobé projekty

- Den otevřených dveří
- Sportovní hry mládeže

7.1 Sběr a třídění odpadových surovin

Název projektu: **Sběr a třídění odpadových surovin**

Typ projektu: **dlouhodobý**

Doba konání: **po celý školní rok**

Zúčastněné třídy: **žáci PRŠ 1**

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova:

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností utváříme a rozvíjíme základní dovednosti pro vzájemnou spolupráci. Umožňujeme získat sociální dovednosti pro řešení různých situací.

Člověk a svět práce:

Vedeme žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti. Vzdělávání vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou.

Cíleně se zaměřujeme na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňujeme vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.

Realizace projektu: září – červen v hodinách ČJL, M, OV, PD, VZ, VV...

Výchovně – vzdělávací záměr:

Teorie:

Zamyšlení se nad otázkou:

- Proč se třídí odpady.
- Jak rozeznáváme obaly.
- Kam s odpady v našem prostředí.
- Nádoby na třídění odpadů.
- Co se děje s odpady (odvoz, dotřídňovací linky).
- Co je to recyklace.

Praxe:

Praktické činnosti:

- Pozorování čistoty v přírodě, ve městě, v okolí školy, v budově školy, v okolí svého bydliště.
- Sběr a třídění odpadu.
- Podrobnější seznámení s jednotlivými druhy odpadů a jejich vznik.
- Rozlišování kontejnerů dle barvy, nápisů, obrázků.
- Příprava a označení vlastních nádob na tříděný odpad ve třídách.

Cíl

Vhodnou motivací vychovávat a posilovat vzdělávání žáků. Používat získané návyky nejen ve škole, ale i v rodinném prostředí a dle možností i ve společnosti.

Obsah a náplň

Naučit žáky správně třídit odpadové suroviny, rozeznat recyklované materiály a vnímat vliv odpadu na životní prostředí. Naučit žáky respektování společenských norem o ochraně životního prostředí.

Vést k dodržování režimu, samostatnosti, spolupráci ve školním kolektivu dospělých i žáků, pomoci starším, mladším, nebo hendikepovaným lidem.

Závěrečným bodem našeho celoročního snažení je ocenění všech žáků, kteří se aktivně sběru odpadových surovin zúčastnili.

7.2 Člověk v ohrožení

Název projektu: **Člověk v ohrožení**

Typ projektu: **dlouhodobý**

Doba konání: **probíhá průběžně po celý školní rok, realizace 1 den za pololetí**

Zúčastněné třídy: **žáci PRŠ 1**

Cíl projektu:

Cílem je osvojit si tematiku v rozsahu přiměřeném věku žáků a jejich individuálním možnostem a schopnostem zaměřenou na:

- rozpoznání varovného signálu „**Všeobecná výstraha**“ a činnost po jeho vyhlášení
- používání telefonních linek tísňového volání a dalších komunikačních prostředků
- přípravu evakuačního zavazadla, zásady pro opuštění bytu a ohroženého prostoru
- činnosti integrovaného záchranného systému
- poskytování první pomoci při zraněních v případě mimořádných událostí

Vést žáky k citlivému vnímání životního prostředí, a to nejen při vzniku mimořádných událostí.

Obsah projektu:

Obsahem projektu je seznámit všechny žáky střední školy se zásadami ochrany člověka při vzniku mimořádných situací jako jsou živelné pohromy (záplavy a povodně, požáry, vichřice, zemětřesení), havárie s únikem nebezpečných látek do životního prostředí, které mohou ohrozit životy a zdraví obyvatel a způsobit také velké materiální škody.

Vlastní projekt:

Vlastní projekt je realizován průběžnou přípravou v jednotlivých vyučovacích předmětech a začleněním vybraných průřezových témat v průběhu vyučování.

Žáci se na škole s danou tematikou seznamují a získávají dostatek dovedností v oblasti chování v krizových situacích a získávají potřebné vědomosti a praktické zkušenosti v dané problematice.

Formou modelových situací si žáci osvojují vědomosti a dovednosti využitelné za mimořádných situací, při ohrožení. Znájí signály oznamující tyto mimořádné situace, základy první pomoci a uplatnění v praxi:

- schopnost reagovat za mimořádných situací
- schopnost poskytnutí první pomoci
- znalost signálů oznamující tyto situace

Tomuto projektu je věnován během školního roku dvakrát ročně jeden celý den. Součástí je i cvičný požární poplach a spolupráce se složkou záchranného systému – hasiči. Kladným přínosem pro žáky jsou praktické ukázky hasičských zásahů a použití techniky od hasičů z Třeštiny a Klopiny, doplněné zapojením a vyzkoušením těchto dovedností i našimi žáky.

Průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova / osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání
 - seberegulace a sebeorganizace
- / sociální rozvoj - poznávací schopnosti
 - mezilidské vztahy
 - komunikace
- Výchova pro vstup do světa práce / Člověk a svět práce

Ochrana člověka za mimořádných událostí

- charakter mimořádné situace
- tísňová volání
- potenciální nebezpečí
- varovný signál a chování po jeho vyhlášení
- evakuace
- improvizovaná ochrana
- havárie s únikem nebezpečné látky
- první pomoc v případě vzniku mimořádné události

Žák by měl

- umět charakterizovat mimořádné situace
- znát zásady ochrany člověka za mimořádných situací
- být seznámen s riziky daných krizových situací
- znát zásady chování po vyhlášení mimořádné situace
- znát zásady chování po vyhlášení evakuace
- v konfliktních a krizových situacích znát telefonní čísla na odbornou pomoc

Doporučené materiály:

- Štěstí přeje připraveným / DVD (od ministerstva vnitra)
- Ochrana člověka za mimořádných událostí / Příručka pro učitele ZŠ a SŠ
- Co dělat při mimořádných událostí / příručka pro obyvatele
- Ochrana člověka za mimořádných událostí / učebnice pro ZŠ (M. Sedláček)

7.3 Tradice a zvyky

Název projektu: **Tradice a zvyky**

Typ projektu: **dlouhodobý**

Dílčí projekt: **Advent**

Doba konání: **listopad – prosinec**

Realizace projektu: v hodinách HPV, VV, OV, RoV, PČ, ČJL, PD, VZ, M...

Místo konání: budova školy, třídy, cvičná kuchyň, muzikoterapie, arteterapie, bazální stimulace, dílna, výstavy, muzeum, vycházky

Zúčastněné třídy: **žáci PRŠ 1**

Realizační tým: třídní učitel ve své třídě + další učitelé vyučující ve třídě

Průřezová témata: osobnostní a sociální výchova, člověk a svět práce

Výchovně – vzdělávací záměr:

- ✓ vhodnou motivací vychovávat, posilovat a prohlubovat vzdělávání žáků v teorii a zejména pak v praxi, používat získané návyky i v rodinném prostředí a dle možností i ve společnosti

Návrh činností a aktivit:

- náplň a obsah projektové řady si každá třída vyplní dle svých potřeb a možností
- časové zařazení a průběh svátků
- vánoční symboly
- vánoční pečivo a pokrmy
- pranostiky
- vánoční zvyky
- tradiční lidové koledy
- vyhledávání a sledování programů s vánoční tematikou na DVD, TV a PC
- sledování časopisů s vánoční tematikou

- napodobovací cvičení a hry ve třídě
- nácvik a trénink na veřejné vystoupení
- předvádění naučených dovedností ve skupině s cílem pozorovat a hodnotit
- příprava vánočního stolu
- výroba dárků
- zdobení stromečku

Prezentace projektu:

- výzdoba třídy, oken a prostor školní budovy
- třídní programy – besídka
- ukázky svátečního stolování
- ochutnávka vánočního cukroví
- vánoční výstava

Cíle projektu:

- oživení vánočních tradic
- význam Vánoc
- prezentace na veřejnosti
- zdokonalení se v zajímavých technikách ručních prací
- vyzdobení tříd a prostor školy
- vytvoření vánoční atmosféry
- upevňování základů slavnostního stolování
- chování a vystupování na veřejnosti

Hodnocení projektu:

- umístění fotografií na webu
- výstavka zajímavých prací a fotografií z projektu, začlenění do výzdoby školy
- Vánoční výstava prací našich žáků na veřejnosti
- třídní vyhodnocení akce spolu se sledováním pořízeného videa a fotografií

Název projektu: **Tradice a zvyky**

Typ projektu: **dlouhodobý**

Dílčí projekt: **Velikonoce**

Doba konání: **březen, duben**

Realizace projektu: v hodinách HPV, VV, OV, RoV, PČ, ČJL, PD, VZ, M...

Místo konání: budova školy, třídy, cvičná kuchyň, muzikoterapie, arteterapie, bazální stimulace, dílna, výstavy, muzeum, vycházky

Zúčastněné třídy: **žáci PRŠ 1**

Realizační tým: třídní učitel ve své třídě + další učitelé vyučující v dané třídě

Průřezová témata: osobnostní a sociální výchova, člověk a svět práce

Výchovně – vzdělávací záměr:

- vhodnou motivací vychovávat, posilovat a prohlubovat vzdělávání žáků v teorii a zejména pak v praxi, používat získané návyky i v rodinném prostředí a dle možností i ve společnosti

Návrh činností a aktivit:

- náplň a obsah projektové řady si každá třída vyplní dle svých potřeb a možností
- časové zařazení a průběh svátků
- velikonoční symboly
- velikonoční pečivo a pokrmy
- pranostiky
- velikonoční zvyky
- velikonoční říkadla
- sledování časopisů s velikonoční tematikou
- napodobovací cvičení a hry ve třídě

- výroba velikonoční výzdoby

Prezentace projektu:

- výzdoba třídy, oken a prostor školní budovy
- ochutnávka velikonočního občerstvení

Cíle projektu:

- oživení velikonočních tradic
- význam Velikonoc
- zdokonalení se v zajímavých technikách ručních prací
- vyzdobení tříd a prostor školy
- vytvoření velikonoční atmosféry

Hodnocení projektu:

- dokumentace prostřednictvím fotografií
- ukázky výrobků ve společných prostorách školy
- třídní vyhodnocení akce

7.4 Den otevřených dveří

Název projektu: **Den otevřených dveří**

Typ projektu: **krátkodobý – 1 den**

Zúčastněné třídy: **žáci PRŠ 1 a žáci celé školy**

Obsah a cíl projektu:

Cílem projektu je dostat do širšího veřejného povědomí naši školu a prezentovat výsledky její práce. Jedná se nejen o činnosti v době vyučování, ale i o mimoškolní aktivity, jako jsou terapie a kroužky. Důležitá je i prezentace výsledků dosavadní projektové činnosti: školní automobil pro svoz a rozvoz dětí a žáků, dětské hřiště apod. Současně také chceme prezentovat speciální místnosti určené pro muzikoterapii, bazální stimulaci, arteterapii a trampoterapii.

Žáky učíme a posilujeme u nich:

- odpovědnost
- sebehodnocení
- pozitivní vztah k výsledkům vlastní práce i práce jiných
- schopnost pracovat v týmu
- správné formulování otázek
- vyjádření názorů, postojů
- klidné a věcné řešení konfliktních situací
- komunikaci ve skupině
- dodržování pravidel chování
- posilování sebevědomí
- rozvoj myšlení, vůle
- prezentaci výsledků vlastní práce
- vyjádření vlastního názoru

Vlastní projekt:

Projekt je realizován v jednom dni. Jsou přizváni zástupci zřizovatele, městského úřadu Mohelnice, sponzoři, rodiče a široká veřejnost. Den otevřených dveří probíhá i s praktickou ukázkou a vlastní možností vyzkoušet si odpolední aktivity.

7.5 Sportovní hry mládeže

Téma: **Učíme se žít zdravě**

Podtéma: **Pohyb je zdravý**

Akce: **Sportovní hry mládeže**

Termín akce: **každoroční jednodenní školní sportovní akce**

Zúčastněné třídy: **žáci PRŠ 1**

Výchovně -vzdělávací záměr: „**Pohyb je podstatou zdravého životního stylu**“

Cíl: Vhodnou motivací získat žáky pro aktivitu v daných disciplínách SHM

Obsahová náplň:

- naučit žáky pozorovat různé pohybové aktivity u druhých prostřednictvím masmédií
- cíleně sledovat krátkodobé sportovní soutěže, utkání a přenosy
- naučit se rozumět elementárním základům vybrané atletické disciplíny
- vnímat tréninkovou atmosféru SHM ve škole jako motivaci
- seznámit se s jednotlivými disciplínami SHM a jejich průběhem z minulého roku na DVD
- praktický nácvik pohybových dovedností a schopností pro jednotlivé disciplíny SHM
- aplikace naučených dovedností v nezvyklé situaci (soutěžní prostředí SHM mezi celoškolním týmem)
- vnímání individuálních i týmových pohybových aktivit v soutěžním prostředí, zásady sportovního povzbuzování a chování
- sledování a hodnocení výkonů druhých
- prvky sebehodnocení vlastních projevů - v třídním kolektivu

Metody

1. motivační stimul: sledování sportovních událostí, soutěží, závodů a přenosů
2. pozorování a napodobování vybraných prvků, hry a dramatizace
3. řízené činnosti: nácvik pohybových dovedností a příprava na závody v hodinách TV
4. nácvik pozorování a hodnocení pohybových výkonů spolužáků - (aktuálně před a po akci)
5. nácvik vnímání a uvědomování si vlastních pohybových projevů a jejich kvalit
6. vedení žáků k chápání hodnocení kvalit pohybových projevů vlastních i ostatních

Návrhy činností a aktivit

- ✓ náplň a obsah projektové řady si třída vyplní dle svých potřeb a možností
- ✓ práce s DVD, TV a PC – vyhledávání sportovních soutěží, utkání a závodů
- ✓ pozorování, uvědomování si pravidel a způsobu pohybových aktivit
- ✓ práce se sportovními časopisy, encyklopediemi a knihami
- ✓ napodobovací cvičení a hry ve třídě
- ✓ nácvik a trénink na hřišti či tělocvičně
- ✓ předvádění naučených dovedností ve skupině s cílem pozorovat a hodnotit

Průběh vlastní akce SHM

1. příprava a materiální zajištění jednotlivých stanovišť
2. slavnostní zahájení spolu se seznámením s pravidly, bezpečností a hodnocením
3. vlastní sportovní hry v jednotlivých disciplínách
4. Vyhodnocení jednotlivých výkonů
5. Slavnostní vyhlášení výsledků a závěr

Pozn.: jednotlivé disciplíny jsou obměňovány a vybírány podle aktuálních potřeb a schopností zúčastněných žáků.